

★ STAWFORDS DAGBÖCKER ★

Dagböckerna omfattar tiden från den 17 augusti 1795 till den 12 februari 1831.
De är fördelade på följande sätt:

Bok:	Period:	Arkiv- nummer:	Ursprungligt antal sidor i svensk översättning:
I	1795-08-17 - 1798-01-02	14	56 + 1 bilaga
II	1796-11-20 - 1807	13	19
III	1797-12-19 - 1801-12-28	2	132
IV	1802-01-04 - 1803-11-11	3	59
V	1803-11-16 - 1804-12-31	4	65
VI	1805-01-01 - 1806-12-19	5	79
VII	1807-01-10 - 1809-11-29	6	124 + 1 bilaga
VIII	1810-04-24 - 1820-01-26	7	209
IX	1820-01-01 - 1830-02-01	8	137
X	1830-01-07 - 1831-02-12	9	19 + 1 bilaga
XI	1808-07-10 - 1814-10-28	10	91 + 7 bilagor
XII	1817-01-01 - 1819-12-31	11	177
XIII	1820-01-01 - 1822-05-03	12	65

Dagböckerna är skrivna på engelska. Under 1940-talet gjordes en svensk översättning av bergsingenjör Axel Martin. Översättningen är på drygt 1.200 sidor. Både originalet och översättningen finns på mikrofilm. Sedan maj 2002 finns även alla dagböckerna på Internet under adressen www.hoganas.com/library.htm.

Bok I är en renskrivning dels av anteckningar som Stawford gjort under överresan från England till Sverige och under vistelsen i Göteborg och Bohuslän, dels av hans med nr 1 numrerade dagbok samt första dagarna i dagbok nr 2.

Bok II är ett sammandrag av och komplettering till Stawfords nr 1 - 5. Stawfords dagbok nr 1 har inte översatts, eftersom allt i den dagboken finns i bok I. (Arkivnumren 14 och 13 är inte Stawfords nummer)

Dagböckerna är till allra största delen förda av Thomas Stawford själv, men sonen John har fört böckerna XI och XII samt början av bok XIII. Sista delen av bok XIII är förd av brorsonen Robert. John Stawford har dessutom ett par gånger fört in anteckningarna i bok VIII.

Vid sidan av dagböckerna finns Thomas Stawfords särskilda korrespondens bevarad för åren 1820-1822 (ursprungligen 96 sidor) i Copy Book samt Stawfords Order Book (inkl. ordningsregler år 1800).

Personuppgifter	Född	Avliden	Ålder
Thomas Stawford	1766-12-15	1831-02-20	65
John Stawford	1789-11-19	1820-12-09	31
Robert Stawford	1794-01-30	1822-08-09	28

Bok 3 (arkivnr 2)

1797

19 december (1797-12-19)

Satte Struck att rensa dunten, den var nära igensatt, och lät Anders Pehrsson rensa i sin arbetsort som stupar något i västlig riktning.

20 december (1797-12-20)

Borgström skickades idag från den norra huvudorten för att påbörja en ort att gå vågrätt ut från stupningsbrottet för att utvinna kolen i väster, emedan det stupar mot detta distrikt på alla brotten. Denna ort måste gå diagonalt över kolfältet eller som vi säga på kolgruvespråk: Halvt huvudvägs, halvt arbetsortvägs. Berget eller taket är så löst i Qvistbergs arbetsort, att han är vid mycket dåligt humör idag. Han hade endast 4 korgar kol. Här i denna arbetsort, sidoarbetsorten mot stupet, finnes en utbuktning eller ådra, där kolet är 2 fot, men endast vid sidan av arbetsorten. Kolet, som står på kant eller på rygg, är, som kol alltid är i eller nära förkastningar, löst och skört. N.B. Detta kol, som är 2 fot, finnes alldeles under den stengärdesgård, som sträcker sig från Tjörrod till Hultabo och avskiljer den inhägnade marken från den allmänna.

21 december (1797-12-21)

I morse beklagade sig 3 arbetare över att de icke kunde hugga kol. En hade såriga händer, den andre en böld på armen och den tredje ont i skuldran. Som jag visste, att de endast simulerade, satte jag dem att borra, emedan jag önskade få se, om vi kunde få kol på västsidan av förkastningen, vid borrhål nr 10, där vi kunna arbeta med större fördel. Jag har verkligen tänkt lägga ned arbetet under julhelgen, såvida icke dessa tre män vilja gå ned, nu blir detta ett straff, ty om gruvan står still, få dessa 3 män, som icke vilja arbeta under jord, stanna hemma, och de tre arbetsvilliga männen arbeta vid borrhålet.

22 december (1797-12-22)

Stillman har gått i arbete idag. För att bättre bestrida omkostnaderna för männen i dagen lät jag förman Jonas Pehrson samt Hultman också hugga, för vilket de betalas mer än sin lön. Mycket hårt berg i borrhål nr 10. Eftersom hästarna äro sysselsatta med att köra kol för arbetarna och vi hålla på med att flytta schaktställningens bärstolpar från nr 1 till borrhål nr 5, kunde jag icke få något grus lagt på den vagnväg, som jag hade utlagt mellan gruvan och hamnen.

23 december (1797-12-23)

Som 3 av arbetarna skola resa till sina respektive hem i och i närheten av Boserup, har jag skickat alla de övriga att arbeta på vagnvägen och ger dem som förut 6 sk. per famn för grävning av diket och utjämning av vägen.

27 december (1797-12-27)

Som några av arbetarna voro angelägna att få arbeta idag, hänvisade jag dem till vagnvägen, med undantag av Qvistberg, som skulle hava gått till den norra huvudorten i B-gruvan, men han arbetade icke idag.

28 december (1797-12-28)

Satte smeden till att ändra och göra i ordning borrstängerna för att borra i nr 5. De gamla stängerna från Herr Polheimers tid äro 4 & 5 fot långa, varför jag lät skära av dem till 3 fot och tillverka kilar av de avskurna bitarna. - Arbetarna äro vid vagnvägen idag, men Qvistberg fick 8 korgar à 5 skäppor kol ut ur huvudorten.

29 december (1797-12-29)

Samma som igår. Qvistberg 10 korgar kol.

30 december (1797-12-30)

Idag bistert väder, en hel del snö föll, och det blåste mycket hårt, men som det blev litet bättre på eftermiddagen, gick folket åter till vagnvägen liksom igår. Qvistberg från N. huvudorten 10 korgar. - Eftersom Herr Borgström är borta och det var avlöningsdag igår, lånade jag till den danske smeden Struck, Bengt Jonsson, Anders Pehrson och Ola Bengtson J:r Rdr 1 var.

1798

1 januari (1798-01-01)

Kl. 12 idag anlände 8 arbetare från guldgruvan i Småland, skickade av Bergshauptman Lundström, med vilken 5 av dem underskrivit ett avtal om att få: 1 Rdr i städja, fri skjuts hit, fri bostad med värme och 5 Rdr pr. månad. De tre övriga, ungdomar, skulle få 4 eller 5 Rdr, allt efter vad jag ansåg dem förtjäna, allt i Rgs. - Hela eftermiddagen användes till att anskaffa

bostäder åt dessa män. Herr Lundström hade sagt dem, att de kunde få kost här på platsen, eftersom det fanns ett värdshus här för det ändamålet.

2 januari (1798-01-02)

De nya männen gingo ned i gruvan för att bese den, och eftersom det var årets andra dag, önskade och fingo de tillåtelse att hålla fridag för att anskaffa kläder m.m. att hava i arbetet.

3 januari (1798-01-03)

Arbetet återupptogs. Satte 2 man att göra i ordning den norra huvudorten för att kunna arbeta dubbla skift och avdela flera arbetsorter. Av de nya männen förefalla 2 vara bra, men de övriga anse, att det är hårt slavarbete, de hava icke plats nog att arbeta och det är så smutsigt, att deras kläder bliva alldeles förstörda, och de tro sig icke kunna förtjäna tillräcklig daglön. Jag uppmuntrade dem genom att lova dem 12 sk. per dag de första 14 dagarna, antingen de förtjänade så mycket eller icke, räknat efter brutet kol, men om någon av dem bröt så mycket, att det blev mer än 12 sk. per dag, skulle jag betala efter antalet kolkorgar. Ingen här vill åtaga sig att hålla männen med mat, och ingen vill hyra ut sängkläder åt dem, fast de inte hade några med sig hemifrån. Jag lät dem därför bo i våra bostäder, till dess jag kan anskaffa sängar, jag vet var jag kan få lärf till lakan.

4 januari (1798-01-04)

I dag på f.m. kommo 4 av de nya männen och meddelade mig, att de förmodligen aldrig skulle kunna lära sig hugga kol, ty de voro alldeles främmande för detta arbete, och de förstodo icke, huru Quistberg hade kunnat lära sig det på så kort tid. Lindvall ville icke gå ned i dag och bad att få något arbete ovan jord, och som jag hade en annan man för hans arbetsort, lät jag honom stanna uppe, i tanke att han skulle ändra åsikt, när han fick klart för sig, huru mycket mera några av de andra kunde förtjäna på kolbrytning. De 3 karlar, som jag besökte på f.m., voro vid bättre humör, sedan jag hade visat dem, vari arbetet bestod, och de andra 3 voro i kväll vid gott lynne, när jag hade visat dem, att de kunde utföra mera arbete, än de ansett vara möjligt.

5 januari (1798-01-05)

De nya männen äro ännu icke vana vid arbete, men det ser ut att gå bättre, än de hade väntat.

8 januari (1798-01-08)

I går kom skutan från Göteborg med pumpstockar och ångpanneplåtar. 2 arbetare voro även med, en med hustru och 2 barn. Den ene hade varit korpral vid kavalleriet, och den andre var målare. Denne och hans hustru säga sig icke vilja flytta in i det nya huset, emedan det blir för kallt, men då jag sade dem, att jag skulle lära dem att elda med kol, gingo de slutligen med på att försöka bo där. De sade sig skola anhålla om ett uthus, så snart Herr Bagge kom hit.

9 januari (1798-01-09)

I dag började vi det lilla schaktet för att bryta kol åt väster. En av de nya männen från Göteborg anhöll om ledighet en 8 à 14 dagar för att resa och hälsa på sin hustru och för att anskaffa arbetskläder. Då målaren kom till gruvan, gick han ned för att se på arbetet, men svor på att han varken skulle gå ned mera eller flytta in i huset, förrän Herr Bagge kom hit. Då han anmodades att stå vid handvinschen (jacken), svarade han, att det var alldeles för smutsigt arbete för honom. Allt detta hände, medan jag hade gått till smedjan för att skaffa honom en kolskyffel och en raka och för att därefter gå och se till att hans hus blev tätat. - Anmodade Löjtnanten och And. Månson att låta reparera vagnarna, innan de började lasta skutan, ty mycket kol spilldes på vägen, och alla klaga över undermål. Vagnarna skola normalt rymma 4 tunnor, men de hade efterhand blivit otäta och hållit endast 3, dessutom kom jag även underfund med att de ej kunde taga mer än 2 tunnor, fast vi tätade med tång. Efter reparationen hade vi kl. 11 e.m. 2 vagnar färdiga, rymmande 4 à 4 tunnor. - En undersökning av pumprören från Göteborg visade, att de med undantag av vandringsstycket hade borrats 4 tum i st. f. 6 tum. I dag voro 2 man här för att se på arbetet, och sedan jag varit nere med dem i gruvan, visade de sig icke modfällda, utan lovade tänka på saken och antagligen snart återkomma.

10 januari (1798-01-10)

Kunde icke börja lasta förrän mellan kl. 9 och 10, ty skutan var icke klar. Löjtnant Polheimer hade försökt få bönderna att köra kol, men ingen ville åtaga sig det. Jag sade honom, att våra egna hästar kosta så mycket pengar, och då vi nu kunna köra ned 4 à 5 tunnor per vagn, böra vi själva kunna lasta skutan till kvällen. Det visade sig emellertid, att de fått vänta så länge nere vid sjön, att varje vagn endast hann med 2 resor, varför på kvällen endast 78 tunnor kommit ombord. Gav order att hava hästarna selade vid dagbräckningen, och att icke hyra några hästar, emedan detta skulle vara en onödig utgift. - I sänkschaktet mycket löst berg, nära nog sand.

11 januari (1798-01-11)

Skutan avseglade kl. 2 e.m., lastad med 162 tunnor kol för Herr Bagge. Kl. 6 e.m. kom Herr Bagge. - Av karlarna från Göteborg vill Lundquist icke gå ned i morgon och hugga kol i Lindwalls arbetsort, emedan han säger sig icke hava några arbetskläder, men Lindquist säger sig vilja gå ned för att försöka.

12 januari (1798-01-12)

I morse började Lindquist taga ned takberg, men han kom snart upp och sade mig, att han hade icke kommit hit för att vara en slav.

13 januari (1798-01-13)

I dag hade 2 av de nya männen endast brutit 2 korgar var, oaktat de hade god plats, men de skyllde på att det var så vått och ville icke arbeta längre. En annan av de nya männen hade vrickat sig i går och låg hemma, varför vi hade mycket liten nytta av dessa 3.

15 januari (1798-01-15)

I dag voro 2 av de nya männen icke i arbete. Det var för kallt för att borra. - Herr Bagge reste i dag.

16 januari (1798-01-16)

Trulls kom i kväll från Boserup med 4 tunnor råg, för vilka han hade betalt 5 Rdr per tunna.

17 januari (1798-01-17)

I går kväll kommo 3 karlar hit från Boserup, de började arbeta i dag.

18 januari (1798-01-18)

Börja åter borra i No. 5 och kommo ned 13 tum i grått material, men det är svårt att hantera borrhängerna i kylan.

19 januari (1798-01-19)

Borrade 22 tum i grått material. Lånade 5 Rdr till Borgström, som arbetar i sänkschaktet. Som taket i östra huvudorten endast består av sand, måste den drivas som smalort.

20 januari (1798-01-20)

Borrade i dag 31 tum. Fortfarande lerhaltigt, men något mörkare grått material.

22 januari (1798-01-22)

Som Borgström var borta, satte jag Boman i hans ställe. Gick ned till bryggan i sällskap med Löjtn. Polheimer och bestämde plats för gångspelet samt bryggans höjd och bredd.

24 januari (1798-01-24)

Inget arbete på grund av dåligt väder, men Ola Bengtsson gjorde genomslag.

25 januari (1798-01-25)

Som Quistberg ännu icke kunde gå ned och hugga kol på grund av ett skadat finger, satte jag honom och 1 man att borra ett hål öster om sänkschaktet intill gärdesgården. Det har icke borrats i borrhål No. 5, emedan pumplinan gått av på mitten, och linan och borrhängerna sitta fast i hålet. Borrhängerna stå i kväll nere 20 famnar.

28 januari (1798-01-28)

Söndag. Rensa dunten i schakt B.

29 januari (1798-01-29)

Försöka fortfarande få upp linan ur borrhål No. 5. Lasta 107 tunnor kol för Helsingör, gjorde upp med besättningen, om 1 sk per tunna för inlastningen. - Schaktsänkningen skall fortgå dag och natt.

30 januari (1798-01-30)

Langren var så berusad, att jag måste skicka hem honom. - I gruvan hava alla arbetsorterna kommit fram till det lösa materialet i östra huvudorten, varför jag gav order, att orterna icke fingo drivas bredare än 4 fot.

1 februari (1798-02-01)

I dag fingo vi upp en stor del av den gamla pumplinan i borrhålet med en fångare. Fingo ned borrhängarna till 28 famnars djup.

2 februari (1798-02-02)

Träffade på kolet, stående på kant, i sänkschaktet. På e.m. skadades Jonas Person och B. Borgström av en nedfallande tunna. - Schakt B som vanligt.

3 februari (1798-02-03)

Blottat kolet och sänker ett litet hål, kolet är hårt och bra. Borrarna och karlarna vid handvinschen kunna icke arbeta på grund av det dåliga vädret.

5 februari (1798-02-05)

Börjar förbygga schaktet, och på kvällen hade vi fått ut det mesta av kolet, som är tunt, men hårt och bra. Börja lasta slupen till von Rosen i Malmö och hava fått in 78 tunnor.

6 februari (1798-02-06)

Hava fått upp flisen i botten på schaktet och börja sänka igenom den underliggande, vita sandstensgördeln för att få en dunt.

7 februari (1798-02-08)

Slupen till Malmö blev färdiglastad. - Från Väsby kommo 2 man med verktyg för att borra upp pumpstockarna från Göteborg till 6 tum i diameter.

9 februari (1798-02-09)

Gav Borgström och Quistberg order att påbörja en huvudort norrut, emedan detta blir kortaste vägen fram till den andra gruvan.

10 februari (1798-02-10)

I dag så blåsiget väder, att båtarna icke kunna gå ut för att lasta slupen till Landskrona.

12 februari(1798-02-12)

I dag lastades 100 tunnor kol ombord på skutan till Landskrona.

13 februari (1798-02-13)

Vädret var så svårt, att båten icke kunde gå ut.

14 februari (1798-02-14)

Kolet i norra huvudorten börjar bliva tjockare.

15 februari (1798-02-15)

Ordnar ett sammanträde hos gruvfogden med ägarna till den mark, över vilken den nya vagnvägen skall gå.

16 februari (1798-02-16)

Hade ett sammanträde med Höganäs' befolkning, som sade, att de aldrig skulle giva sin tillåtelse till vägen, förrän Konungen hade bifallit densamma. (Se mera härom i dagbok No. 3, sid 8. [övers. anm.]

18 februari (1798-02-18)

Söndag. Red till Hälsingborg för att tala med Bergshauptman Polheimer angående vagnvägens läggande över fälten, och han säger, att vi enligt svensk lag hava rätt att lägga vägen, där den bäst svarar mot sitt ändamål. Talade med Grevinnan Sparre, men hon kan icke lova oss något annat timmer än ett träd för tillverkning av vagnshjul, om det finnes ett passande på hennes egendomar.

26 februari (1798-02-26)

I dag kommo Johnas Olson och P. Person från Boserup, men Quistberg har fortfarande ont i en fot och Struck och B. Jonson ont i händerna. Pojken Ola Bengtson är också sjuk. Då 3 av karlarna bland dem Stillman, i dag fingo order att draga lott om, vem av dem som skulle gå ned och bryta kol, nekade Stillman, han önskade få arbete ovan jord, men jag svarade honom, att alla kunna icke få arbete uppe och att han är skyldig att utföra det arbete, han blir anvisad. Som han icke kan användas vid något slags arbete och borrharna beklagat sig över att han är så lat, att de knappast kunna arbeta tillsammans med honom, sade jag honom, att han kunde få sluta i morgon, om han betalade sin skuld, ty jag kan icke giva honom bostad och värme, och borrhare kan jag få så många som helst. Han sade sig icke på några villkor vilja bryta kol, utan skulle betala Herr Borgström och gå sin väg.

27 februari (1798-02-27)

I dag är allt som i går. Borrade 9 tum, men fick icke upp något av pumpröret, som fastnat.

28 februari (1798-02-28)

Börja sätta ned pumpröret i sänkschaktet med 2 timmermän och en hantlangare. - I borrhålet fortsätter pumpröret att sjunka ned i botten.

1 mars (1798-03-01)

Allt som förut. B. Borgström och även Hult och Bengt Jansson äro sjuka. Borrhålet som vanligt.

2 mars (1798-03-02)

Sätta ned pumprören i sänkschaktet. Karlarna från Småland önska få månadsavlöning, emedan jag givit order till dem att alltid vara i arbetet före kl. 7 om morgnarna eller stanna hemma. Förut hade de börjat först mellan kl. 8 och 9, gjort uppehåll vid middagstiden och sedan gått hem kl. 4 e.m., varför många av dem icke förtjänade hel daglön.

3 mars (1798-03-03)

Pumprören äro nu nere i botten i sänkschaktet. Borrharna orka icke med att borra i det sega, lerhaltiga materialet, som kniper fast borrhängerna.

5 mars (1798-03-05)

I dag är det så regnigt väder, att vid gruvorna endast arbetades till kl. 12.

6 mars (1798-03-06)

Träffade på en hård bergrand i borrhålet, men den var endast 3 tum tjock. Sedan blev det 9 tum vanligt material.

12 mars (1798-03-12)

Satte 3 av borrharna att hjälpa till en halv dag vid hästpumpen, medan den fjärde pumpade rent ett hål, som var fullt av slam. - I dag kom en man från Halland, som hade skickats hit av Landssekreteraren i Halmstad. Han har varit länsman. Ytterligare 2 man kommo hit på grund av det upprop, som skickats ut för att anskaffa arbetare. De gingo endast ned för att se på arbetet, men sade icke, att de ville stanna. De skulle först tala med sitt värdfolk.

13 mars (1798-03-13)

Hade i dag meddelande från Bergshauptman Polheimer. Som han sett av mitt brev, att folket i Höganäs icke vill lämna oss tillåtelse att lägga vägen över deras marker emot det att vi betala dem skadestånd, ansåg han det vara bäst att hänskjuta frågan till Landshövdingen genast, ty vi förlora endast tid.

14 mars (1798-03-14)

Reser till Hälsingborg i avsikt att, om Bergshauptman Polheimer anser det lämpligt, direkt fortsätta till Malmö för att tala med Landshövdingen angående vägen och för att få en kungörelse att läsa upp kommande söndag, ty den kan icke vara här med posten denna vecka.

17 mars (1798-03-17)

Återkom från Malmö över Frillestad, där jag besökte "befallningsman". - I dag är helgdag eller vad man kalla Böndag. - Under min frånvaro har endast uppfordrats 234 tunnor kol.

20 mars (1798-03-20)

Börjar åter arbetet i gruvorna, men 4 arbetare äro fortfarande ej i arbetet. En av karlarna från Boserup har rest hem och kommer icke hit före Påsk.

21 mars (1798-03-21)

Arbetet som förut. Sundberg gjorde genomslag in i den övre horisontalorten. Skutan "Kohlgrufvan" ankom från Göteborg med järn etc. Herr Bradley var med ombord.

22 mars (1798-03-23)

Satte 3 man att reparera hästvandringen för pumpen.

24 mars (1798-03-24)

Börja lasta skutan för Herr Bagge.

26 mars (1798-03-26)

Fick läns i sänkschaktet och satte pluggar i sughålen, men medan jag var hemma till middag, hade karlarna låtit vattnet stiga igen och icke dragit ut pluggarna, varför sand sögs upp. Jag arbetade hela natten, innan pumprören hade lyfts så mycket, att pumpen tog vatten.

27 mars (1798-03-27)

Reste till Farhult för att tala om tillåtelsen att bygga vägen, och de sade, att vi hade tillåtelse att lägga vägen mot ett skadestånd av 10:de kornet, de så, vilket jag sade dem, att jag icke kunde betala, varför jag önskade en värdering.

28 mars (1798-03-28)

I dag låg allt arbete i schakt B nere, emedan karlarna, som pumpat i natt, icke hade märkt, att det var fel på pumpen. I dag är det därför nödvändigt att uppfordra vatten med tunnor.

30 mars (1798-03-30)

Det är ännu icke läns i schakt B, men några av karlarna kunde arbeta där. - Jonas Olson och Per Person reste i dag hem till Boserup över Påskhelgen.

31 mars (1798-03-31)

Reste till staden.

2 april (1798-04-02)

Återkom från staden och finner, att de hade låtit vattnet stiga i schakt B, varför inga kol uppfodrads där, utan endast ur sänkschaktet.

3 april (1798-04-03)

Börja lägga vagnvägen på bryggan. Satte 2 man på botten i sänkschaktet, eftersom där finnes rum att arbeta. Nödsakad att inställa borrhningen för att reparera borrhstängerna, som hade lossnat genom borrhningen i det hårda berget.

10 april (1798-04-10)

Som trä från Göteborg blir för dyrt, red jag till Vegeholm för att höra efter, om jag kunde få köpa ekträ till slipers, men slottsfrun sade sig icke kunna fälla mera ek, än hon hade lovat bort, och själv behövde för reparation. Hon lovade besked om 8 dagar. - I dag började en man den nya vägen, som han skall lägga för 6 sk per famn.

11 april (1798-04-11)

I dag hade vi mycket besvär i sänkschaktet med sand i pumpkannan.

12 april (1798-04-12)

Borrhade i dag igenom ett tunt kolband i lös skiffer. - Skrev till Herr Bagge med anmodan att skicka 600 famnar furustänger och litet ek till slipers samt att 50 man kunna anställas, så snart de kunna erhållas, varom jag den 4 dennes hade skrivit till Greve Ruuth. Skrev även till Herr Bagge om att anskaffa 6 par metallhjul till kolvagnarna och att få de betsel och selar, vilka beställts för länge sedan.

13 april (1798-04-13)

I dag åter sand i pumpen. 3 man från Boserup började åter arbetet.

16 april (1798-04-16)

I dag har pumpen hållit sig ganska fri från sand. I borrhålet är stenen lösare och påminner om slipsten.

17 april (1798-04-17)

Skickade en man till Vegeholm med några rader för att höra, om jag kunde få någon ek, men slottsfrun hade sålt allt, hon kunde avvara i år, varför jag köpte av en bonde till ett pris av 9 sk per aln.

18 april (1798-04-18)

Allt som i går vid Gruvan, men som luften var mycket förskämd, satte jag 1 man på var sida att göra hål. Detta tog 2 timmar, men sedan var luften åter bra.

19 april (1798-04-19)

I kväll kom en man från Falkenberg, som Herr Jacob Bagge hade skickat hit för att se på arbetet. Han meddelade mig, att 9 man skulle hava kommit om ca 10 dagar, men bönderna hade sagt, att de skulle bliva slavar för livet och omöjligt kunde stå ut med arbetet här.

20 april (1798-04-20)

Gick ned i gruvan och igenom alla arbetsorterna i sällskap med den nya mannen från Falkenberg. Han ansåg, att ingenting föreföll vara så dåligt, som det hade utmålats, och att arbetet tilltalade honom, varför han skulle resa hem och medtaga flera man. Som en uppmuntran för hans besvär lovade jag att betala honom 3 daler silvermynt för varje man, han förde med sig och som visade sig hava god karaktär och var nöjd med arbetet. Köpte litet gammal och en bit ny ek för 17 Rdr 32 sk.

21 april (1798-04-21)

Red till Brunnby och därifrån till Kullen för att höra, om jag kunde få någon bok eller ek. Jag tog prästen i Brunnby med mig, ty han var god vän med den dam, som ägde skogen. Hon var emellertid mycket rädd för att någon skulle få veta, att hon hade sålt trä till "engelsmannen",

som hon kallade mig, men för att göra prästen en tjänst, skulle hon till en början låta mig få 2 lass 10 tums fyrkanttimmer, som skola kvartsågas till 4 stänger, för 8 sk per aln. Jag fick icke själv köra hem timret med egna hästar, utan skulle låta bönderna hämta det, vilka skulle säga, att det var för eget behov. - Schaktsänkningen har i dag fortgått som vanligt.

24 april (1798-04-24)

I natt hava vi åter haft besvär med pumpen, men den har gått bra hela dagen. I sänkschaktet sög pumpen in så mycket luft, att karlarna i stuporterna voro tvungna att gå upp, innan de fått sina kol utlastade. Satte en man att reparera den litet, till dess jag får den pump, som hade beställts att vara här förra söndagen.

25 april (1798-04-25)

I dag kom en hel del timmer till slipers på vagnvägen. I dag arbetar pumpen bra.

26 april (1798-04-26)

Den nya pumpen, som kostat 7 Rdr 16 sk, sattes i dag ned i sänkschaktet.

27 april (1798-04-27)

Talade med skepparen på den skuta, som ligger och lastar kol till Ystad för Carl Hammar i Hälsingborg, och frågade honom, om han ville taga med sig delarna till ångmaskinen därifrån som barlast, om han icke skulle få någon annan last där, och sedan här få en kollast, förutsatt att vi kunde komma överens om frakten per tunna.

28 april (1798-04-28)

Nödsakad stoppa läggningen av slipers på vagnvägen, emedan vi icke har någon räls.

30 april (1798-04-30)

Gick ned och mätte större delen i schakt B.

2 maj (1798-05-02)

Satte borrharna att borra ett par hål alldeles intill östra huvudortens brott, för att se, om där fanns lerhaltigt material överallt eller om det endast var framför den stigande arbetsorten. Jag skall även borra några hål på fältet, där jag ämnar sänka ett schakt, så snart maskinschaktet är sänkt. Måste därför inställa arbetet i borrhål No. 5 några dagar tills vi får flera borrhare. Vi började sålunda ett borrhål, men som vi efter att hava arbetat till kl. 12 endast funno kvicksand, flyttade vi och borrhade ett hål strax intill, där vi träffade på "hallen". - I dag kommo 2 av schaktsänkarna icke till arbetet, de bedyrade inför gruvfogden, att de aldrig skulle gå ned vidare, varför jag skickade 2 andra. På kvällen kom en av dem, Quistberg, och bad om ursäkt. Som det var första gången han hade felat, biföll jag hans anhållan och lovade honom få gå till arbetet, ty jag visste, att det var Borgström, som hade uppviglat honom.

3 maj (1798-05-03)

Borrhade få fältet 4 aln, av vilka 2 i berg, 1 aln i mörkt material och sedan åter hårt berg.

4 maj (1798-05-04)

Borrhade ytterligare 10 tum i det borrhål, vi började i går, och sedan i samma slags kol som i schakt B. Detta borrhål befinner sig 3 kedjor (chains) & 25 led (links) från schakt B. 4 kedjor & 13 led rakt österut från detta borrhål satte jag ut ett annat hål och träffade på kolet på ett djup av 14 fot 5 tum från dagen. Kolet hade samma tjocklek, som i det sista hålet, d.v.s. 15 à 16 tum med 4 - 6 tums flis i botten. - Som karlarna från Boserup hade rest hem för att fira de 2 helgdagarna, blev det i dag endast litet kol.

5 maj (1798-05-05)

I dag en av de 4 Böndagarna. Avsänkte i sänkschaktet till kl. 6 i morse.

6 maj (1798-05-06)

Söndag. Fick order från Herr Bagge att resa till Marsvinsholm.

7 maj (1798-05-07)

Började borra 6 kedjor & 31 led rakt öster om det sista hålet No. 14, och träffade på kolet på ett djup av 13 fot 6 tum från dagen, men här låg ett ca 6 tum tjockt, sandartat, mörkt material ovanför kolet.

8 maj (1798-05-08)

Reste till Hälsingborg, där jag hörde av Herr Polheimer, att Hans Excellens skulle komma till Hälsingborg denna vecka, varför jag återvände till Höganäs för att invänta honom.

10 maj (1798-05-10)

Satte ut ett borrhål söder om borrhål No. 16 för att se, om det svarta materialet möjligen kunde vara utlöpare från en mindre kolflöts, och på ett djup av 4 fot från dagen fann jag en ca 8 tum tjock flöts.

11 maj (1798-05-11)

Fick kol i borrhål No. 16, men det är löst och dåligt och kan endast vara en rand eller flis samt liknar kolet i en släppa.

12 maj (1798-05-12)

Börjar ett borrhål 15 yards väster om borrhål No. 16 för att se, om det är samma slags kol här.
- Både Excellensen och Greve Ruuth voro här idag.

14 maj (1798-05-14)

Sysselsatt hela dagen med en ritning till maskinen.

15 maj (1798-05-15)

Fick kol i sänkschaktet. Kolet är mycket hårt och giver goda kol.

16 maj (1798-05-16)

Avreste till Göteborg på kvällen. Gav order att borra söder och väster om No. 17, där de borde finna kol.

29 maj (1798-05-29)

Återkom sjövägen från Göteborg och fann, att allting hade gått bra. Karlarna från Boserup hade rest hem över Pingst. Sänkschaktet var nere 3 fot under kolet, men som träaxeln till hästpumpen hade gått av, kunde jag icke gå ned. Under min frånvaro hade 980 tunnor kol uppfordrats i Schakt B.

30 maj (1798-05-30)

Red till en auktion och köpte några furuträ men för klena att göra vagnvägsslanor av.

31 maj (1798-05-31)

I dag kl. 12 träffade vi på kol i borrhål No. 20, och som vi nu hava borrat igenom kolet på så många ställen, stakade jag ut en plats för det nya schaktet, där vi kunna avsänka, så länge vi kunna hålla vattnet borta. När sedan orten kommer fram till schaktet, kunna vi sätta ned ett borrhål där och låta maskinen hålla undan vattnet. - I dag kl. 12 började vi bygga en ugn för uppvärmning av plåtar till den nya ångpannan.

1 juni (1798-06-01)

Fortsätta sänka i det i går påbörjade schaktet, men hava besvär med kvicksand. Av brist på folk var jag tvungen att avbryta arbetet med borrhål No. 5. - Herr Bagge kom hit vid middagstiden.

2 juni (1798-06-02)

Som det i morse var mycket dålig luft i sänkschaktet, lät jag sätta in lufttrummor, som lågo färdiga i beredskap, och i kväll är allt åter bra. Genom detta förlorade vi 4 timmar och ämna i stället sänka hela natten.

4 juni (1798-06-04)

Som det i dag är auktion i Torekov, reste jag dit för att se, om det finnes något trävirke eller några linor, som skulle kunna passa oss.

6 juni (1798-06-06)

Återkom från en auktion i Torekov, där jag köpte några gamla trossar, en skeppsklocka och några gamla block.

7 juni (1798-06-07)

I dag på f.m. arbetade 2 man med "bimmen" till maskinen och satte fast den ena kvadraten.

8 juni (1798-06-08)

Börjar sätta ihop botten till ångpannan, men som smedernas verktyg äro dåliga, blev det icke mycket gjort. Förbygga sänkschaktet på fältet, sedan vi kommit ned på hallen.

11 juni (1798-06-11)

Som pumphjulet var sönder, blev det icke läns i dag. - Som det i dag är första dagen för Ägarnas sammanträde, reste jag till Hälsingborg, där sammanträdet öppnades, varefter jag återvände till Höganäs. - Satte 4 man i det nya sänkschaktet.

12 juni (1798-06-12)

Först i natt var det läns i sänkschaktet. - Ägarnas sammanträde fortsätter.

13 juni (1798-06-13)

Sammanträdet är icke alldeles avslutat.

14 juni (1798-06-14)

I dag satte jag kolvagnen på vagnvägen för att visa Ägarna, huru det skulle gå, att köra ned till bryggan. - Ägarna reste till Hälsingborg. - Träffade avtal med schaktsänkarna att sänka det nya schaktet för Rdr 13 per famn.

15 juni (1798-06-15)

I dag körde vi fyllning på vagnvägen och körde fram plankor till den. 5 man kommo från Boserup. Börja bygga ångpannan.

16 juni (1798-06-16)

Fortsatte fyllningen på vägen till kl. 3, 2 män jämnade av. 3 män satte in 2 par kugghjul i maskinen.

18 juni (1798-06-18)

I dag visade sig kopparcylindern vara utsliten av den sand, som vi icke kunna undvika få med, att pumpen icke kan hålla läns, och som den icke heller kan repareras, var det nödvändigt att stanna pumpen och göra klart för borrhning i No. 5 i morgon. I sänkschaktet började vi arbeta dag och natt. Reste upp trebeningen vid den nya maskinen.

19 juni (1798-06-19)

I dag kunde vi icke börja borra i No. 5, emedan vi måste göra en ny vinsch, ty den, som stod där förut, hade flyttats till sänkschaktet. B-schaktets omkostnader denna avlöningsperiod Rdr 69. Brutet kol där under samma tid 581 tunnor. 4 fartyg.

20 juni (1798-06-20)

Börja i borrhål No. 5, men som en sten hade fallit ned, kunde vi icke göra något annat än att försöka få upp denna.

21 juni (1798-06-21)

Ingenting särskilt. Kom överens med Mollerius att för borrhning betala som vanligt 12 sk per dag om 12 timmar och 2 sk för 2 timmars övertid jämte 12 styver per aln i "drickspengar" för att uppmuntra dem till att borra så fort som möjligt. Kl. 5 i e.m. ankom Major Malmstens skuta hit för att lasta 300 tunnor kol. Kaptenen hade order att låta bönderna lasta, och majoren väntades hit i morgon. Jag sade kaptenen, att vagnvägen icke var fullt färdig, och bad honom vänta med lastningen till måndag (den 25), så jag skulle lasta med våra kolvagnar, om han hjälpte oss transportera kolen fram till vagnvägen. I stället för att först lastas i småbåtar skulle kolen då tippas direkt i skutan och icke bliva våta av sjövattnen. Härigenom skulle 1 sk per tunna kol sparas.

22 juni (1798-06-22)

I dag var nästan allt folket på marknad.

23 juni (1798-06-23)

Största delen av arbetarna hava ännu icke kommit från marknaden och till arbetet. Major Malmsten har icke kommit ännu, men vi hålla på med att färdigställa vagnvägen för att lasta om måndag.

25 juni (1798-06-25)

Det blåste så hårt, att vi icke kunde lasta några kol, varför vi fortsätta med fyllningen på vagnvägen. Dessutom köra vi med skottkärror fram kol från gruvan till ändan av vagnvägen.

26 juni (1798-06-26)

Fortfarande hård blåst så skutan kunde icke lastas.

27 juni (1798-06-27)

Vackert väder, börja lasta skutan. Sedan kolkörarna sett vad de kunna uträtta gjorde jag upp med dem om 2 1/3 runstycke per tunna, d.v.s. 3 sk per båt om 18 tunnor och med båtkarlarna om 5 sk per båt. - Borrstängerna brusto i borrhål No. 5, vi hava ännu icke fått upp dem.

28 juni (1798-06-28)

Vi fingo upp borrstängerna. - Som jag icke hade tillfälle att själv närvara vid lastningen, behövde karlarna i dag lika lång tid för att köra 7 lass som i går för 10.

29 juni (1798-06-29)

Mycket hårt berg i borrhål No. 5. Köra fyllning på vagnvägen. Anledningen till att det blir så litet kol är att arbetsorterna på stiget äro så trånga, men från dem skola vi nu driva en huvudort åt öster, och skola få ut mera kol.

2 juli (1798-07-02)

Som Sven Olsson i privata angelägenheter måste medfölja skutan till Malmö, kunde jag icke göra någonting åt uppmonteringen av regulatorn, emedan ingen av de andra karlarna kunde utföra mässingsarbeten.

3 juli (1798-07-03)

Betalar karlarna 2 Rdr mer per famn för sänkningsarbetet i det nya schaktet, emedan det nu är mera vatten där eller 20 tunnor per timme. Mycket hårt berg i No. 5. Sandstensband.

4 juli (1798-07-04)

I dag ankommo de 3 tyskar, som Herr Bagge hade skickat efter från Tyskland, med ett fartyg från Göteborg. Enligt avtal skola de hava fri bostad, men som inga bönder ville taga emot dem, lånade jag sängkläder av Fru Bradley tillsvidare och lät dem bo i de nya rummen.

5 juli (1798-07-05)

Fortfarande mycket hårt sandstensband i No. 5. Börjar borra i det nya sänkschaktet, så att borrhålet är klart, när vi kunna få fram en ort. Erfar av Herr Bagge, att rören till injektorn ännu icke kunnat tillverkas, emedan inget järn kommit från Stockholm. Jag är därför tvungen att låta göra dem av trä och har beställt dem hos en pumpborrare i Väsby. - Landshövding af Forselles och President Lagerbielke övernattade här.

6 juli (1798-07-06)

Allt som i går. Alla tyskarna voro i dag nere, de ansågo allt bra, bara de få pojkar för utkörning av kolen.

7 juli (1798-07-07)

4 av Boserupskarlarna reste hem för att bärga sitt hö. Tyskarna gingo icke ned, men gjorde i ordning sina arbetsredskap på sitt speciella sätt och börja på måndag.

9 juli (1798-07-09)

I dag, måndag, voro de 3 tyskarna nere och fingo enligt önskan 3 intill varandra liggande arbetsorter, samt 2 pojkar för utkörningen, men de fingo endast en korg kol. De sade, att de ännu icke hade sina redskap i ordning, men jag sade dem, att smeden kan tillverka de redskap,

de önska, och göra dem så, som de beställa dem (detta endast för att övertyga dem om att deras arbetssätt icke är så bra som vårt, vilket är detsamma som i Newcastle, endast med den skillnaden, att folket här icke arbeta så hårt.)

10 juli (1798-07-10)

I dag voro tyskarna icke bättre, oaktat de hade fått kilar etc. gjorda enligt deras egen order. Endast en av dem hade fått kol, men endast 2 korgar. - En av tyskarna använde vår engelska skyffel, som han höll med ena handen alldeles invid bladet, medan han med andra handen rakade ned kolen på bladet i stället för att skjuta in skyffeln med knäet, som vi göra. Jag sade honom, att han icke fick göra så och förstöra våra skyfflar, som äro mycket dyra, men att timmermannen skulle göra honom en skoffa av önskad form, ty jag ville icke tvinga honom att använda ett nytt redskap av okänd typ. Jag skulle med nöje se en bättre metod användas, än den jag kände till, ty det var mig likgiltigt, om den kom från Sachsen eller England, endast den var bättre. Jag sade mig vilja gå ned tillsammans med tyskarna både i morgon och även senare för att visa dem vår arbetsmetod, som jag trodde de skulle finna vara bättre än deras egen. Deras redskap och arbetsmetod kände man mycket väl till i Newcastle, men hade icke använt den de sista 250 åren. Jag ville på inga villkor tvinga dem att använda vår metod, utan jag ville endast visa dem, huru vi arbeta i Newcastle.

11 juli (1798-07-11)

Var idag tvungen att låta alla dem, som arbeta vid maskinen, hjälpa till med borringen av träpumpören, emedan de andra arbetarna voro sysselsatta med att lossa slanor etc. från galeasen.

13 juli (1798-07-13)

Reste till staden för att försöka få några kopparrör, som jag behövde, men alla voro på Åby marknad, även kopparsmeden och mässingsgjutaren.

16 juli (1798-07-16)

Jag var tvungen att själv tillverka en lämplig drill för borring i gjutjärn, ty smeden hade aldrig sett en sådan. Vi skulle borra några hål för regulatorplåten, som tidigare aldrig varit riktigt i ordning, då den använts. - Satte 2 man att borra ett par hål på fältet för att se, om arbetsorterna nu hålla på att komma igenom den lösa skiffer, som förorsakar oss så mycket besvär och gör, att vi icke kunna hava breda arbetsorter, utan måste betala efter smalort. Ca 10 yards före brottet i schaktsorten fingo vi kol utan hårt material ovanför.

17 juli (1798-07-17)

En undersökning av sugröret, som kom från Stockholm, visar, att sughålen äro för små, varför jag var tvungen att borra ytterligare 12 1 1/8 tums hål. Skar även bort flänsen, som var sönder, ty sugröret skall förbindas med pumprören av trä.

18 juli (1798-07-18)

Red till Hälsingborg för att höra efter snyftventilen etc. - Hade sällskap hem med Herr Bagge från Ramlösa.

19 juli (1798-07-19)

Efter att hava uppfordrat vatten med de stora tunnorna hela natten och i dag, men utan att få ned det längre än till 3 famnar från botten, måste vi giva upp varje tanke på att få ned pumprören på botten. Gjorde därför klart för att hänga upp dem i linor. - Herr Bagge reste i dag.

20 juli (1798-07-20)

Hängde ned 3 järnpumprör, men lät dem hänga i linorna, emedan det blev för mörkt. Skruvade på cylinderbotten och satte ångpannan på sin bädd.

21 juli (1798-07-21)

Fick ned alla pumprören; murarna började mura kanalerna runt ångpannan.

23 juli (1798-07-23)

På grund av regn kunde kolhuggarna icke gå ned förrän kl. 12, och murarna kunde icke arbeta vid ångpannan.

24 juli (1798-07-24)

Skickade en man till Hälsingborg för att hämta matarröret m.m., även "the horsefoot". Han kom hem med detta och en räkning. "The horsefoot" var icke svarvad, men filad och tillpassad. Vikt 3 1/8 skålpund, pris 6 Rdr, som jag beslöt att icke betala, förrän jag talat med Herr Bagge. Även kopparen var mycket dyr, 24 sk per skålpund.

25 juli (1798-07-25)

Börjar lasta skutan med kol för Major Malmsten, men måste avbryta lastningen på grund av åska och regn. Det föll även hagel, som voro 2 - 2 tum i omkrets. Även arbetet på den nya maskinen måste inställas.

26 juli (1798-07-26)

Fortsätta lastningen, men som jag icke kunde vara med själv hela tiden, körde de endast 8 turer.

27 juli (1798-07-27)

Skutan färdiglastad med 288 tunnor kol.

28 juli (1798-07-28)

Maskinen blev icke färdig i dag, men det mesta av "styrelseverket" blev färdigt.

30 juli (1798-07-30)

Har ännu icke kunnat få maskinen färdig. Karlarna hade fritt i dag på grund av ett barndop.

10 augusti (1798-08-10)

Sedan den 30 juli har jag icke haft tid att skriva en enda rad på grund av maskinen, ty ingen har ännu lärt sig sköta den, och dessutom har jag varit tvungen att taga isär alla förbindningar, som lösts ihop under min bortvaro, och löda ihop dem ånyo, ty arbetarna här kunna icke göra hållbara lödfogar.

13 augusti (1798-08-13)

Huvudorten går mycket långsamt framåt, ty de kunna icke bryta mycket på ett skift på grund av vattnet, och det hårda berget. Dessutom kan jag icke fastställa något ackord, förrän det blir klart, vad arbetarna kunna åstadkomma.

14 augusti (1798-08-14)

Allt arbete som vanligt. Jag är rädd för att Anders Månsson icke kan lära sig sköta maskinen, varför jag måste försöka få tag i någon annan.

15 augusti (1798-08-15)

Lät männen i maskingruvan rätta till huvudorternas brott, de hade fått dem så runda, att de icke kommo framåt. Låter männen draga lott om gruvor och arbetsorter.

16 augusti (1798-08-16)

I dag kunde jag icke gå ut på hela dagen på grund av förkylning. - Tyskarna önska arbeta endast ett skift per dygn, men jag sade dem, att de skola arbeta 6 timmar och vara hemma 12 timmar.

17 augusti (1798-08-17)

Fortfarande förkyld, men gick dock ned till maskinen på e.m. och gjorde några mindre justeringar på "styrelseverket". Gick även ned och såg på huvudorterna. Den gamle tysken var mycket missbelåten över att de voro så våta och önskade, att de voro 6 man, så att var man endast behövde arbeta 4 timmar per dygn. Jag sade mig icke hava något emot att de arbetade 4 timmar per skift, men då fingo de endast vara fria 8 timmar, ty så vitt jag känner till, vill ingen arbetare vara fri längre än dubbla arbetstiden. Han föreföll att vara mycket missnöjd härmed, men jag kunde icke godkänna något annat och frågade honom, om de icke hade våta arbetsorter i Sachsen, vilket han sade, att de hade, men att de alltid voro 6 man per 24 timmar.

18 augusti (1798-08-18)

En arbetare vid namn Lund kom i dag och anhöll att få sluta, och som Gruvan aldrig haft någon nytta av honom och han hade dålig karaktär, lät jag honom gå.

20 augusti (1798-08-20)

Var ute och rättade till några detaljer vid maskinen.

21 augusti (1798-08-21)

I dag känner jag mig mycket bättre. Arbetet som vanligt. Jag har ännu icke kunnat träffa något avtal med karlarna för drivning av huvudorterna i maskingruvan.

22 augusti (1798-08-22)

I går kväll kl. 11 blev jag väckt och måste ut till maskinen, varvid jag spädde på min förkylning.

23 augusti (1798-08-23)

Gick ut till maskinen och bytte ventil. Är i dag sämre än i går. Finner att tyskarna taga ned takkolet i stället för bottenkolet (?), vilket jag förbjöd.

24 augusti (1798-08-24)

I dag kom Herr Bagge hit, och vi togo i övervägande att binda karlarna för ett år, räknat från nästa Mikaelidag. Detta skulle kungöras i kyrkan för att se, om några män från trakten ville anmäla sig vid den tiden.

25 augusti (1798-08-25)

Herr Bagge reste i dag till Göteborg. - Jag kan fortfarande icke öppna munnen på grund av förkylningen.

26 augusti (1798-08-26)

26, söndag, 27 och 28 augusti. Tvungen stanna hemma.

29 augusti (1798-08-29)

I dag kom en man från Boserup. - Karlarna äro ovilliga arbeta i maskingruvan, emedan berget är så hårt.

30 augusti (1798-08-30)

Satte en man att vrida en arbetsort mot väster från maskingruvan, men som jag sade honom, att han endast skulle få betalt för vad han utträttade, gick han hem vid middagstiden. Anledningen synes vara den, att tyskarna hava så höga arbetslöner och betalas per dag.

31 augusti (1798-08-31)

I morse kl. 6 satte jag en annan man till att vrida den västra schaktsorten.

1 september (1798-09-01)

Allt som vanligt. Fått endast litet kol, det är så tunt under vägen på fältet och endast lera ovanför.

3 september (1798-09-03)

Gör förberedelser för att resa till Malmö och Landskrona genom att sätta allt i så gott skick som möjligt.

8 september (1798-09-08)

Återkom från Malmö, där jag lämnat murarna en ritning och beskrivning över huru man vid bränneri skall bygga pannor för eldning med kol i stället för ved. - Allt har gått mycket bra hemma. Sammankallade arbetarna och band 12 med kontrakt, alla hade jag önskat skulle stanna. 2 man tyckas icke veta, om de vilja stanna eller ej.

13 september (1798-09-13)

I dag gick jag igenom både B-gruvan och maskingruvan. Inställde arbetet i 2 arbetsorter på stiget, som icke voro riskfria, taket endast lera. Vi skola öppna en annan ort längre bort, där taket är bättre.

14 september (1798-09-14)

I dag regnade det och blåste hela dagen. Endast en del av karlarna voro i arbete, så vi fingo endast 8 korgar kol. Endast 2 man höggo, de övriga gjorde genomslag.

17 september (1798-09-17)

I dag kom Greve Ruuth hit. - Endast 6 man i arbete i B-gruvan.

18 september (1798-09-18)

Avreste till Göteborg.

3 oktober (1798-10-03)

Återkom från Göteborg. - Så gott som alla arbetarna voro hemma på grund av sjukdom, mycket litet kol har uppfodrats under min bortovaro, bara 214 tunnor.

4 oktober (1798-10-04)

Gick ned i båda gruvorna och fann allting i god ordning. Endast 6 man nere i B-gruvan.

5 oktober (1798-10-05)

Allt som vanligt vid gruvorna. - Som stormen hade fört bort flera av de lösa stenar, som bära upp underlaget till bryggan, lät jag köra dit nya stenar och lägga dem på ett bättre sätt.

6 oktober (1798-10-06)

I dag kommo 8 man för Ädelfors guldgruva och 5 man från Växiö. De 8 voro vid gott humör, men de andra 5 voro så nedstämda, att de gräto som barn, när de första gången fingo se schaktet, och då 2 man skulle gå ned sprungo de i stället och förbannade sitt öde, som om de hade blivit dömda till det svåraste straff. Jag lyckades emellertid få dem vid litet bättre humör mot kvällen och lovade dem arbete ovan jord, till dess de bliva bättre bekanta med förhållandena.

7 oktober (1798-10-07)

Söndag. I dag kommo 9 arbetare från Ädelfors.

8 oktober (1798-10-08)

18 nya arbetare från Småland. - Gick ned i gruvorna. Satte ned 3 nya arbetare i B-gruvan och 2 i maskingruvan, eftersom det icke finnes arbetsplats för flera, förrän vi fått flera arbetsorter klara. - Stakade ut ett nytt schakt på fältet, något mer än 70 fot framför arbetsorterna i B-gruvan, och jag har för avsikt att med 2 hästslädar ovan jord köra kolen till B-gruvans kolhög för att slippa lägga en ny vagnväg.

10 oktober (1798-10-10)

Fortsätta länsa i A-gruvan, varmed vi började i går, men på grund av brist på hästar kunna vi icke arbeta dag och natt.

11 oktober (1798-10-11)

I maskingruvan skola de arbeta både natt och dag. I västra delen av B-gruvan skola de gamla arbetarna syssla med pelarbrytning, och jag betalar 1 3/4 sk per korg.

12 oktober (1798-10-12)

Många av de nya arbetarna äro mycket rädda för vattnet i maskingruvan, några av dem svära på att aldrig gå ned mera, men jag uppmuntrar dem så gott jag kan och har lovat skicka efter flanell till skjortor, så snart jag kan.

13 oktober (1798-10-13)

I dag en av de 4 Bändagarna. Börja sätta ned järnpumprören och skola taga upp de spruckna, som gör schaktet så vått. Fortsätta med länsning i A-gruvan.

15 oktober (1798-10-15)

Det är så mycket vatten i A-gruvan, att vi ännu icke hava kommit ned till plattformen, och i maskingruvan var det icke läns förrän sent på f.m.

18 oktober (1798-10-18)

Några av karlarna återkommo från Boserup, och jag satte dem att lägga vagnvägen i A-gruvan.

19 oktober (1798-10-19)

4 av de nya arbetarna vilja fortfarande icke arbeta och säga sig vara sjuka.

20 oktober (1798-10-20)

I dag var Excellensen Greve Ruuth här, och vi sågo på allting, som hade gjorts, sedan han sist var här.

23 oktober (1798-10-23)

Som vanligt mycket hårt berg i borrhål No. 5.

26 oktober (1798-10-26)

I dag gick maskinen dåligt, varför det icke var läns i gruvan förrän fram på middagen.

27 oktober (1798-10-27)

I dag begåvo sig 5 av de nya männen på hemväg, men då jag fick höra det, red jag efter och återförde dem.

28 oktober (1798-10-28)

I natt tömt ångpannan och reparerat maskinen.

29 oktober (1798-10-29)

Först i kväll blev det läns, emedan smeden hade satt in bottenventilen fel i sätet. Skickade tillbaka 2 hästar till Greve Ruuth, emedan de voro för höga.

30 oktober (1798-10-30)

I dag kom en man från Lerberget med 2 hästar, 11 tvärhand höga, vilka jag köpte för 16 Rdr. Den ene är 9 år och den andre 12 eller 13 år.

31 oktober (1798-10-31)

Börjar tillverka ett par slädar för de små hästarna under jord. Avbröt arbetet med borrhål No. 5, ty dels äro dagarna korta och dels är hålet så djupt, att största delen av dagen går åt till att sätta ned borrhängerna. Berget är mycket hårt i maskingruvan, men jag vill borra ned till Fru Bagges flöts för att se, om jag skall avsänka där.

2 november (1798-11-02)

Rensade båda borrhålen, borrade 4 fot 3 tum i No. 19 och 6 tum i No. 2. Körde in hästarna ovan jord med slädar.

5 november (1798-11-05)

Gjorde en sele och satte ned 2 hästar i A-gruvan samt gick själv ned och lärde pojkarna köra. Vi höggo av hörnen i huvudorterna för att få längre svängar vid körningen.

6 november (1798-11-06)

Nere i A-gruvan hela dagen och körde in hästarna.

7 november (1798-11-07)

Åter nere i A-gruvan, hästarna arbeta nu bra.

8 november (1798-11-08)

4 man voro borta från arbetet, emedan de icke hade bröd. Bradley har varken bröd eller spannmål. Reste in till staden och lånade 8 tunnor råg av Herrarna Petterson & Epingen.

9 november (1798-11-09)

Bad Bergshauptman Polheimer skriva till Excellensen Ruuths inspektor för att höra efter, om han kan sälja spannmål till oss billigare än vad vi få betala i Malmö eller Hälsingborg. Då jag red hem till Höganäs på kvällen, var det mycket mörkt och regnigt, och min häst snubblade vid Domsten och föll. Jag kunde icke hålla hästen, som sprang hemåt, och var tvungen att i mörkret gå den 7 engelska mil långa vägen.

10 november (1798-11-10)

Mycket regnigt och blåsigt, varför arbetet i gruvan endast pågick halva dagen.

13 november (1798-11-13)

Arbetarna hava ännu icke riktigt lärt sig att hugga, men det går bra med hästarna i A-gruvan. 10 st. av de nya arbetarna utföra endast hälften så mycket som 6 man förra året, och de gamla arbetarna äro hemma i Boserup. Flera av dem hava en böldsjukdom och kunna icke arbeta.

14 november (1798-11-14)

Börjar göra vagnvägen i västra schaktsorten och sidoorterna tillräckligt höga för hästarna.

15 november (1798-11-15)

Mottog ett brev från Herr Bagge, däri han uppmanar mig att så vitt möjligt icke låta någon arbetare sluta. Detta brev besvarar jag med posten, som avgår i morgon.

16 november (1798-11-16)

Gick ned i alla gruvorna, men var nere längsta tiden i A-gruvan, där jag hade anledning till missnöje med smålänningarna och meddelade dem, att om de icke arbetade bättre, skulle de endast få betalt för vad de uträttade. De svuro på att de aldrig skulle utföra detta arbete på ackord och att de enligt avtalet skulle hava betalt per dag.

17 november (1798-11-17)

I morse kommo alla de nya arbetarna utom 4 in till mig och sade, att de önskade få tillåtelse att sluta, att allting var så dyrt, att de icke kunde leva på förtjänsten och att om jag icke ville giva dem skriftligt tillstånd, skulle de dock resa tillbaka till sina hem. Några av dem voro till

en början mycket bråkiga, men sedan jag kastat en av de värsta bråkmakarna mot dörren och hotat dem alla med arrest, lugnade de sig. Jag skickade bud efter en brödlimpa, som kostade 4 sk och fann den väga alldeles för litet. Jag sade dem, att detta skulle ögonblickligen rättas till, och meddelade dem, att jag hade haft ett brev från Göteborg, där ett fartyg låg lastat med livsmedel, men icke kunde avsegla på grund av motvind, som rådde, då brevet avsändes. Fartyget har emellertid just nu inlöpt här i hamnen. Vidare visste de ju, att en skuta hade avseglat till Malmö för att hämta råg m.m. Därpå gav jag dem 2 Rdr i "drickspengar" och satte dem åter i arbete, varefter jag gick ut och fann, att Bradley av misstag hade gjort limpor mindre än andra. Jag gav honom order att sälja brödet till 1 sk per skålpund, till dess jag hunnit baka bröd av en tunna råg och se, till vilket pris vi kunna sälja det, sedan han fått en skälig vinst. Kan det säljas billigare än 1 sk per skålpund, skall det säljas till det lägre priset. Arbetarna sågo mig väga en 4 sk limpa från bagaren i Hälsingborg, och denna limpa vägde 4 skålpund. Några av Bradleys limpor vägde mera, men de flesta vägde mindre. Han skall därför väga alla limporna och låta arbetarna få dem för 1 sk per skålpund, till dess jag hinner baka och fastställa det pris, som skall gälla, så länge priset på rågen står fast. Härmed förklarade de sig nöjda, men de beklagade sig över husen, emedan de icke kunde få kolfyrrarna att brinna. Jag gick hem till flera av de nya männen och lärde dem att elda, såsom jag tidigare gjort hos de gamla arbetarna.

18 november (1798-11-18)

Söndag. Som jag i går fick höra, att en av arbetarna hade svurit på att han skulle rymma, så snart han hade fått sin avlöning, skickade jag några rader till länsman med en önskan om ett samtal med honom, men han var icke hemma.

19 november (1798-11-19)

Var nere i A-gruvan hela dagen, och på kvällen gick jag ned i de båda andra gruvorna. Det går ganska bra att bryta kol både i maskingruvan och österut i B-gruvan, men som karlarna arbeta med dåligt resultat, kom jag hel privat överens med 2 av de bästa gamla kolhuggarna, som jag kunde lita på, att betala dem 18 sk per dag, om de uppvisade ett gott arbetsresultat, efter vilket jag sedan skulle sätta ett ackord för de övriga kolhuggarna.

22 november (1798-11-22)

De 3 sista dagarna har jag varit nere i A-gruvan. Som jag hade en ny häst där nere, hade jag mycket arbete med att lära pojkarna att köra den. Jag satte en gammal man att torka korgarna, som äro så våta, att de ruttna upp. Han har varit kusk, men kan egentligen icke användas i gruvan utan är anställd endast på grund av en son, som är en präktig pojke, född här. Den gamle mannen skall nu hava uppsikt över en pojke, som plockar bort berg och flis från kolen.

23 november (1798-11-23)

Allt arbete som vanligt. Vintern har nu börjat med sträng kyla och litet snö i natt. - Arbetarna i maskingruvan utföra mycket arbete på daglön, men som jag vet, att de icke åstadkomma så mycket som de borde, kan jag icke höja deras arvode, som är 2 Rdr 12 sk per famn och redan nu alldeles för högt.

24 november (1798-11-24)

Fortfarande sträng kyla. Ingenting särskilt.

25 november (1798-11-25)

Söndag. Mr. Heathcote kom från Stockholm.

26 november (1798-11-26)

Reste över till Helsingör i sällskap med Mr. Heathcote, men på grund av motvind kunde vi icke komma hem samma dag. Vi besökte Reverend Jackson, präst i engelska kyrkan i Helsingör. Han berättade om den tvist, som uppstått mellan honom och församlingsborna genom att de hade sålt det församlingshus, där han bodde, på auktion. Han läste upp för oss anteckningar över alla viktiga händelser, som inträffat alltsedan den engelska kyrkan instiftades i Helsingör.

27 november (1798-11-27)

Blåste så hårt, att inga båtar kunde föra oss över.

28 november (1798-11-28)

Återvände hem via Hälsingborg.

29 november (1798-11-29)

De hava borrarat igenom kol i No. 19, men icke passat på att noga mäta tjockleken genom att se på borrhängarna. De hade endast märkt, att dessa sjönko ned mycket hastigt ca 17 tum, men hade icke följt den gällande ordern att, om borrhängarna sjönko hastigare än vanligt, tillkalla mig, om jag är hemma eller i annat fall Jonas Persson. Sedan vi borrarat ca 5 fot i leran under

kolet, slutade vi borra i No. 19 och började borra i No. 13, där vi slutade i somras på ett djup av endast 22 fot.

30 november (1798-11-30)

I dag voro Greve Ruuth och Borgmästaren i Ystad här. De stannade över i natt. - Mycket regnigt i e.m.

1 december (1798-12-01)

I dag reste Greve Ruuth och Borgmästaren.

4 december (1798-12-04)

Borra fortfarande i No. 13 och No. 2. Berget i No. 2 är lika hårt som förut.

6 december (1798-12-06)

Börja sänka ned till "hallen" vid sidan av körvägen på åkern mellan Tjöröd och Hultabo, ca 100 famnar söder om No. 6, emedan Fru Bagges kolflöts borde påträffas här ca 30 famnar nere på uppsidan av förkastningen, som stupar mot väster i B-gruvan (?). - Det är mycket kvicksand i borrhål No. 13.

7 december (1798-12-07)

Oaktat jag har satt den gamle tysken till att icke göra något annat än att övervaka de andras arbete i maskingruvan, brytes fortfarande mycket litet kol. Ett av skälen härtill är, att det är så vått därnere, och ett annat, att kolet är så tunt med hårt berg på båda sidor. Det förefaller mig därför fördelaktigast att endast driva den norra huvudorten och orten fram till det nya sänkschaktet, tills jag kan se, om kolet är mera brytvärt, och avsänka ned till Fru Bagges flöts så snart som möjligt, men som jag icke kan göra detta i maskingruvan utan en större maskin, anser jag det vara välbetänkt att avsänka i B-gruvan, emedan vi förmodligen komma att vara ganska fria från vatten där, ty berget är mycket hårt, och mellan kolen ligga flera lager lerigt material. Vi kunna arbeta där, till dess en maskin blir uppsatt vid det andra schaktet, om så befinnes nödvändigt. Uppfordrade kol t.o.m. denna dag 15.096 korgar.

8 december (1798-12-08)

Sjuk i någon godartad feber eller magsjukdom.

9 december (1798-12-09)

Söndag. Sjuk hela dagen, i natt mycket dålig.

10 december (1798-12-10)

Var icke ute på hela dagen. - Ola Jonson kom och meddelade mig, att hans mor var död, varför han måste resa hem och begrava henne. Denne man bröt under förra avlöningsperioden lika mycket kol som alla de 4 man, som arbeta tillsammans med honom i C-gruvan.

11 december (1798-12-11)

I dag är allt som vanligt, maskinen har gått bra hela dagen, men i går stod vattnet högt hela dagen, och jag var så dålig, att jag icke vågade gå ut och se, vad det var för fel med maskinen. I dag är jag åter frisk och har varit ute vid alla schakten.

12 december (1798-12-2)

Gav order att göra allting klart för avsänkning i B-gruvan om måndag och gjorde delvis upp med B. Borgström att sänka för 100 daler per famn, varvid han skulle få hjälp av 3 tyskar.

13 december (1798-12-13)

I kväll meddelade mig Söderberg, att Stenberg, från vars sista avlöning jag hade dragit av 24 sk på grund av otillräckligt arbete, i dag lämnat arbetet och icke återkommit, varför han icke ville använda honom längre. Jag sade, att jag ämnade bestraffa honom och komma till schaktet i morgon.

14 december (1798-12-14)

Då jag i morse kom till schaktet, trodde karlarna att Stenberg hade rymt. - I dag kommo de igenom den hårda sandstenen i borrhål No. 2 och funno lerhaltigt, grått material under.

15 december (1798-12-15)

Börja vi rensa dunten i B-gruvan och taga upp plattformen för att göra allting klart för avsänkning på måndag.

17 december (1798-12-17)

Börja avsänka. Som de nya männen icke önska arbeta på ackord, sade jag till Borgström att betala dem daglön, vilket blir så mycket bättre för honom, eftersom de skola arbeta i lag med dem, som arbeta på ackord, och om de icke arbeta, skulle han endast meddela mig.

18 december (1798-12-18)

I dag träffade de på en vattenåder i B-gruvan, men icke så kraftig.

19-21 december (1798-12-19 - 1798-12-21)

Alla arbeten som vanligt.

22 december (1798-12-22)

Avreste till Göteborg för att rådgöra med Herr Bagge dels angående ny pumpmaskin och dels angående en förhöjning av kolpriset till 24 sk per tunna. - All kolbrytning inställd fr.o.m. i dag till efter Nyårsdagen.

1799

9 januari (1799-01-09)

Återkom från Göteborg. Finner, att sänkschaktet har stått stilla sedan den 7, emedan de träffat på en vattenåder i botten. Ångmaskinen är i olag, ty det är fel på bottenventilen.

10 januari (1799-01-10)

Efter det att pumpmaskinen kommit i gång och vi på morgonen fått närapå läns, gick pumpstången av, och pumpkannen föll ned genom vandringsstycket. För att få upp kannan skickade jag ned en man, som skulle taga loss uttagsluckan - vattnet stod halvvägs över denna - och sätta fast krabblinan vid pumpstången, varefter vi kunde hissa upp kannan till luckan,

men han vågade icke låta luckan vara borta så länge, som behövdes för detta. Ventilen hade av kannan tryckts ned genom ventilsåtet och satt nu fast i sugröret. Vi lyckades lyfta kannan, men kunde icke få upp den i vandringsstycket, emedan packningslädret höll den fastklämd. Jag gick då ned och tog bort uttagluckan, oaktat vattnet stod 9 tum över, men som ringen runt snabbkopplingen på pumpkannstången satt fel, kunde jag icke få loss kannan. Vi stodo kvar och försökte, tills vattnet stod oss ända upp till halsen, och måste slutligen åter sätta fast uttagluckan. Vi försökte sedan hela dagen få upp kannan, men utan resultat. I morgon skall en man nöta bort lädret genom att bända kannan fram och tillbaka. Det var så kallt, att smeden, som gick ned med mig, hade frosskakningar hela dagen, sedan vi kommit upp.

11 januari (1799-01-11)

Reste till Hälsingborg, och då jag kom hem, hade de ännu icke fått upp pumpstången, men de hade fått upp den pump, som de satt ned i sänkschaktet, medan jag var i Göteborg, ty den ville icke fungera för dem.

12 januari (1799-01-12)

Vid sänkschaktet börja de borra pumpröret av metall, ett gammalt förbindelserör från Stockholm, men först kl. 2 voro borrhacket och borrhålen klara.

13 januari (1799-01-13)

Söndag. Pumpröret borrades hela dagen av 5 man för hand.

14 januari (1799-01-14)

Fortsätta borringen av pumpröret och reparera snabbkopplingarna. Taga ned det gamla injektorröret och ämna sätta upp ett särskilt för ändamålet borrat rör, ty i Göteborg kunna de icke tillverka gjutjärnrör, försedda med luckram.

15 januari (1799-01-15)

Sysselsatta hela dagen med att göra färdigt pumpröret till sänkschaktet, där det nu är just så mycket vatten, som en man kan ösa upp med ett ämbar. Detta är nu det femte stället, där jag försökt få ned ett borrhål, och på samma syftlinje, där Fru Bagges flöts bör ligga på ca 30 famnars djup, men jag har icke träffat på "hallen" utan endast grus. I morgon skola vi sätta ned ett pumprör. - I dag mildt väder.

16 januari (1799-01-16)

Kl. 2 kom pumpen i gång i sänkschaktet, och kl. 6 på kvällen gingo karlarna ned på botten, men pumpen är så dålig, att vi icke kunna gå djupare, förrän vi få en ny pump. Fortfarande endast grus och något lera i botten, varför jag lät karlarna sluta här och satte några att borra i No. 2. Med de övriga ämnar jag i morgon börja ett nytt borrhål.

17 januari (1799-01-17)

Från schaktsänkarna i maskingruvan kom meddelande kl. 2 i natt, att vattnet steg trots pumpningen, varför arbetet med sänkningen måste inställas, tills vi fått en ny maskin. - Jag stakade ut ett nytt schakt på Anders Olsons tomt, 45 famnar mot stupet från A-gruvan. Jag är nödsakad att göra detta, ty jag är rädd för att B- och A-gruvorna skola vara utbrutna, innan jag hinner få ned ett nytt schakt. Jag stakade även ut ett nytt borrhål vid sidan av den inäga, som tillhör Långaröd, nära den damm, där Långarödsfolket vattna sin boskap, alldeles söder om Knutes hus.

18 januari (1799-01-18)

Som det i dag är avlöningsdag, tog jag reda på var arbetarna bo och gav dem alla order att bo i Gruvans bostäder eller och betala sin egen bostad. Jag drog dessutom av litet pengar för dem, som hade arbetat dåligt under avlöningsperioden, och lät pengarna gå till fattigkassan eller till sjukpengar. Som en uppmuntran till dem, som hade arbetat bra, betalade jag dem, vad de hade förtjänat. (??)

19 januari (1799-01-19)

Satte fast ventilen i ångmaskinen så säkert, att maskinen gick bra hela morgonen. I borrhålet vid Långaröd var det kvicksand på ett djup av 5 famnar och 4 fot, men som det var mycket kallt, ansåg jag det bäst att rymma upp hålet för att få ned en borrlåda och fortsätta, när det blir varmare. Borrarna flyttades över till Väsby.

21 januari (1799-01-21)

Gick till Väsby. där vi försöka komma ned på "hallen" på västsidan av landsvägen alldeles framför Kaptens St-s hus, men på 6 alnars djup var det endast grus och sand, varför vi flyttade över till västra gaveln av Salomonsons hus på fältet eller inägomarken, tillhörande Väsby, där vi på 9 fots djup kommo ned på "hallen". Dessa 9 fot bestå av jord, grusblandad lera och sand. Jag lät karlarna avsänka där i avsikt att sätta ned ett rör och börja borra.

22 januari (1799-01-22)

Det blev läns i maskingruvan, och några av karlarna gingo ned i norra huvudorten. De övriga skola icke gå ned förrän i morgon. I Väsby satte vi ned röret, fyllde igen omkring detsamma och skola börja borra i morgon.

23 januari (1799-01-23)

I dag arbetas med full styrka i maskingruvan. - Det är mycket hårt berg i borrhålet i Väsby.

24 januari (1799-01-24)

Fortfarande hårt berg i borrhålet i Väsby. Gav order att göra i ordning skjutattiraljen för att försöka få bättre höjd i orterna genom att skjuta bort det hårda berget och sedan kunna bryta kolet med bättre utbyte.

25 januari (1799-01-25)

Satte ned ytterligare en häst i A-gruvan, varigenom kolhuggarna få bättre hjälp med sina kol. - Sänkschaktet sjunker bra, ty berget är icke så hårt, och vattenmängden är ringa.

26 januari (1799-01-26)

Försökte ett skott i maskingruvan med god effekt. Mycket bättre än med kilar.

28 januari (1799-01-28)

Då jag i morse kom ut till A-gruvan, voro alla karlarna berusade, ty de hade tillsammans med bönderna dansat hela natten, varför jag skickade hem dem igen. B-gruvan arbetade hela dagen. Förbyggde i F-schaktet.

29 januari (1799-01-29)

Var i Hälsingborg. Allt som förut. A-gruvan åter i arbete. Timmermännen börja tillverka en ny hästvind för sänkschaktet.

30 januari (1799-01-30)

Gick ned till maskingruvan och besiktigade alla arbetsorterna, varvid jag fann det vara föga troligt, att vi någonsin i denna gruva skola kunna bryta kol med gott utbyte. Kolen äro mycket goda, men berget är så förskräckligt hårt, att en man endast kan bryta mycket litet per dag. Jag tänker därför låta denna gruva stå, tills vi med vattentunnor tömt densamma för att sedan avsänka ned till Fru Bagges flöts, och då vi träffa på denna, se vi, huru det är att i sänkschaktet på fältet gå ned till Fru Bagges flöts.

31 januari (1799-01-31)

Stoppade maskingruvan, tog upp plattformen m.m. Är så kallt, att ingen har kunnat arbeta ovan jord.

1 februari (1799-02-01)

Fortfarande så blåsigt och kallt, inget arbete.

2 februari (1799-02-02)

Fortfarande lika blåsigt och kallt.

3 februari (1799-02-03)

Söndag. Lika blåsigt och kallt som förut. I dag frös en flaska vin sönder i rummet, vinet var i en klump.

4 februari (1799-02-04)

I dag är det litet bättre väder, men fortfarande mycket kallt. Börja åter arbeta i A-gruvan, och i kväll börja vi uppfordra vatten i sänkschaktet.

5 februari (1799-02-05)

I dag samma väder som i går, nordostlig vind och mycket kallt. I dag äro alla i arbete. Börja åter borra, i borrhål No. 12 för att rensa detta och borra ned till den undre flötsen.

6 februari (1799-02-06)

I natt har det frusit mycket hårt, men blåsten har lagt sig något. I natt frös starkt kornbrännvin, som jag på försök satt ut i en förstuga, och i köket frös vinet i en flaska så korken flög av. - Alla arbeten som förut. Boserupsarbetarna hava ännu icke kommit tillbaka.

8 februari (1799-02-08)

Vädret är lika kallt, men som det är ganska lugnt, äro alla i arbete.

9 februari (1799-02-09)

Gav order till schaktsänkarna att icke arbeta om måndag, om det icke blir varmare, ty isen på hackskaften gör, att karlarna icke kunna arbeta med någon effekt.

11 februari (1799-02-11)

Satte schaktsänkarna att hugga kol i A- och C-gruvorna, men det är mycket besvärligt, ty vi måste hava 2 man i varje arbetsort. - 2 av karlarna från Växiö, som hava arbetat ovan jord all sedan Mikaelidagen, vägrade i dag att gå ned, men som jag icke hade något arbete för dem ovan jord, befallde jag dem att gå ned genast, ty de hade även förolämpat gruvfogden. En av dem sade, att han skulle icke komma ned, såvida jag icke kastade ned honom, och att han hellre gick ut i sjön och dränkte sig, ty det var ett helvete att arbeta i gruvan etc. Jag lät gruvfogden taga deras tillhörigheter, så att de icke skulle kunna rymma i kväll. Om jag hade låtit dem stanna kvar uppe, då de vägrade att gå ned i gruvan, hade jag statuerat ett dåligt exempel.

12 februari (1799-02-12)

Började uppfordra vatten efter middagsrasten, och i kväll kommo karlarna ned på botten, men som det åter blivit mycket kallt, kommo tyskarna i morse och sade sig icke kunna arbeta i denna kyla, varför jag lät dessa 5 man arbeta i skift, så att 1 man arbetar 3 timmar, varefter han avlöses av nästa man o.s.v.

13 februari (1799-02-13)

Så länge det är så kallt, som det är, finner jag att de arbeta bättre nu än då det var 2 man nere i sänkschaktet.

14 februari (1799-02-14)

Börjar göra upp en ritning över en 28 tums cylinder.

15 februari (1799-02-15)

Alla arbeten fortgår som vanligt. Den stränga kylan fortfar.

16 februari (1799-02-16)

Hela natten och i dag hava vi haft full snöstorm, varför allt arbete ligger nere.

18 februari (1799-02-18)

Skyfflade bort snön och fick i gång alla arbeten utom tillverkningen av hästvinden.

19 februari (1799-02-19)

Allt som i går. Karlarna trodde, att de hade träffat flötsen i borrhålet i Väsby, men det var endast litet kol uppblandat med skiffrig flis.

20 februari (1799-02-20)

Herr Borgström åkte enligt order för att inköpa en liten egendom, som skulle säljas på auktion i Södåkra. Det var så stormigt väder i morse, att endast schaktsänkarna kunna arbeta.

21 februari (1799-02-21)

Alla äro åter i arbete. I e.m. var vinden SO med regn, som vi icke hava haft sedan den 29 november 1798. Herr Borgström kom hem och meddelade, att vi hade fått egendomen för 4001 daler silvermynt.

22 februari (1799-02-22)

I dag var Greve Ruuth här i sällskap med sin svåger. Allt arbete som vanligt. Inget timmermansarbete kan dock utföras på grund av det dåliga vädret.

23 februari (1799-02-23)

I dag fingo vi den största kvantitet kol, som vi fått på en dag, 97 tunnor, varav 80 goda och 17 bottenkol.

25 februari (1799-02-25)

I dag tappade de mejseln i borrhål No. 12, och slog tyvärr flera slag, innan de märkte det, varför de icke fått upp den. Väsbyborrarna hava varit sysselsatta med ett hål för "a sprinpole".

26 februari (1799-02-26)

I natt åter kallt och i dag på f.m. snö, men i kväll mildare. Det är så mycket vatten i sänkschaktet, att jag måste sätta en extra man vid "jacken". Mejseln är ännu icke uppe ur borrhålet.

27 februari (1799-02-27)

Hela dagen hava vi försökt få upp mejseln, men utan resultat, ty mejseln sitter fast i en spricka, där den drivits in liksom en kil, och när vi försöka få tag i den med en griptång, tränger den endast längre in, och griptången glider åt sidan.

28 februari (1799-02-28)

Som det till följd av den rikliga snösmältningen är mycket vatten i sänkschaktet, måste vi köra lika fort som pojken kan ösa in vatten i tunnorna.

1 mars (1799-03-01)

I dag fingo vi den största kvantitet kol, vi fått någon dag, nämligen 113 1/3 tunna, 101 1/3 goda och 17 bottenkol. Berget i sänkschaktet är mycket hårt.

2 mars (1799-03-02)

Som det är helgdag i dag, hade borrharna order att arbeta hela natten och sluta i dag på morgonen, men under natten hade de träffat på kvicksand och brutit av borrhängerna på 6 famnars djup. De försökte förgäves få upp dem. Kl. 4 natten till den 3 hade vi fått upp alla borrhängerna utom bottenstången och mejseln, som vi måste lämna kvar i hålet. Stakade ut ett nytt hål i närheten av maskingruvan, där skall borraras dag och natt.

3 mars (1799-03-03)

Söndag. Började uppfordra vatten kl. 12.

4 mars (1799-03-04)

Uppfordrade vatten hela dagen, men ännu icke läns.

5 mars (1799-03-05)

Återkom från Hälsingborg, där jag anmodade Bergshauptman Polheimer att skriva till Bergskollegium angående vissa saker. - Då jag kom hem på kvällen, fick jag höra av borrharna, att de hade förlorat halva pumpröret nere i borrhålet i maskingruvan, och då jag stod därnere, kommo schaktsänkarna och meddelade, att vattnet icke kunde hållas undan, så att de kunde avsänka. De stora tunnorna kunna icke hissas upp med "jacken", och de små tunnorna kunna icke hålla läns.

6 mars (1799-03-06)

Jag skyndar på allt vad jag kan för att få upp hästvinden vid sänkschaktet. - Det är mycket kallt, vinden ONO.

7 mars (1799-03-07)

Allt som i går. Börjar göra ett lufthål i C-gruvan.

8 mars (1799-03-08)

Börjar köra kol från A-gruvan med 3 bönder och gick med på att betala en av dem 3 sk per lass, de andra 2 sk per lass. - Hästvinden är ännu icke färdig.

9 mars (1799-03-09)

Hästvinden är icke färdig. - Som det i morgon är nattvardsgång och timmermännen och smederna lovat prästen att gå till altaret, säga de sig icke kunna arbeta i morgon.

10 mars (1799-03-10)

Söndag. Tog med mig 3 av kolhuggarna och började uppfordra vatten kl. 3 e.m. Kl. 8 på kvällen kommo karlarna ned på botten. Berget består av hård, vit sandsten.

11 mars (1799-03-11)

Sänkningen har gått bra hela dagen.

15 mars (1799-03-15)

Inget särskilt de 3 sista dagarna. - Var i dag tvungen att låta den västra schaktsorten i A-gruvan gå som smalort, emedan taket är så löst och kolet mycket dåligt.

16 mars (1799-03-16)

Det har varit mycket kallt hela dagen. Red till Väsby för att tillsammans med en man rida och se på egendomen vid Södåkra, men som han icke var hemma, skjuter jag upp besöket till ett annat tillfälle.

18 mars (1799-03-18)

Red för att se på egendomen. Allt som vanligt.

20 mars (1799-03-20)

I dag har största kvantiteten kol hittills på en dag brutits, 111 tunnor goda kol och 11 tunnor botten, 122 tunnor.

21 mars (1799-03-21)

I dag nästan lika kallt som i vintras. Gav order att taga upp alla redskap ur gruvorna i och för värdering.

29 mars (1799-03-29)

Hela denna veckan har det varit lika kallt som någonsin förut i vinter, men det snöar icke. Sänkningen går mycket långsamt på grund av kylan och det myckna vattnet.

30 mars (1799-03-30)

Fortfarande lika kallt. - Som det denna vecka är lottning vid alla gruvorna, få vi icke så mycket kol som förut.

31 mars (1799-03-31)

Söndag. Avlöningen denna avlöningsperiod exkl. schaktsänkningen, men inkl. de 3 man, som tillverka en sänktrumma för sänkschaktet, uppgick till Rdr 176:35:6, och från samtliga schakt erhöles 723 tunnor goda och 98 tunnor bottenkol.

Kostnader:

Vid A-gruvan: 313 tnr goda, 98 tnr botten exkl. smeder, Rdr 57:34:6

" B-gruvan: 207 " " 48:24:-

" C-gruvan: 202 " " 46:2:-

A-gruvan:

313 tnr goda à 22 sk per tunna Rdr 143:12:-

98 " botten à 12 sk per tunna " 16:16:-

Rdr 159:28:-

Avgår kostnader enligt avlöningslista " 57:34:-

Rdr 101:42:-

Rdr 101:42:-

Avgår ljus, all props, smeder och hästar

7 hästar à 12 sk per deg i 14 dgr = 24:24

ljus och props 5:-

smeder 4:24 " 34:--:-

A-gruvan Rdr 67:42:-

B-gruvan:

207 tunnor kol à 22 sk per tunna Rdr 94:42:-

Avgår kostnader enligt avlöningslista " 48:27:-

Rdr 46:15:-

Avgår ljus etc. " 5:--:-

B-gruvan Rdr 41:15:-

C-gruvan:

204 tunnor kol à 22 sk per tunna Rdr 92:42:-

Avgår avlöningar och pumpning etc. " 62: 2:-

C-gruvan Rdr 31:40:-

Samma A, B och C Rdr 141: 1:-

2 april (1799-04-02)

I dag kom Herr Bagge till Höganäs. Fortfarande sträng kyla om nätterna. I maskingruvans borrhål besvärar vi av att lera och annat löst material faller ned i hålet.

3 april (1799-04-03)

For till egendomen i sällskap med Herrar Bagge och Borgström. Sågo på det, som inköpts för vår räkning.

4 april (1799-04-04)

Träffade avtal med Swen Larson om leverans av 25 slipers till ett högsta pris av 32 sk per styck.

5 april (1799-04-05)

Kolet i A-gruvan är fortfarande löst beroende på några mindre förkastningar. I sänkschaktet är berget icke så hårdarbetat som tidigare. Sandstenen är fortfarande skrovlig, men med en och annan reva. Vi få nu 54 tunnor vatten per timme.

14 april (1799-04-14)

Söndag. Återkom från Köpenhamn, där Herr Bagge och jag hava varit sedan den 6. Där kunde de icke borra några pumprör. - Hör, att vattnet ökar mycket.

15 april (1799-04-15)

Gick igenom alla gruvorna, och som luften icke var riktigt bra, lät jag sätta upp några dörrar, varigenom den blev bättre.

16 april (1799-04-16)

Finner, att hästarna bliva alldeles för trötta, ty när de avlösts efter 4 timmar, hava de endast 8 för att vila. Den häst, jag inköpte i går, satte jag vid sänkschaktet, där han skall arbeta i 5 timmar och vila 15. Börjar göra allting klart för att draga upp pumprören i maskingruvan och sedan flytta maskinen så fort som möjligt.

17 april (1799-04-17)

Försökte draga upp pumprören utan att först uppfordra vattnet, men fann detta vara opraktiskt och måste sätta i gång maskinen, vilket visade sig vara omöjligt, emedan bottenventilen satt lös i ventsätet. Vi måste sålunda göra klart för att fästa ventilen i vandringsstycket.

18 april (1799-04-18)

Fortsätta arbetet vid maskinen för att få upp pumprören.

19 april (1799-04-19)

I natt kl. 2 fingo vi upp pumprören.

20 april (1799-04-20)

Helgdag

21 april (1799-04-21)

Söndag. Avreste till Huseby gjuteri för att höra efter, om jag kunde få ett vandringsstycke och ett sugrör.

27 april (1799-04-27)

Återkom från Huseby utan några pumprör, emedan masugnen icke var i gång, Kanongjuteriet har varit nedlagt i många år. Verkstaden för borning revs ned helt och hållet för många år sedan. - Vattenmängden i sänkschaktet har ökat till 80 tunnor per timme.

28 april (1799-04-28)

Söndag. I dag säga bönderna i Tjöröd, att folket icke längre få bo där.

29 april (1799-04-29)

När hästarna hade dragit upp vattentunnor hela söndag e.m., hela natten och i dag till kl. 12 utan att det blev läns, voro de alla uttröttade, var jag tvungen att giva upp, tills maskinen blir klar. Jag lät schaktsänkarna flytta hästvinden från maskingruvan till sänkschaktet på fältet, där vagnvägen lades. I dag komma bönderna och sade sig önska få den mylla, vi lagt undan vid vägbygget, men jag sade, att jag icke kunde lova något, förrän jag ser huru mycket jag behöver själv.

30 april (1799-04-30)

Efter middagen i dag kommo 2 herrar från Häradshövdingen och visade mig, att de hade fullmakt att värdera markskadorna. De började genast härmed och önskade, att jag skulle gå med dem, vilket jag gjorde, men jag gjorde inga andra anmärkningar än ibland på deras sätt att mäta, och då iakttog de mina rättelser. - Hålla fortfarande på med att sätta upp hästvinden.

1 maj (1799-05-01)

Hava ännu icke börjat avsänka, ty vädret är mycket kallt. Sluta lägga kol på fältet vid B-gruvan och lägga det vid sidan av den nya vagnvägen.

2 maj (1799-05-02)

Helgdag. I kväll kl. 10 var det storm, och det snöade lika mycket som på vintern, så att marken i hela trakten var vit. Snön var ca 4 tum tjock.

3 maj (1799-05-03)

Börja avsänka i schaktet på fältet, och gjorde upp om 20 Rdr per famn. Ganska hård, skrovlig sandsten.

4 maj (1799-05-04)

Fortsätta med att sätta upp maskinen så fort vi kunna och arbeta även på den nya vagnvägen över fältet.

5 maj (1799-05-05)

Söndag. Allt som vanligt. Mycket vatten i A-gruvan till följd av regnet och den nysmälta snön.

6 maj (1799-05-06)

Dito, dito. Börja bygga skorstenen vid den nya maskinen.

7 maj (1799-05-07)

I morse var Sundet täckt av is söder om Kullen, men som vinden var ostlig, drev det mesta under dagens lopp till havs.

8 maj (1799-05-08)

Mycket snö i natt.

12 maj (1799-05-12)

I dag eller rättare i natt drevo 3 briggar och en skotsk slup från sina ankarplatser på Helsingörs redd och gingo på grund strax utanför Krapperup. Kaptenen på "Sally" och "Good Luck" kommo i morse hem till mig, och jag följde med dem och gav dem alla upplysningar jag kunde samt uppmanade folket att hjälpa dem. Kl. 2 på e.m. hade alla fartygen avseglat.

13 maj (1799-05-13)

Annandag Pingst. Endast schaktsänkarna och muraren, som bygger skorstenen, äro i arbete.

14 maj (1799-05-14)

Alla åter i arbete. Vackert väder. Börja åter borra i borrhålet i Väsby. - Som jag fått svar från Ryttmästare Kock, att pumprören där äro 9 tum i diameter, måste jag se till att hjälpa honom med de rör, vi hava, genom att sätta in ett nytt ventilsäte av järn.

16 maj (1799-05-16)

De 2 sista dagarna sysselsatt med bottenventilen och ventilfångaren. - Vädret börjar nu bliva vackert, men ännu icke riktigt varmt. Vinden NV. - Kolhuggarna hava ännu icke kommit från Boserup.

17 maj (1799-05-17)

Börjar sätta ned pumprören.

21 maj (1799-05-21)

Herr Brown från Göteborg kom hit för att hämta mig.

22 maj (1799-05-22)

Fått ned pumprören. - Avreste till Göteborg.

6 juni (1799-06-06)

Åter från Göteborg. Satte i gång maskinen. Kolet i det nya schaktet på fältet är mycket bra, ca 10 tum med hårda lager på båda sidor, varför det är svårt att arbeta. Då vi få 46 tunnor vatten i timmen, flyttade jag karlarna till maskingruvan.

7 juni (1799-06-07)

Kl. 6 i kväll kommo karlarna ned på botten, och allt synes gå bra.

8 juni (1799-06-08)

Fingo kol i maskingruvan.

12 juni (1799-06-12)

Reste till Köpenhamn, skall försöka få leverera kol dit.

16 juni (1799-06-16)

Söndag. Återkom från Köpenhamn. - Hava fortfarande icke kommit igenom underleran i maskingruvan, och enligt Jonas' uppgift är kolet där 20 tum tjockt.

17 juni (1799-06-17)

Allt som vanligt. Fortsätta avsänkningen.

20 juni (1799-06-20)

Avsänkte dunten och lade plattformen samt började sätta en ring vid skifferranden.

22 juni (1799-06-22)

Under nattens lopp kommo Herr Bagge och Landshövding af Forselles hit. I går vacker dag, var vid Kullaberg. I morse voro inga gruvor i arbete med undantag av ett par man i B-gruvan. Smeden är ur räkningen, emedan han varit i slagsmål på marknaden.

23 juni (1799-06-23)

Söndag. 24 Helgdag.

25 juni (1799-06-25)

Herr Bagge med sällskap avseglade ombord på "Kohlgrufvan" till Hälsingborg. - I natt kl. 2 kom Jonas Person och meddelade mig, att en vattenåder hade brutit ut i början av västra schaktsorten, nära schaktet. Som maskinen icke kunde uppfordra allt vattnet, steg det på 2 timmar så mycket, att det stod 6 famnar högt i schaktet.

26 juni (1799-06-26)

Började åter avsänka i schaktet på fältet intill borrhål No. 19.

27 juni (1799-06-27)

Återkom från Hälsingborg, där sammanträdet hade börjat. Finner, att vattnet har sjunkit i maskingruvan.

28 juni (1799-06-28)

I dag voro alla herrarna här. - Vattnet sjunker då maskinen går bra, men den kan fortfarande icke hålla läns.

29 juni (1799-06-29)

Allt som i går. Red till Hälsingborg och åter. Ägarnas sammanträde har blivit framskjutet, tills Herr Bagge återkommer från Köpenhamn, dit han rest för att göra upp ett kolkontrakt.

30 juni (1799-06-30)

Söndag. Vi kunna fortfarande icke få läns i maskingruvan.

1 juli (1799-07-01)

Bytte ut pumpkannan och bottenventilen. Vattnet faller, men vi kunna icke få läns. Gör förberedelser att sätta ned en handpump för att hjälpa maskinen.

3 juli (1799-07-03)

Återkom från Hälsingborg. Ingen förändring beträffande vattnet varken i maskingruvan eller i sänkschaktet på fältet.

5 juli (1799-07-05)

Red till staden för att träffa Ägarna.

8 juli (1799-07-08)

Återkom från Hälsingborg. -Vattnet står 7 fot över plattformen i maskingruvan, men handpumpen är ännu icke färdig. I sänkschaktet få vi 70 tunnor vatten per timme. Tänker tillverka 2 "baljor", som rymma 2 tunnor, d.v.s. 10 kubfots baljor, och köpa flera hästar på Åby marknad.

9 juli (1799-07-09)

I dag kl. 12 var det så mycket vatten i sänkschaktet, att vi måste giva upp, Det var ca 80 tunnor per timmer. Fingo ned vattnet i maskingruvan med hjälp av handpumpen, som drogs av 3 man, men maskinen kunde icke få bukt med vattnet. Efter mycket besvär och arbete hela natten lyckades jag dämna upp så mycket, att maskinen kunde få vattnet att sjunka ganska

snabbt. Hela ådern kommer från en stor spricka, som går från botten till taket. Börjar genast driva den västra schaktsorten framåt.

10 juli (1799-07-10)

Maskinen har gått mycket bra hela dagen, och karlarna hava brutit kol, men till följd av den stora kvantiteten vatten kunna de icke gå så fort framåt.

19 juli (1799-07-19)

Återkom från Hälsingborg, där det bestämdes, att mina 3 aktier i bolaget skola i förseglat omslag för min räkning deponeras i dokumentskrinet. - Hemma har ingenting särskilt inträffat.

20 juli (1799-07-20)

Reste åter till staden för att göra upp med Kapten Kjellberg angående hans resa till Riga.

21 juli (1799-07-21)

Söndag. Kaptenen önskar ett nytt certeparti, ty han påstår - och detta intygas av Rådman Berg - att det av Borgström utskrivna certepartiet icke innehåller det, som kaptenen och Herr Bagge hade kommit överens om.

22 juli (1799-07-22)

Sedan jag rådgjort mig med Landshövding af Forselles, träffade jag avtal med kaptenen och återvände till Höganäs i sällskap med Bergmästaren, som skall göra upp med bönderna angående markskadorna m.m.

25 juli (1799-07-25)

Återkom från staden, dit jag hade rest i går för att göra upp med Greve Ruuth. Jag rekvirerade Rdr 666:11:-. Bergmästaren reste in med mig i går, sedan han avslutat värderingen år bönderna. - När jag kom hem, fick jag veta, att de ungefär för en timme sedan träffat på en ny spricka tvärs över norra huvudorten och att det strömmade ut så mycket vatten, att maskinen icke kunde bemästra samma, oaktat de körde med baljorna tills hästarna voro uttröttade.

26 juli (1799-07-26)

Skrev till Herr Bagge. Uppfordrade vatten hela dagen och kl. 6 i kväll stod det endast 18 tum över plattformen, men vi kunde icke få ned det längre av brist på hästar.

27 juli (1799-07-27)

Var nere och lyckades genom kilning avstänga vattnet så mycket från den norra huvudorten, att maskinen gott fick bukt med det.

29 juli (1799-07-29)

I maskingruvan äro åter alla i arbete.

30 juli (1799-07-30)

Börja lasta en Nordbåt vid namn "Två Bröder" med kol till 16 sk per tunna, och som vi icke hava den mellansort, som Löwenhielm har beställt, tog jag 1 tunna bottenkol och 1 tunna god kol från C-gruvan, som icke äro riktigt bra.

31 juli (1799-07-31)

I dag på f.m. skrev jag ut en faktura och konnossement över ovannämnda kol, som äro för Löwenhielm i Rydebeck. Kaptenen vill gärna, att jag befraktar honom till Köpenhamn och säger, att Herr Borgström bjudit honom en frakt av 10 sk per tunna. Det är för mycket. Jag erbjöd honom 5 sk per tunna och betalar alla hamnutgälder eller 7 sk, varvid han själv svarar för utklareringen. Jag sade honom, att, innan han återkommer skall jag höra med Bakke, om han anser, att jag kan betala 8 sk per tunna, vilket jag tror, att kaptenen skall acceptera, om han för tillåtelse lossa vid kalkugnarna.

6 augusti (1799-08-06)

En ny vattenåder bröt fram i den västra schaktsorten, men genom kilning lyckades vi dämna upp den så mycket, att maskinen kan bemästra vattnet.

7 augusti (1799-08-07)

Kom åter hem från Hälsingborg, varifrån Landshövding af Forselles avreste till Göteborg, och med honom sände jag till Herr Bagge modeller till den nya maskinen. Jag beställde dessutom 100 flänsbultar och skrev till Herr Bagge såväl angående dem som angående Tarras och karlarna från Kongsberg i Norge.

9 augusti (1799-08-09)

Det strömmar fortfarande mycket vatten till maskinschaktet, och maskinen kan knappast gå. I dag kom det trä till "bimmen" och 2 sparrar till bockställningen.

13 augusti (1799-08-13)

Sedan den 9 har det varit så ostadigt väder med mycket regn, att vi icke hava kunnat hålla på med lastningen en hel dag, men i e.m. är det vackert. - Om vattenådran fortsätter, kan maskinen icke hålla undan vattnet. - Skriver till Herr Bagge angående ångpanneplåtar och klent plattjärn.

14 augusti (1799-08-14)

Vackert väder. Slupen avseglade till Riga och jakten till Kristianstad - hade tagit in 13 vagnar. - Alla arbeten som vanligt. Den södra huvudorten i A-gruvan, som hade påhuggits i riktning mot stupet, är fortfarande fri från vatten.

15 augusti (1799-08-15)

Jakten, som hindrats av motvind, avseglade i dag till Kristianstad. Vinden fortfarande ganska kraftig.

16 augusti (1799-08-16)

Börja lossa tegel från skutan.

26 augusti (1799-08-26)

Återkom i går kväll från Småland och hör, att vattnet stiger så kraftigt i maskingruvan, att karlarna aldrig kunnat arbeta en hel dag i sträck, medan jag var borta. Jag skickade därför bud

för att höra efter, om jag kunde få köpa 7 hästar, som jag skall använda för uppfodring av vattentunnor i det nya sänkschaktet, där maskinen skall ställas upp.

27 augusti (1799-08-27)

Köpte 3 hästar. Då vi brutit loss kolet i norra huvudorten, rusade vattnet fram med sådan kraft, att varken maskinen eller tunnorna förmådde pumpa upp det, varför det icke var något annat att göra än att lägga ned gruvan, tills en ny cylinder kan sättas in i maskinen.

5 september (1799-09-05)

Kom hem från Huseby, där gjutningen av den lilla cylindern hade misslyckats, emedan arbetarna varit nog vårdslösa att icke packa om modellen tillräckligt hårt med sand, men Greve Hamilton säger, att cylindern kan gjutas och att han skall göra ytterligare ett försök, varefter han skall skicka bud efter mig att komma dit och borra den. Pumprören till den nya maskinen kan han icke göra inom önskad tid. Jag finner, att det icke är så mycket vatten i sänkschaktet, att det kan hindra karlarna från att arbeta, men de låts sig vara sjuka.

6 september (1799-09-06)

Alla äro åter i arbete i sänkschaktet. 55 tunnor vatten per timme. Skickade efter flanell och läder till ryggskinn. Flanellen kostar 24 sk per aln, men jag lät dem få den för 16 sk. Gruvan får bära förlusten av de gamla skjortorna, ty karlarna hava varit vårdslösa med den flanell, jag tidigare försett dem med.

7 september (1799-09-07)

Avsänkningen går ganska bra, men det är mer vatten än förut.

9 september (1799-09-09)

Satte upp stolpverket till det nya maskinhuset. I dag 63 stora baljor per timme eller 126 tunnor.

10 september (1799-09-10)

Allt som i går. Fortfarande ingen flotta från England.

11 september (1799-09-11)

Satte 2 nya man till sänkschaktet, emedan 2 icke orkade med arbetet. I dag har allting gått mycket bra. Lät 1 timmerman tillverka lufttrummor.

12 september (1799-09-12)

I dag äro 2 timmermän hemma för att bärga in skörden, varför jag lät 2 andra tillverka lufttrummor.

13 september (1799-09-13)

Som jag endast har 2 timmermän, lät jag dem arbeta med "bimmen". Muraren är icke i arbetet, emedan hans hustru blivit sängliggande. I dag har avsänkningen gått mycket bra.

14 september (1799-09-14)

Som vi i natt hade fått mycket mera vatten i sänkschaktet, satte jag i gång maskinen för att se, om vattnet skulle sjunka, vattnet står ungefär lika högt i båda schakten.

15 september (1799-09-15)

Söndag. Maskinen gick bra hela dagen.

16 september (1799-09-16)

Finner, att det är 2 eller 3 tunnor per timme mindre vatten i sänkschaktet, än det var i lördags, men som det blev för ansträngande för karlarna att arbeta 3 timmar, och endast vara fria 6 timmar, satte jag till ytterligare 3 man, så att de kunna vara fria 9 timmar.

17 september (1799-09-17)

Herr och Fru Bolm från Göteborg voro här hela dagen, hitsända av Herr Bagge för att taga hand om den rörelse, som Bradley innehar som traktör, d.v.s. gästgivare. - Stakade ut ett borrhål på insidan av fältet ned till Grevinnan Ruuths flöts för att se, om jag icke borde sänka

ett litet schakt där, eftersom vi befinna oss i närheten där med den södra huvudorten i B-gruvan och både A- och B-gruvan snart äro utbrutna.

18 september (1799-09-18)

Träffade på kol på insidan av fältet på 28 fots djup från dagen. Kolet är 16 tum, flisen 7 tum. Gav order att sänka ett schakt på samma plats som borrhålet, men endast 6 fot i diameter, så att jag skall kunna lägga ned A-gruvan, som nu är för långt inne för utkörning av kolen, och uppfordra vattnet från stupningsorten i B-gruvan.

19 september (1799-09-19)

Påbörjar det lilla schaktet, som omnämndes i går, men vi hava en del vatten i kvicksanden. - Vi hålla på med brytning av pelare i A-gruvan. Mätte alla arbetsorterna i A-gruvan, och jag lade ut mätningarna så gott jag kunde i dagen, åtminstone så noga, att jag kunde fastställa en säker gränslinje för brytningen, men min kompass var så dålig, att jag icke kunde fastställa deras läge så exakt, som jag hade önskat. - Ändpunkten av södra huvudorten eller den punkt, där kolet har brutits längst söderut, ligger på en linje från Nils Olsons staldörr till en anmärkningsvärt stor sten alldeles intill gärdesgården mellan A-gruvan och den lilla maskingruvan. Den punkt, som så nära jag kan bestämma den visar läget av brottet i huvudorten, skäres av en linje, som drages från norr till söder tvärs över från gaveln av Anders Olsons hus i Tjöröd till skorstenen på Pål Andersons hus i Hultabo. - Allt brytvärt kol mot stiget är taget med undantag av ett litet område längst in och öster om södra huvudorten. Det var överallt mycket bra kol på brotten i alla arbetsorterna, med undantag för längst in. Längst västerut: Brottet i västra schaktsortens arbetsort befinner sig på en linje, som drages i ost-västlig riktning från ovannämnda sten vid gärdesgården till södra hörnet av Anders Gunnarsons brygghus och på ett avstånd av 79 fot, räknat från nämnda hörn. Längst österut: Brottet i östra schaktsorten eller stupningsorten öster om schakt A befinner sig direkt under diket vid Per Jonsons skog, 15 fot norr om stättan mot kyrkan.

21 september (1799-09-21)

Satte in förbyggnad i det nya sänkschaktet, där är ganska mycket vatten. Karlarna i A-gruvan började bryta ut pelare både åt öster och väster.

23 september (1799-09-23)

Tidigt i morse kom Jonas och talade om, att en av de stora vattenbaljorna hade fallit ned i schaktet i natt och på den andra baljan. Båda blevo så sönderslagna, att de äro odugliga och omöjliga att reparera. Lyckligtvis befann sig ingen nere i schaktet, då baljan föll. Bärbygeln hade släppt. Som jag icke har fått de 2 nya, som beställts i Boserup och som skulle stå i beredskap, måste jag inställa arbetet och sätta så många man som möjligt att arbeta dag och

natt i det lilla nyss påbörjade sänkschaktet, och de övriga att hugga kol. Jag skulle med nöje hava givit dem sänkschaktet på ackord, med de begärde 53 Rdr, vilket var 18 Rdr mer än jag ville betala, ty de önskade fri hantlangning ovan jord. - Fick i dag 11 lass hö från Görslöv och avslutade höstacken, ty den skulle hava blivit alldeles förstörd, om jag väntat längre på den värdering, som Herr Borgström hade sagt skulle företagas, innan vi togo något hö därifrån.

24 september (1799-09-24)

I dag allt som vanligt, men 3 kolhuggare äro sysslolösa. Sänkningen går mycket bra, litet mindre vatten än förut.

25 september (1799-09-25)

I dag på f.m. träffade jag avtal med 3 schaktsänkare att åtaga sig schaktsänkningen för 35 Rdr eller samma summa, som jag erbjöd dem från början jämte fri hantlangning ovan jord.

26 september (1799-09-26)

Schaktsänkningen går bra, ty berget är lätt att arbeta i. Fick materialierna till plattformen för tryckverksystemen. - I kväll kom roddare Holm och meddelade mig, att den andra roddaren vägrade ro ut kol till briggen, såvida de icke erhöilo mera betalt, men jag sade honom, att jag skulle sätta dit andra i morgon bittida, om de vägrade komma, ty jag kunde icke höja betalningen.

27 september (1799-09-27)

Det blev, som han hade sagt, att roddaren Skotte icke ville ro, varför jag satte in en man, som på anmodan är skyldig komma eller sätta en i sitt ställe.

28 september (1799-09-28)

Det blåser fortfarande så hårt, att vi icke kunde lasta varken i går eller i dag.

29 september (1799-09-29)

Söndag. I Hälsingborg. Kom hem på kvällen. Fortfarande blåst.

30 september (1799-09-30)

Fortfarande hård blåst. Några engelsmän seglade söderut genom Sundet i morse.

1 oktober (1799-10-01)

Gjorde några ändringar vid den lilla maskinen för att se, om den genom att göra längre slag kan fås att pumpa upp mera vatten. - Häftigt regn och storm hela dagen. Västliga vindar.

2 oktober (1799-10-02)

Vackert och lugnt hela dagen. Lastade 16 vagnar kol ombord på slupen, som nu är lastad.

3 oktober (1799-10-03)

Fick ett brev från Huseby, att cylindern är gjuten och fullgod. Ordnade med allting och beslöt att i morgon bittida resa till Huseby för att borra cylindern. Gav smeden order att under min frånvaro göra ändringar på ångpannan.

18 oktober (1799-10-18)

Återkom i går kväll från Huseby, där det var mycket att göra, ty järnet var mycket hårt och borrarstålet dåligt. Jag måste själv på egen hand både borra cylindern och svarva kolvstången. - I dag började vi sätta upp hästpumpen vid F-gruvan och borra för hand ett vandringsstycke från ett gammalt förbindelserör av gjutjärn, som tillhört den lilla maskinen, då denna var i Stockholm. - Fick brev från min bror i Durham, som meddelar, att de icke kunna skeppa maskinen, förrän de fått tillåtelse av tullmyndigheterna.

23 oktober (1799-10-23)

I morse kl. 2 kom hästpumpen i gång i F-gruvan. För övrigt har ingenting särskilt hänt de här dagarna. - I dag reste tyskarna till Göteborg.

24 oktober (1799-10-24)

Fick ett brev från Glörfelt & Son i Helsingör, att ångmaskinen hade kommit dit. - Gick igenom hela B-gruvan och visade, var de skola bryta pelare. - Ostlig vind, kallt.

25 oktober (1799-10-25)

Lantmätaren var här för uppmätning av de berörda böndernas mark, så att var och en skulle få en rättvis ersättning. - Skickade av Jonas att möta cylindern från Småland.

28 oktober (1799-10-28)

Sent i natt kom Jonas tillbaka, han hade funnit cylindern på en plats kallad Meldon (?), där körsvennen hade sitt hem, och Jonas påstod, att vi måste möta dem i morgon i Åby med våra egna hästar, oaktat man hade lovat köra dag och natt, ty jag hade sagt dem, att om de icke kunde göra det, skulle de icke åtaga sig transporten. Då mannen åtog sig forslingen, sade han inte något om att vänta till vägarna blevo bättre.

29 oktober (1799-10-29)

Strax efter kl. 7 i morse gick jag ombord på "Kohlgrufvan" för att segla till Helsingör, men riggen och seglen äro så dåliga, att vi, efter att hava legat och kryssat ända till kl. 12, icke kunde komma ut ur hamnen, utan voro tvungna att vända tillbaka till ankarplatsen. - Det är så blåsigt väder, att ingen lastning kan utföras.

30 oktober (1799-10-30)

Avseglade i morse kl. 7, men efter att hava kryssat fram och tillbaka till kl. 2 e.m., nödgades vi återvända till hamnen, ty jag måste vara hemma i morgon, emedan jag väntar hem den lilla cylindern och måste få in den på sin plats.

31 oktober (1799-10-31)

Under nattens lopp kom den lilla cylindern från Småland och blev insatt på sin plats.

1 november (1799-11-01)

Fick i gång maskinen vid Grevinnan Eleonoras schakt.

3 november (1799-11-03)

Söndag. Andreas Arvidson flyttade in i huset.

4 november (1799-11-04)

I dag fick jag ned vattnet i den lilla maskingruvan nästan ända till taket. - Blåst och regn på f.m., men ganska vackert på e.m.

5 november (1799-11-05)

I dag blev det läns i den lilla maskingruvan, och jag gav order, att 9 lotter skulle dragas bland karlarna där.

6 november (1799-11-06)

Ett förskräckligt väder hela dagen med sydlig storm och regn, varför ingen kunde arbeta vid maskinen, men vi arbetade i den lilla maskingruvan.

7 november (1799-11-07)

Fortfarande sydvästlig vind och mycket regn. Alla arbeten som vanligt.

8 november (1799-11-08)

Fortfarande storm och regn. Det är mycket mindre vatten i maskingruvan, d.v.s. Grevinnan Eleonora. Vi öppna alla sprickor vi kunna för att dränera så mycket som möjligt.

10 november (1799-11-10)

Söndag. Herr Bagge kom hit, och vi rådgjorde om vilka åtgärder som skulle vidtagas beträffande maskinen, ty Mr. Innes hade skrivit, att han icke kunde sända oss de övriga maskindelarna före våren. Vi reste över till Helsingör för att se, vilka delar som lågo där.

12 november (1799-11-12)

Återkom från Helsingör. Herr Bagge avreste därifrån i går till Köpenhamn. Det blåste så hårt i går, att jag icke kunde komma över Sundet. Vid min hemkomst fann jag, att maskinen stod, och det har icke varit läns, sedan jag reste. När jag ätit middag, gick jag ut och satte omedelbart i gång maskinen, men vattnet stod 6 famnar upp i schaktet. Jag satte karlarna att även uppfordra vattnet med tunnor.

13 november (1799-11-13)

I dag kl. 12 började karlarna arbeta i maskingruvan, men det blev icke läns förrän kl. 5 e.m.

14 november (1799-11-14)

Kl. 2 avreste jag till Hälsingborg för att träffa Herr Bagge.

15 november (1799-11-15)

Återkom från staden. Herr Bagge reste till Göteborg. Av Herr Polheimer hörde jag, att uppe i Filipstad ligga alla delarna till en ångmaskin, som han förmodade skulle säljas, och han gav mig måtten på flera av delarna. Med anledning härav beslöto Herr Bagge och jag, att jag skulle resa upp och se, om där fanns någonting, som skulle passa mig. Jag inköpte därför en resvagn, faeton, av Herr Fröberg för 110 Rdr.

16 november (1799-11-16)

Satte upp "bimmen" till den nya maskinen. Lade ned B-gruvan, ty allt kol är uttaget. - Sydlig vind och regn.

17 november (1799-11-17)

Söndag. Förlängde vevstaken till hästpumpen.

18 november (1799-11-18)

Fick upp ångpannan till den nya maskinen på vagnvägen. Vi fingo en vattenåder i horisontalorten, men tilloppet från vattenådrorna i den norra huvudorten har minskat. Vattnet varken stiger eller faller, ty maskinen nu på gränsen till vad den kan presteras.

19 november (1799-11-19)

Fick fram ångpannan. Alla arbeten som vanligt.

20 november (1799-11-20)

Cylindern kom hit från Helsingör.

22 december (1799-12-22)

Återkom i natt från Norge. Söndag.

23 december (1799-12-23)

Gick ned och gick igenom båda gruvorna. Det fattas nu 135 fot, för att den norra huvudorten i maskingruvan skall vara framme vid A-gruvan. Satte muraren i arbete vid nya ångpannan, ty han hade under min frånvaro försummat att slutföra murningsarbetet, medan det var milt väder.

24 december (1799-12-24)

I dag arbetades det endast halva dagen, emedan det är Julafton.

27 december (1799-12-27)

Jonas körde till Göteborg för att hämta maskindelarna.

Tillbaks till innehåll

1800

2 januari (1800-01-02)

Efter helgdagarna återupptogs i dag arbetet i båda gruvorna. - Sträng kyla.

6 januari (1800-01-06)

Helgdag. Jonas kom från Göteborg, men hade lämnat maskindelarna i Karup. De skola vara här nästa fredag den 10.

7 januari (1800-01-07)

Satte åter i gång arbetena, men det är så kallt, att karlarna knappast kunna uträtta något.

8 januari (1800-01-08)

I dag göts en blyfläns till cylinderbotten. De hade försökt gjuta den under min frånvaro, men misslyckats. - Fortfarande lika kallt.

9 januari (1800-01-09)

Svår ostlig snöstorm hela dagen, men gruvorna voro i gång.

10 januari (1800-01-10)

Vädret värre än i går. Karlarna kunde icke hålla ut vid jacken vid F-gruvan, men maskingruvan var i gång.

11 januari (1800-01-11)

I dag är det litet bättre väder. Ostlig vind och sträng kyla.

13 januari (1800-01-13)

I kväll kommo de återstående delarna till maskinen. Cylinderbotten sattes fast. 3 av de gamla arbetarna kommo från Småland tillsammans med dem, som hade varit hemma. Vädret bättre.

14 januari (1800-01-14)

I dag kallare. Arbetade på den nya maskinen till kl. 12 i natt.

15 januari (1800-01-15)

I e.m. ändrade vädret sig, och kylan lade sig.

18 januari (1800-01-18)

Milt väder de 3 sista dagarna och i natt snö. Alla 3 dagarna hava vi varit sysselsatta med att sätta ihop maskinen.

19 januari (1800-01-19)

Söndag. I dag kallt, mot kvällen snö.

20 januari (1800-01-20)

Kraftigt regn största delen av dagen. I morse fel på maskinen, varför karlarna på stupet icke kunde arbeta, men de övriga arbetade halva dagen.

21 januari (1800-01-21)

Mycket kallt. Det var icke läns vid den lilla maskinen i kväll. Jag var där hela dagen.

22 januari (1800-01-22)

Kommo åter i gång i maskingruvan, och maskinen gick bra hela dagen.

23 januari (1800-01-23)

Fingo 87 tunnor goda kol från maskingruvan. Frost.

24 januari (1800-01-24)

Satte ut ett borrhål vid brottet av norra huvudorten för att få ned luft i F-gruvan. Som hålet endast blir 28 fot djupt, blir det billigare än att sätta in lufttrummor. Sträng kyla och ostlig hård vind.

27 januari (1800-01-27)

Som ångpannan och kanalerna rensats vid den lilla maskinen, som dessutom icke gått bra i natt, var (läns?) kl. 12 i dag, innan karlarna kommo ned.

28 januari (1800-01-28)

I dag blev så gott som allting klart för att sätta ned hästarna i den lilla maskingruvan. Sköt ned några bergränder. Vädret kallt och sjön full av drivis tack vare den sista sydvästliga vinden.

29 januari (1800-01-29)

I dag mildare, men kallt på kvällen. Lödde fast flänsen på injektorröret, emedan det icke finnes någon, som kan löda, som vi brukar göra. Köpte en bit bra lödmetall av Stillman. Satte ned hästarna i den lilla maskingruvan.

30 januari (1800-01-30)

I kväll lödde jag fast flänsen på det "snyftande" röret. Jag hade mycket besvär med avlöningen, emedan karlarna icke kunnat arbeta hela dagarna på grund av vattnet.

31 januari (1800-01-31)

Arbetade till kl. 10 på den nya maskinen med att löda matarröret etc.

1 februari (1800-02-01)

Som det i morse var något fel på hästpumpen, satte jag karlarna från stupet att rensa och lägga fyllning på vagnvägen. I går begåvo sig 2 av karlarna från Göteborg, Sjöberg och Jan Larson, iväg härifrån, sedan de hos mig anhållit om tillåtelse att få fara hem igen, men jag hade sagt dem, att jag icke kunde giva dem detta tillstånd, förrän de provat på arbetet här ytterligare en månad. Det passade dem emellertid att avtåga utan vidare tillåtelse, och de togo med sig litet pengar, som hade utbetalats till dem, tillsammans med 2 andra karlar, nämligen Bengt Rydeberg och murare Fagerström.

2 februari (1800-02-02)

Söndag. Satte upp träväggar framför luftvägen i norra huvudorten i maskingruvan, emedan luften var mycket dålig och innehöll litet svavel, men där finnes så mycket kolsyra, att det icke kan göra någon skada.

3 februari (1800-02-03)

I dag var det så dåligt väder, att vi icke kunde göra mycket vid den nya maskinen. - Det blåste hård sydvästlig vind med regn och snöblandat regn, och kl. 2 lade jag ned gruvarbetet, ty vädret var för hårt för hästarna.

4 februari (1800-02-04)

I natt fastnade pumpkannen i hästpumpen, vilket förorsakade några timmars uppehåll. Detta berodde på att kannan arbetar i ett vandringsstycke av trä, ty ett av metall finnes icke att få, och när detta var reparerat, gick en kugg i drivhjulet sönder, vilket förorsakade, att vattnet steg så mycket, att karlarna i stupningen icke kunde arbeta på hela dagen. Dessa 3 man lät jag hugga upp sulan i maskingruvan.

5 februari (1800-02-05)

I e.m. gjorde vi genomslag i B-gruvan, och som jag var rädd att pumpen icke skulle orka med vattnet, satte jag pumpen i det gamla sänkschaktet att hjälpa till med att få ned vattnet. Av fruktan för att vattnet skulle vara uppe i morgon, lät jag taga upp alla verktygen ur F-gruvan. Smeden är ännu icke färdig med den nya maskinen, så att vi kunna sätta ned pumprören.

6 februari (1800-02-06)

Kunde icke få läns i F-gruvan.

7 februari (1800-02-07)

Satte ned alla pumprören med undantag av ett halvt, som timmermännen hålla på med att tillverka i kväll. I dag sjönk vattnet i F-gruvan 6 tum.

8 februari (1800-02-08)

Det var läns i F-gruvan utom i arbetsorterna på stupet, och gruvan var i gång hela dagen.

9 februari (1800-02-09)

Söndag. Snöväder hela e.m. och kallt. Vind SO.

10 februari (1800-02-10)

Mycket kallt hela dagen. Samma vind som i går. Snöblandat regn, som frös, då det föll, och bildade ett tum tjockt istäcke. - I går kommo 4 man för Göteborg.

12 februari (1800-02-12)

Satte i gång maskinen, fast ångledningen är otät.

13 februari (1800-02-13)

I natt uppstod fel i den lilla maskinen genom att tryckverkets vandringsstycke, av koppar, var utslitet, och maskinskötaren hade försummat att rensa den undre tryckverkscisternen, och nu fastnade ventilen och ryckte vandringsstycket med sig.

14 februari (1800-02-14)

I morse kom stallvakten och meddelade mig, att vattnet stod upp till taket i den lilla maskingruvan, varför jag skyndade bort och förde ut den lilla hästen. På e.m. gjorde en man genomslag in i bergrummet från en annan arbetsort i F-gruvan, och då rann det in så mycket vatten, att det steg till taket i arbetsorten.

15 februari (1800-02-15)

Inga gruvor i arbete i dag. Gjorde båtsmansstolen och allting i ordning för att gå ned i stora maskingruvan om måndag och sätta in bärbjälkar och göra vattenhoarna i ordning. Stannade maskinen och lämnade kvar en man som vakt till måndag.

16 februari (1800-02-16)

Söndag. Den lilla maskinen är ännu icke i gång, oaktat jag var där i natt och ändrade de arbetande delarna så, att pumpkannen gick i ett vandringsstycke av trä i stället för av koppar, men uttagsluckan för pumpkannen var otät, och detta kunde icke repareras. Tog då ett vandringsstycke av koppar från F-gruvan och satte in detta i tryckverket vid den lilla maskinen. Allt detta måste jag själv göra, ty båda timmermännen äro hemma, den ene är sjuk, och den andre har klämt ett finger. Jag fick i gång maskinen under natten.

17 februari (1800-02-17)

Maskinskötaren hade tillåtit någon att gå upp till övre våningen i maskinhuset, där denne hade lyft upp tryckverksventilen och fyllt rören med vatten, som sedan frös och sprängde 2 av tackjärnrörens. Efter mycket besvär töade jag upp dem och lindade dem med sjömansgarn och flanell. På kvällen kunde 2 man gå ned i schaktet. Den lilla maskinen gick bra hela dagen, men vattnet står fortfarande högt i båda gruvorna.

18 februari (1800-02-18)

Norrmännen voro här i kväll och bundos genom att underteckna sådana kontrakt, som vårt folk tidigare skrivit under. Jag gav dem 12 sk per dag för 21 resdagar från Norge och hit, men drog av de 2 Rdr, som Herr Bagge hade betalt dem i Göteborg. - I kväll var det läns i F-gruvan, men fortfarande mycket vatten i maskingruvan. Vädret är mycket kallt, men lugnt och tät dimma. Måste i dag åter skicka efter bröd, liksom i söndags, ty kvarnarna kan icke vara i gång.

19 februari (1800-02-19)

Fortfarande mycket vatten i Eleonora-gruvan, då jag gick därifrån kl. 12 i natt. Schaktsänkarna hugga bort utbuktningar i schaktväggen. De hade under min bortovaro i Göteborg i somras låtit schaktet bliva för trångt. Mycket kallt.

20 februari (1800-02-20)

I morse gingo schaktsänkarna ned på botten, och jag lovade dem en dusör på 2 Rdr för varje fot, de avsänkt över 4 fot i veckan. Fortfarande mycket vatten i den lilla maskingruvan.

21 februari (1800-02-21)

Fick läns i Eleonora-gruvan. Avsänkningen går bra. I dag är det icke så kallt, men dimmigt. - Som kolhögen har börjat brinna, måste vi gräva igenom den och göra ett dike att föra bort vattnet över fältet och för säkerhets skull lägga bottenkolen där.

23 februari (1800-02-23)

Söndag. I dag var pumpröret så dåligt, att jag måste sätta ned det gamla, men det är så kallt, att allting fryser.

24 februari (1800-02-24)

Fortfarande bitande kallt. Arbetade med pumpröret hela natten. Då vi satte ned en hink i cisternen för att hämta upp vatten, bildades is på utsidan av hinken, så snart den kom upp i luften, på samma sätt som när man stöper ljus i en form.

26 februari (1800-02-26)

Sträng kyla. Har ännu icke fått ned vattnet, ty allting fryser så förfärligt. Maskinerna kunna knappast gå, ty det fryser i injektorrören, även då maskinen är i gång. - I dag kommo 5 nya arbetare hit från Småland i sällskap med Dahlberg, och jag band dem med kontrakt.

27 februari (1800-02-27)

I dag kom arbetet åter i gång i den lilla maskingruvan. Lika kallt som förut.

28 februari (1800-02-28)

I dag är allt i god ordning. Jag gick med på att giva schaktsänkarna 6 Rdr i dusör för varje famn, som de sänka mer än 8 fot på 14 dagar. - Fortfarande sträng kyla.

6 mars (1800-03-06)

Återkom från Torekov. Den nya maskinen har stått hela natten, men kom i gång i morse. Vid min återkomst var det kallt och mycket snö. Under min bortovaro hava de endast avsänkt 8 tum.

7 mars (1800-03-07)

Reste till Ängelholm för att träffa Herr Bagge.

8 mars (1800-03-08)

Böndag.

9 mars (1800-03-09)

Söndag. Återkom med Herr Bagge och Herr G. (?).

10 mars (1800-03-10)

Herrar Bagge och G. reste, sedan vi haft överläggningar om att skicka kollaster till Amsterdam. - Sträng vinter med hård nordlig vind och snö.

11 mars (1800-03-11)

Fortfarande sträng vinter, men alla arbeten fortgå normalt. Vi hava fått 114 korgar kol i den lilla maskingruvan och 37 korgar i F-gruvan.

12 mars (1800-03-12)

När jag kom ut i morse, hade tryckverkets pumpkanna och huvudpumpkannen och bottenventilen släppt vattnet, varför de gjordes i ordning. - Folk gå nu dagligen över på isen från Hälsingborg till Helsingör. Herr Bagge gick över i går. Det är nu något varmare i luften än det har varit på 3 veckor. - Gav order till gruvfogden att sätta de äldsta arbetarna i tur i stupningsorten, tills de hava drivit 3 famnar var, då de skola avlösas.

14 mars (1800-03-14)

I dag vackert, men kallt. Alla arbeten som vanligt. I sänkschaktet har berget blivit hårdare. - I Eleonora-gruvan fingo vi 95 tunnor goda kol och 37 tunnor bottenkol.

15 mars (1800-03-15)

Allt som vanligt. Maskingruvorna gå bra. Skickar smeden till staden för att köpa järn till pumprörsringar.

16 mars (1800-03-16)

Söndag. Reste till Hälsingborg för att närvara vid ett sammanträde av den nämnd, som tillsatts av Konungen med anledning av den föreslagna landsvägen.

18 mars (1800-03-18)

Återkom från Mörarp. Allt väl, men maskinen vid sänkschaktet har stått litet i natt.

19 mars (1800-03-19)

I dag kom Herr Bagge hit. Lika stark kyla som förut. Herr Bagge åkte på isen i en släde med 2 hästar från Köpenhamn till Landskrona.

21 mars (1800-03-21)

I går e.m. reste Herr Bagge och jag till Ängelholm. På vägen stannade vi hos Sven Larson i Väsby för att se på en karta över hans egendom, där det finnes 40 ton sand, som han säger sig vilja sälja till dess värde.

22 mars (1800-03-22)

Allt arbete som vanligt. Lika kallt som förut.

23 mars (1800-03-23)

Söndag. Snöstorm hela dagen, i kväll mildare.

24 mars (1800-03-24)

Milt, dimmigt väder. I Eleonora-gruvan fingo vi 102 tunnor goda kol och 68 tunnor bottenkol.

25 mars (1800-03-25)

Helgdag, men sänkningen pågick hela dagen, emedan jag ansåg det vara för dyrt att hålla maskinen i gång för ingenting.

26 mars (1800-03-26)

I natt frost, men i dag mildt. Bytte ut pumpkanna och bottenventil i sänkschaktet, där maskinen står.

27 mars (1800-03-27)

Milt väder. Körde till Viken för att tala med Herr Nordberg angående en skuta till Göteborg med kol för Herr Bagge. - Sänkningen går som vanligt.

29 mars (1800-03-29)

Vackert väder, men kallt på kvällen. Träffade avtal med en byggmästare Zvibelius från Fagerhult att bygga huset för mig för 210 sk per kvadrataln. (Huset som skulle byggas, omnämnt även i dagbok 13, sid. 11, var ett sandstenshus i två våningar; blev sedermera Höganäs' prästgård. Sandstensväggarna finnas ännu kvar i båda våningarna. Huset givetvis omändrat - och tillbyggt. Swanberg)

30 mars (1800-03-30)

Söndag. Satte i dag åter till ett halvt pumprör. - Hade idag mycket besvär med att förlika smeden Åström och förmannen för schaktsänkarna, ty de hade varit i gräl, och den ene hade hotat den andre. Jag måste nu undersöka detta.

31 mars (1800-03-31)

Fortfarande vackert väder. De 3 normännen voro icke i arbete i dag, ty andra hade tagit deras verktyg, då dessa i går voro uppe för värdering.

7 april (1800-04-07)

Återkom från Göteborg, där jag har varit för att rådgöra angående inköp av några gårdar vid "Sveberg", som skola säljas på auktion. Under min bortovaro hava alla arbeten gått bra.

8 april (1800-04-08)

Gick ned i Eleonora-gruvan för att se, huru det såg ut i arbetsorterna. Gav order att alla de understa bottenkolen skola lämnas kvar och att alla goda kol skola sorteras fria för bottenkol.

9 april (1800-04-09)

I sänkschaktet med maskinen träffade vi i dag på hårda, vita sandstensränder. Hava just kommit igenom en ganska mörk, lerhaltig skiffer eller snarare fina sandstensgördlar.

10 april (1800-04-10)

Som det är helgdag i morgon, voro många av karlarna hemma i dag. Lät sänkschaktet gå hela natten.

11 april (1800-04-11)

Långfredag. Lät dem åter börja arbeta i sänkschaktet kl. 6 i kväll. I e.m. seglade 2 engelska fregatter och 10 à 12 handelsfartyg söderut genom Sundet. Frisk vind NNV.

12 april (1800-04-12)

I Eleonora-gruvan voro de flesta i arbete, men vattnet var uppe i F-gruvan.

13 april (1800-04-13)

Påskdag. Vind hård SO.

16 april (1800-04-16)

I går kväll kom en av norrmännen tillbaka från Landskrona, där alla 3 hade vistats i avsikt att rymma, men icke kunnat komma iväg på grund av brist på pengar. Även Blom och Melberg, som Herr Bagge skickade hit från Göteborg, rymde i dag. Reste till Hälsingborg.

17 april (1800-04-17)

Efter mycket övervägande återtog jag de 3 norrmännen, sedan de lovat att uppföra sig hyggligt i framtiden.

18 april (1800-04-18)

I dag kom Greve G.E. Ruuth hit. - Kommo igenom sandstenen i sänkschaktet på ena sidan av pumpröret, men endast där. - Lade i dag ned F-gruvan, emedan det kostar för mycket att pumpa med hästar, i avvaktan på att gruvan kan läns pumpas med en maskin.

19 april (1800-04-19)

I Eleonora-gruvan sattes tryckverkets pumpkanna fast i dag, varför endast karlarna i de stigande arbetsorterna voro i arbete. - Greve Ruuth reste i dag.

21 april (1800-04-21)

Gjorde flera försök att få ett skott att brinna av i sandstensblocket, men utan att lyckas på grund av det myckna vattnet.

22 april (1800-04-22)

De kunna fortfarande icke skjuta i sänkschaktet, ty de påstå, att det är för vått för att de skola kunna göra det, men jag ansåg, att det måste och kunde göras, och gjorde en kardus åt dem och visade dem upp i dagen, huru de skulle fyra av den med "a Straw" i stället för med tändsticka, som de göra i guldgruvorna. De kunde dock icke få skottet att gå av, utan krånglade med det och fingo vatten i laddningen genom att maskinen stod ett slag. Jag lät då karlarna fortsätta arbeta med kilning i avsikt att bränna av skottet själv i morgon bittida.

23 april (1800-04-23)

I dag laddade jag skottet själv och brände av det med god effekt, så nu borra de igen, och jag hoppas, att de skola lyckas bättre i kväll.

24 april (1800-04-24)

Karlarna kunna fortfarande icke skjuta, varför jag måste sköta detta själv. - I kväll kom Mr. Heathcote hit från Helsingör.

25 april (1800-04-25)

Vi hava ännu icke fått loss sandstenblocket, men vi fortsätta som vanligt.

26 april (1800-04-26)

Böndag. 27 April Söndag.

28 april (1800-04-28)

I morse hade jag litet besvär med folket. De önskade få brödsäd billigare, och jag var tvungen att vara mycket bestämd, ty jag upptäckte, att de hade planerat någon slags kupp. En av dem, vid namn Holm, gav jag ett par tre slag med en käpp, jag hade i handen, och bad honom sköta sina egna affärer.

29 april (1800-04-29)

Allt som vanligt. - 3 av karlarna, som hade kommit tillbaka hit, ville hava städja, men jag ville icke betala ut någon, ty de skulle endast uppmuntra de andra att ofta sluta och komma tillbaka.

1 maj (1800-05-01)

I dag kommo Lindahl och Nyström åter i arbete, sedan jag sagt dem, att de kunde gå, när de önskade. Detta skrämde dem, ty jag visste, att det aldrig varit deras avsikt att lämna Höganäs.

8 maj (1800-05-08)

Återkom från Torekov, där jag har varit för att göra en flotte av några stora mastträn, 100 fot långa, en rest från en last, som Herr Bagge hade inköpt på en auktion efter ett fartyg, som förlit där för 2 år sedan på resa från Köpenhamn till Lissabon. Flotten avseglade i går kväll med fin, lätt bris, men kl. 10 i dag sprang det upp en ostlig vind, som blåste frisk hela dagen, men det är vackert och hyggligt väder. - Vid min hemkomst voro Landshövdingen, Greve von

Rosen med grevinna här, de stodo just i begrepp att resa, då jag kom. - Hårt, mörkt berg i sänkschaktet.

9 maj (1800-05-09)

Bytte bottenventilen i sänkschaktet.

10 maj (1800-05-10)

Kommo igenom en järnsten i sänkschaktet. Den var 12 tum tjock och mycket tät.

11 maj (1800-05-11)

Söndag. Det har frusit hårt i natt, att isen på vattnet var 1/4 tum. - I dag förlängdes pumpröret, och 3 längder beklädnadsplank spikades på bärbjälkarna i maskinschaktet.

19 maj (1800-05-19)

Återkom från Köpenhamn, där jag varit sedan den 12, men som det varit motvind ända sedan dagen efter jag reste dit, hann skutan med kol icke fram. Jag talade med många angående våra kol, men alla sade att de voro för dyra men om de kunde säljas billigare, skulle de kunna bliva en konsumtionsartikel.

29 maj (1800-05-29)

Kom kl. 5 i morse från Helsingör, sjöresan hade tagit 12 timmar, och hade med mig en skeppspojke från ett fartyg. Han hade lärt upp till gruvarbetare och nu fått sin skeppares samtycke att på försök komma till mig för att lära karlarna kolbrytning.

1 juni (1800-06-01)

Som Herr Bagge hade varit här den 30 och vi hade beslutat att bygga en rad bostäder för gruvarbetarna, ansåg jag det bäst att fara upp under de 2 helgdagarna för att se, om byggmästaren kunde anförtros mera pengar, eftersom han hade skrivit efter mera, innan det hus var färdigt, som han höll på att bygga här, och detta var i strid mot kontraktet.

3 juni (1800-06-03)

Återkom från Fagerhult utan att hava träffat byggmästaren, som var bortrest, och jag kunde icke vänta längre än över en natt, vilket jag gjorde, men han kom icke hem. - Han syntes bo mycket hemtrevligt, och alla talade mycket gott om honom. Jag såg, att han hade mycket timmer, som låg tillyxat och färdigt, och hans hustru sade mig, att han hade tänkt sätta upp det denna vecka eller åtminstone börja sätta upp det. Jag bad, att han skulle komma ned till Höganäs för att underhandla om byggandet av flera andra hus.

4 juni (1800-06-04)

I dag på f.m. var jag nere i sänkschaktet och höll hela tiden på med att sätta fast några skruvringar på pumpröret, där järnbanden hade sprungit av för några dagar sedan. Timmermännen och smederna hade gjort flera försök att tätat röret, men utan att lyckas.

5 juni (1800-06-05)

I dag hade pojken WM Hall, som jag hade med mig från Köpenhamn, huggit 8 korgar goda kol, men inga bottenkol, emedan han icke kunde skilja dem från de övriga. Kom upp efter 6 timme. Kolet är mycket tunt i den smalort, där han arbetar, varför han måste förskrämma mera än när de äro 2 i en arbetsort.

6 juni (1800-06-06)

Bytte ut pumpkannen i sänkschaktet. Vita sandstensränder i botten. WM Hall hade 7 korgar goda kol och 2 bottenkol.

8 juni (1800-06-08)

Satte till ett halvt pumprör i sänkschaktet. Fortfarande vita sandstensränder i botten.

9 juni (1800-06-09)

De 3 sista dagarna har det blåst en ihållande västlig storm med regn och hagel och kyla. - I sänkschaktet går allting bra.

10 juni (1800-06-10)

I dag är det mycket dåligt väder. Det blåser fullständig orkan från SV med mycket regn, varför jag var tvungen att inställa arbetet i Eleonora-gruvan kl. 12, men sänkningen fortgår som vanligt. Från Göteborg kom den pojke hit, som skall ersätta Hall, Kapten Strachans skeppsgosse.

11 juni (1800-06-11)

Fick brev från Kapten Strachan, att han hade rest från Köpenhamn och ankommit till Helsingör i går kväll, men som det fortfarande blåser storm, kan han inte segla över, och inte heller kan jag komma över i en båt. - Det arbetades i gruvan hela dagen, och även sänkschaktet går som vanligt. Fortfarande mycket tunna, vita ränder.

13 juni (1800-06-13)

Återkom från Helsingör, där jag varit i sällskap med den unge man, som jag haft med mig från Köpenhamn. Han föreföll att vara mycket nöjd med att vara i Höganäs, så länge han var skild från sina kamrater, men då han träffade dem, sade han sig vilja återvända hem, ty han tyckte mycket om sjön. Jag förstod emellertid, att han icke godvilligt skulle stanna hos mig, och som hans skeppare icke kunde få någon i hans ställe, ville han åter taga hyra, men om antingen hans bror eller någon annan ville göra honom sällskap, ville han komma tillbaka till mig nästa resa. Kapten Strachan sade sig vilja tala med honom och lovade mig hurusom helst att försöka skaffa mig några gruvarbetare. - Pumpkannen i den lilla maskingruvan hade fastnat, varför karlarna måste draga upp pumprören för att få loss pumpkannen, och detta hade förorsakat avbrott i gruvarbetet.

14 juni (1800-06-14)

Helgdag. I dag på f.m. kom maskinen i gång. Träffade avtal med byggmästaren att bygga gruvarbetarehus med i allt 12 rum samt hava dem färdiga 5 veckor från i dag.

15 juni (1800-06-15)

Söndag. Den lilla maskinen fick gå hela dagen, vi försöka få läns.

16 juni (1800-06-16)

I dag blev det läns, och vid 9-tiden togs arbetet åter upp i gruvan.

17 juni (1800-06-17)

I dag fick jag brev från Herr Polheimer, med ett meddelande från Hans Excellens Ruuth, att Hans Majestät Konungen jämte svit skulle komma hit den 25, då vi skola bjuda honom på middag, och att Greve Ruuth hade skickat ned sin hovmästare till Skåne för att ordna middagen. - Satte ned ytterligare ett pumprör i sänkschaktet och bytte ut pumpkannan och bottenventilen.

18 juni (1800-06-18)

Skickade en last kol till Helsingör för Konsul Fenwick. Avsänkningen och övriga arbeten som vanligt.

22 juni (1800-06-22)

Söndag. I går var Herr O. Beckman här. Han avreste till Helsingör.

23 juni (1800-06-23)

De sista 3 dagarna har jag haft mycket besvär med pumprören i sänkschaktet och satte fast flera skruvringar på dem. Hade även mycket besvär med eldarna, emedan ingen av dem kan elda så, att maskinen arbetar med god fart, såvida jag icke är där själv. Började måla maskinen i lördags, och i dag är allt färdigmålat, men ännu icke torrt.

- I dag kom Hans Excellens Ruuths hovmästare och en lakej, som skall passa upp vid bordet, hit för att träffa förberedelser till kungamiddagen här onsdagen den 25 dennes. Ordna ett provisoriskt kök för ändamålet.

24 juni (1800-06-24)

Som det i dag är Midsommardagen, hade kolhuggarna fritt, men sänkschaktet gick hela dagen. Satte i gång dubletten till den lilla ångmaskinen, som skall uppfordra kol, men hade icke tid att lägga på linorna, utan såg endast till att allt var tätt. - Herrar Bagge och James Gavin kommo hit i sällskap med en herre från Skottland vid namn Smith. De två sistnämnda avreste till Göteborg utan att hava givit sig tid att riktigt se sig omkring. Själva äro vi upptagna med förberedelserna till Hans Majestät Konungens ankomst hit i morgon för att äta middag.

25 juni (1800-06-25)

I dag kl. 2 ankom Hans Majestät Konungen av Sverige hit i sällskap med några adelsmän, varefter middagen omedelbart vidtog. Efter middagen gick han upp till gruvan, där jag hade äran att bliva föreställd för Hans Majestät. Han frågade mig, huru länge jag hade varit här och om jag talade språket. På mitt jakande svar förmodade han, att jag måste hava haft besvärligheter här, och han måste säga, att jag visat ett gott omdöme och stor ihärdighet, ty eljest hade jag icke kunnat utföra så mycket arbete på så kort tid. Han önskade, att jag skulle stanna kvar i Sverige, och sade sig gärna vilja hjälpa mig, om han kunde, när helst jag framförde en önskan härom, för vilket jag framförde min tacksamhet. Därefter gick han igenom Verket och gjorde sig underrättad om allting med synbart intresse och nöje. Efter återkomsten dracks te, och på Konungens egen önskan utbringade jag några skålar på engelska, som han gillade. Han frågade, om de icke även kunde utbringas vid en stockvedsbrasa, och om så var fallet, skulle han försöka utbringa några en annan gång. Då han skulle gå upp i sin vagn, kom han fram till mig, sade farväl och önskade mig framgång i alla mina förehavanden.

26 juni (1800-06-26)

I dag reste jag till staden i sällskap med Herr O. Beckman och återvände med Herr Bagge. - I sänkschaktet vållar vattnet arbetarna många avbrott, oaktat maskinen kan göra 18 slag per minut och vattnet endast kräver knappa 9 slag per minut. Så slöa äro arbetarna!

28 juni (1800-06-28)

I sänkschaktet går det fortfarande mycket dåligt, emedan folket icke äro vana vid någon brådska, och ingenting kan rycka upp dem. - Herr Bagge reste till Hälsingborg.

30 juni (1800-06-30)

I dag har det icke hänt något särskilt. Maskinen går dåligt, emedan det lossnat litet bly från cylinderbotten, och detta har kommit in i "the horsefoot".

1 juli (1800-07-01)

I dag har allting gått mycket bra, men mycket kol måste kasseras vid Grevinnan Eleonora-gruvan.

2 juli (1800-07-02)

Avsänkningen har gått mycket bra hela dagen. Från gruvan endast 86 tunnor kol av bästa sorten.

8 juli (1800-07-08)

Sedan den 2 har det icke hänt något särskilt. I går föreföll berget litet hårdare i sänkschaktet. Vackert väder.

12 juli (1800-07-12)

I dag strejkade alla karlarna och infunno sig icke till arbetet, emedan jag hade anmodat dem att gå ned kl. 5 på morgonen, så att barnen skulle kunna gå i kvällsskolan, när gruvarbetet var färdigt på e.m. Min order var, att endast de, som infinna sig vid gruven kl. 5 på morgonen, skulle få ljus. Nu hade alla kommit överens om att gå hem, om någon vägrades att få ljus, och även gjort detta, sedan de sagt till gruvfogden, att de icke ämnade gå ned förrän kl. 6 på morgonen, och att om jag icke var nöjd härmed, så fick det "gå åt skogen" alltihop. När jag fick reda på detta av gruvfogden, företog jag ingenting, förrän jag skickat efter länsman, men då kallade jag upp dem och förehöll dem deras plikt och sade allvarligt till dem, vad jag ämnade göra, om jag en annan gång upptäckte en sådan komplott bland dem, vilket var i strid med lagen. De måste betänka, att jag alltid varit mycket vänlig mot dem, men att denna vänlighet endast skulle räcka så länge, som de voro förtjänta av den. Jag gav dem aldrig några förhållningsorder, som icke voro till deras eget bästa, och de kunde vara förvissade om att vad jag en gång hade bestämt mig för att göra, det gjorde jag, och ingenting kunde förhindra det, ty jag träffade aldrig ett beslut utan att dessförinnan hava noga övervägt, huru alla parter komma att beröras därav. Detta hade önskad effekt, ty alla gingo nöjda och belättna hem. De anhöllo endast att få några minuter extra, om de skulle försova sig, varför jag gav dem en kvarts timme på villkor, att det icke blev någon vana.

14 juli (1800-07-14)

Berget är fortfarande mycket hårt i sänkschaktet, och vattenmängden är ungefär densamma som förut. De mörkbruna sandstensränderna äro mycket hårda.

15 juli (1800-07-15)

Berget i botten fortfarande hårt, mycket mörkgrått.

16 juli (1800-07-16)

I morse borrhade vi i botten av maskinschaktet, och 18 tum ned träffade vi på kol.

17 juli (1800-07-17)

I morse talade jag med Landshövding af Forselles angående hö, och han meddelade, att om jag icke kunde få hö billigare, hade han ett parti i Göteborg, som jag kunde få, ty det ser ut, som om man icke skulle kunna köpa hö till något pris i dessa trakter, där skörden överallt varit mycket dålig. Jag svarade, att jag skulle undersöka, vad frakten kunde gå till, varefter vi kunde ytterligare diskutera frågan, innan han avslutade sin brunnsdrinkning. - Fick i e.m. ned pumprören till kolet och håller nu på att bryta upp skifferbanden.

18 juli (1800-07-18)

Som det icke finnes någon möjlighet att i dag få kolet frilaggt, lät jag karlarna fortsätta med att rensa botten. I e.m. kommo Greve Beck-Friis med en annan herre hit för att se på Verket.

19 juli (1800-07-19)

Sänkte ned pumpröret något och tog ett prov, kolet förefaller mycket bra.

31 juli (1800-07-31)

I dag slutade Ägarnas sammanträde, och jag kom ut till Höganäs. - Fann, att sänkningsen hade gått mycket dåligt under min bortovaro och att de satt en schaktring fel, den satt endast 1 fot ovanför kolet, i st.f. 3 fot. Jag lät dem därför sätta en högre upp.

1 augusti (1800-08-01)

Karlarna hava kommit runt halva schaktet med ringen, men pumpkannstången har gått av, vilket uppehöll oss ca 2 timme. - Jag var nere i Eleonora-gruvan och fann kolet lika bra som förut. Som jag även fann, att 11 av karlarna alltid gingo upp utan att hava utfört fullgott arbete, gick jag ned till kontoret, då dessa fingo sin avlöning, och drog av 12 sk för var och en. Dessutom fingo de män, som icke hade mera än 36 korgar goda kol under avlöningsperioden, endast 4 sk per korg i stället för 4 sk. Dem, från vilka jag icke gjorde något avdrag, gjorde jag mig möda att smickra och sade till dem, att det glädde mig att se, att det bland så många endast fanns 11 dåliga arbetare, som jag måste pliktfälla genom avdrag. Jag hoppades snart få se dessa 11 bland de övriga arbetarna och sålunda en dag hava tillfredsställelsen att se endast duktiga och bra karlar omkring mig. Det var nödvändigt att säga detta för att förhindra dem att sammangadda sig, ty det är icke så stor skillnad på dem, som jag inbillade dem. Om nu de, som icke fått något avdrag, försumma arbetet i morgon, kan jag kalla det en komplott, ty dessa hava ingenting att beklaga sig över.

2 augusti (1800-08-02)

I dag var Hans Excellens Greve Ruuth med sällskap här. I kväll kommo 27 arbetare och sade upp sig för flyttning Mikaelidagen. Träffade avtal med Wyborg att segla till Drammen för 300 Rdr Rgs och hämta gruvarbetarna.

3 augusti (1800-08-03)

Söndag. När jag i morse kom upp till maskinschaktet, fann jag att de icke hade gjort någonting under halva natten. Vid förhör med och hot om straff för ovanjordsarbetarna fann jag, att endast en man hade varit nere de 2 sista skiften, varför jag gav order att draga av dessa skift för alla fyra, vilket framkallade stilla protester.

4 augusti (1800-08-04)

I dag kommo vi icke ned på botten förrän kl. 11, men sedan har det gått mycket bra. Herr Borgström vägrade Björklund att få ut råg, ty dennes fästmö Ingrid hade icke betalat Herr B. för den råg, hon tidigare fått. Jag sade åt Herr B. att lämna ut råg till Björklund, ty denna hade ingen skyldighet att betala för hennes råg, och för övrigt hade han 2 man, som bodde hos sig. - Kom Korgmakare Bengt Hamberg från Kungälv.

5 augusti (1800-08-05)

I dag har ingenting särskilt hänt. Endast att jag skickade ned maskinskötarens hustru för att få ut 1/4 tunna råg, som Herr Borgström nekat henne, han sade sig icke bry sig om den nota, hon hade med från mig. Jag gick ned själv, och efter någon ordväxling beordrade jag honom att lämna ut råg, vilket han gjorde. - Maskinen vid sänkschaktet krävde mycket bränsle i dag. - Galeasen, som skall segla till Norge, kom in i hamnen i kväll.

6 augusti (1800-08-06)

I natt och hela f.m. hård blåst, men i e.m. började vi lasta galeasen till Hamburg. - I kväll vackert väder. - Hela f.m. hava vi reparerat maskinen, ty regulatorn och injektorventilerna voro mycket otäta, men i kväll kl. 8 kommo schaktsänkarna åter ned på botten.

8 augusti (1800-08-08)

I går och i dag har det varit vackert väder, och avsänkningarna har gått mycket bra. Som flera av kolhuggarna äro sjuka, få vi icke så mycket kol. Pumprören stå nu på sandstenen under

bottenleran. Galeasen till Hamburg är nu lastad, och den skuta, som skall hämta arbetare i Drammen, har tagit in barlast.

9 augusti (1800-08-09)

I dag hava vi sänkt ned pumprören så långt vi kunna, men i e.m. sätta vi till en ny pumprörslängd. I natt skola vi rensa ångpannan och rökkanalerna.

10 augusti (1800-08-10)

Söndag. Avslutade rensningen av ångpannan och rökkanalerna. Pumprören riktades, men som det icke är läns, skickade jag hem karlarna till kl. 3 f.m.

11 augusti (1800-08-11)

I morse kl. 3 måste vi byta ut pumpkannan och bottenventilen vid den stora maskinen. - I dag äro endast 13 kolhuggare nere i Eleonora-gruvan, och inte heller kunde vi få ner schaktsänkarna förrän kl. 12, emedan det icke blev läns förr.

12 augusti (1800-08-12)

Såg i ett brev i kväll från Excellensen Ruuth, att han skall vara i Hälsingborg i morgon och där överlämna pengar till Herr Borgström samt höra sig för angående arbetena här. Stackade 50 lass hö i dag, vi hade fått 32 från Görslöv och 18 från olika håll.

13 augusti (1800-08-13)

I dag red jag till staden för att träffa Hans Excellens Greve Ruuth. Vi talade om hö, och han sade, att hans skuta skulle segla till Göteborg med kol och taga hö i retur, ävenså 20 à 30 tunnor råg.

14 augusti (1800-08-14)

Var i dag nere i den nya maskingruvan, och som avsänkningen går mycket långsamt, satte jag en man att driva en ort från botten mot stupet, medan en annan man fortsätter med avsänkningen. I kväll är luften syrefattig i schaktet. - I e.m. börja 2 man med axeln till ångmaskinen.

15 augusti (1800-08-15)

I dag kommo pumprören ned på botten i maskinschaktet, och ortdrivningen fortsätter. Jag gav order, att så snart som möjligt avjämna botten i dunten och erbjöd dem 2 Rdr per famn för drivningen av orten, men de vilja icke svara härpå, förrän lottningen avgjort, vem som skall driva orten. Lottningen skall företagas i morgon. - Vid ångmaskinen arbeta fortfarande endast 2 man för 16 sk per dag. - I e.m. hava bönderna börjat skära rågen på flera ställen. Till följd av den långa torkan ser rågen mindre lovande ut.

16 augusti (1800-08-16)

I dag mycket blåsigt väder och inget regn. Alla arbeten som vanligt. Endast en man vid ångmaskinens linhjul. Avsänkningen är ännu icke slutförd.

17 augusti (1800-08-17)

Söndag. I maskinschaktet sattes pumprörsstagen fast, och 2 st. bärbjälkar sattes in.

18 augusti (1800-08-18)

Nordvästlig storm hela dagen. - Efter att i morse i 2 timme hava stått i det kalla vattnet nere i schaktet för att sätta in bärbjälkarna var timmermannen så dålig, när han kom upp, att jag måste låta honom gå hem. Jag var tvungen att gå ned själv och lägga plattformen, och kl. 12 satte jag karlarna i arbete: 3 man skola börja den västra schaktorten, varifrån orten skall gå fram till sidoschaktet, 3 man till horisontalorten och de övriga 2 till den östra schaktorten. - I går kväll mottog jag ett brev från "the Royal Society of Sweden" med meddelande, att de hade invalt mig som medlem.

(Stawford skriver, att han blivit kallad till medlem av "the Royal Society of Sweden" översatt till svenska således Kungl. Svenska Akademien, eller Kungl. Vetenskapsakademien (Svenska).

Första alternativet var givetvis helt uteslutet, men det senare möjligt, fast föga troligt.

Skrev till Stockholm och svarade Vetenskapsakademiens sekreterare, att St-dicke varit medlem.

Frågade därefter Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhetssamhälle samt Vetenskapsocieten i Upsala och Fysiografiska Sällskapet i Lund.

Alla tre svarade nej, men Vitterhetssamhället i Göteborg meddelade, att St-d år 1800 från Samhället erhöll "högsta priset (guldmalj) för svar på samhällets täflingsämne: Ett på teori

och säkra rön grundat förslag till trankokeriers inrättande, så att möjligen största besparing af bränsle derigenom må vinnas". Stawfords avhandling har titeln " Practical Observations on Building Oil Boilers for Train Oil."

Stawford har tydligen förväxlat medaljen med den jetong, som medlem erhöll. Att St-d helt försummat tala om guldmedaljen förefaller föga troligt. På ett ställe till i dagböckerna talar han om sitt medlemskap.

I ett brev, av d. 30/12 1821, till Greve de la Gardie framhåller St-d som en merit följande:

"In the year 1800 after leaving a model to Kongl. Wetenskaps och Witterhets-samhället "-" for the furnaces under Soap Boilers, Distilleris, "-" erhöll St-d guldmedalj och efter modellen och andra ritningar äro sedan alla ugnarna vid tvålkokerierna i Sverige utförda.

St-d säger här "Soap Boilers", men hans avhandling gällde "Train Oil". Swanberg.)

19 augusti (1800-08-19)

I morse kom Jonas hem och meddelade, att han hade köpt 3 små hästar, som jag gick och såg på. 2 voro mycket unga, 5 och 6 år, den tredje föreföll att vara ca 10 år gammal. - I e.m. gick injektorventilen sönder, och kl. 8 måste vi byta ut pumpkannan, varför klockan var 12, innan det var läns, oaktat maskinen gick mycket bra. Då den går så fort den kan med 7 fots slag, måste den vara i gång 22 timmar i sträck per dygn. - I kväll var jag tvungen att själv sköta fyren. - 2 man vid maskinen.

20 augusti (1800-08-20)

2 man i arbete på maskinaxeln. Alla övriga arbeten som vanligt.

21 augusti (1800-08-21)

Ingenting särskilt. Allt som vanligt.

22 augusti (1800-08-22)

I dag voro häradshövdingen och nämndemännen här för att se, var landsvägen bäst skulle läggas. Vi foro till Väsby över Hultabo och tillbaka över Tjörred. Den första vägen över Hultabo förefaller vara den bästa. Den ska fortsätta till Pottenburg, så som jag först hade föreslagit, då Intressenterna och B. Polheimer förra året prickade ut vägen på kartan.

23 augusti (1800-08-23)

I dag är det mycket regnigt. Vi foro till Allerums kyrka för att syna vägen utefter sjöstranden och fram till kyrkan. Denna väg funno vi vara mycket tung och sandig.

24 augusti (1800-08-24)

Söndag. Börjar arbeta i 2 skift för att reparera i nya maskingruvan för att se, om det icke kan bli torrare. Vi satte även in lufttrummor ända ned till botten.

25 augusti (1800-08-25)

I natt brast en ring på ett av pumprören av trä - stavpumprören - och vi hava hållit på hela dagen med att få ned vattnet förbi läckan och då arbetat med både tunnor och maskinen. Tid efter annan måste vi tätade med repstumpar och hästgödsel, och i kväll var tryckverksystemen så full med skräp, att vattnet icke kunde komma fram, varför vi måste avbryta arbetet.

26 augusti (1800-08-26)

Hela dagen hava vi uppfordrat vatten, och kl. 4 e.m. stod det nedanför läckan, men då vi började skruva fast ringen, steg åter vattnet så mycket, att vi måste avbryta arbetet. Vi tätade då med repstumpar, hästgödsel etc., och vid 8-tiden lyckades vi få ned vattnet under läckan, men då upptäckte jag, att en pumprörsstav var avbruten och 2 ringar knäckta, och som detta var omöjligt att reparera utan att draga upp pumprören, togo vi bort alla pumprörsstagen och gjorde allting klart för att börja med pumprören i morgon, men först måste vi lossa dem från plattformen, vilket utföres med en borrhjuls och borrhängar.

27 augusti (1800-08-27)

I dag befanns det vara opraktiskt att bräcka upp plattformen med borrhängarna, varför jag gjorde fast pumprören vid maskinen, lyfte med "krabben" och blocken, till dess jag fick upp pumprören så högt, att jag kunde taga bort 4 av dem.

29 augusti (1800-08-29)

I går och i dag hava vi hållit på med pumprören. I går kväll voro alla uppe, och i dag hava vi tagit ut pluggarna, som voro avbrutna alldeles vid sughålen på sugröret. I dag satte vi på en träförstärkning på uttagssluckan för pumpkannen samt började tillverka ett nytt pumprör. - Lossade höet, som hade kommit från Göteborg.

30 augusti (1800-08-30)

I dag hava vi satt ned pumprören av järn, men det nya pumpröret är ännu icke försett med järnringar.

31 augusti (1800-08-31)

Söndag. Smederna sysselsatta hela dagen med att sätta järnringar på det nya pumpröret, men timmermännen kunde icke arbeta i dag, emedan de hade anmält sig att gå fram till altaret, ty det var sista gången före Jul, som de kunde få mottaga sakramentet.

1 september (1800-09-01)

Alla pumprören utom 3 äro nere i kväll. Flera av kolhuggarna hava varit hemma i dag, varför jag gav order att draga av 12 sk för var och en, som icke är sjuk.

2 september (1800-09-02)

I dag kl. 3 e.m. sattes maskinen åter i gång. - En livbåt från ett engelskt krigsskepp kom i land här i dag för att köpa färska livsmedel. - Kl. 2 e.m. gick en brigg från S:t Petersburg, lastad med hampa och järn, på grund här utanför, men i kväll var den åter flott. - Herr Wm Gavin och hans brorson James Gavin kommo från Göteborg.

3 september (1800-09-03)

Hela dagen sysselsatta med att göra i ordning maskinschaktet och sätta ned lufttrummorna. Där är ännu icke läns, ty vattnet från vattenådern kastas tvärs över till den motsatta sidan av schaktet.

4 september (1800-09-04)

Fått dunten rensad och beklädnadsplank fastspikade på bärbjälkarna. - Schaktet är mycket vått.

5 september (1800-09-05)

I dag arbete i orten och i östra schaktortens arbetsort, men det är så vått i schaktet, att jag väntar med horisontalorten ett par dagar.

6 september (1800-09-06)

I går kväll måste jag draga upp pumprören vid den lilla maskinen, och under natten satte jag åter ned dem. Allt detta fick jag göra själv med egna händer. - Kallade upp dem, som skola bindas med avtal, och gav dem en sup.

8 september (1800-09-08)

I dag arbete i den stora maskingruvan, men vid den lilla var det icke läns förrän kl. 1 e.m. - Skrev i kväll avtal med alla arbetarna utom 10, bland vilka finnes en, som jag icke önskar binda. En, nämligen Sohlberg, väntar en dag, ty jag vet, att han hoppas få ett kontrakt som förman för schaktsänkarna. - Mycket regn i e.m.

9 september (1800-09-09)

I dag arbetas det som vanligt i Eleonora-gruvan, men som arbetarna haft en liten fest i går kväll, har det icke blivit mycket kol.

11 september (1800-09-11)

I går och i dag allt som vanligt. Mycket vackert väder.

12 september (1800-09-12)

Börja sätta upp galgen vid maskinen, vilket arbete återupptages kl. 2 i natt, så att den skall kunna användas i morgon e.m. - Fick ganska rena kol i den stora maskingruvan.

13 september (1800-09-13)

Fick upp galgen vid maskinen, och allt är nu så gott som färdigt för arbetet i morgon bittida. Alla arbeten som vanligt. - Mycket vackert väder. - Satte på bromshjulet och hängde fast det. Det mesta av timmermännens arbete är färdigt.

14 september (1800-09-14)

Söndag. I dag kom fartyget med 39 norrmän, av vilka 29 äro gifta och 10 ungarlar. En man dog under resan och begrovs i Arendal i Norge, och ett dött barn bars i land. - Inkvartera dem till i morgon bittida i de gamlas hus med 2 familjer i varje hus. - Uppfordrade ca 20 korgar kol med ångmaskinen vid Eleonora-gruvan.

15 september (1800-09-15)

Maskinen bra hela dagen, och jag fick en man så pass instruerad, att jag kunde anförtro honom att sköta bromsningen i e.m., så att jag själv kunde gå och se alla norrmännen installerade i de hus, där Jonas på min order hade placerat dem. Jag fick höra, att de icke voro nöjda, och gick därför ända till kl. 10 på kvällen över alla lägenheterna. Var och en hade endast med sig från Norge en kista med kläder, och för övrigt hade de dåligt ställt i bostäderna, ty golven i de nya husen voro mycket våta, och vi hade ingen halm att giva dem, utan endast litet hö. Alla voro mycket hövliga och föreföllo nöjda.

18 september (1800-09-18)

Sista 3 dagarna ha använts till att ordna med norrmännens bostäder. - Det rinner till så mycket vatten i maskingruvan, att vi icke kunna få läns, oaktat maskinen har gått bra hela natten och i dag.

19 september (1800-09-19)

I dag kl. 2 e.m. var det läns i den stora maskingruvan.

22 september (1800-09-22)

I morse kommo åtminstone 22 norrmän i arbete. Flera hava fått magsjukdomar. - Jag anmodade Jonas att resa in till marknaden i morgon och köpa några grytor till norrmännen, ty de hava ingenting att laga mat i.

23 september (1800-09-23)

I dag äro alla norrmännen i arbete utom de, som äro sjuka, och 2 äro på marknaden. Jag har skickat smeden och Jonas dit, den förre för att köpa lås och den senare för att köpa vad som helst, som kan användas av norrmännen, såsom grytor, pannor m.m. - I dag mycket regn, sydostlig vind.

24 september (1800-09-24)

I e.m. sammankallade jag norrmännen för att få deras pass, men de vägrade att lämna ut dem. Jag sade då åt dem, att de måste avlämna dem. - I e.m. bröt en vattenåder ut i orten, som går i riktning mot F-gruvan. Vattnet vann så mycket på maskinen, att schaktet nu är till hälften fyllt.

30 september (1800-09-30)

Återkom från Malmö, där jag har varit för att rådgöra med Landshövdingen, huru jag på bästa sätt skall förfara med norrmännen, som hela den här tiden levat i en ganska upprörd stämning, men med goda ord har jag förmått dem att arbeta utom lördagar och måndagar, och i fredags kväll var det allmänt slagsmål. - Vattnet vill icke sjunka i maskingruvan. - I fredags kväll gick jag ut i en båt för att försöka få ett samtal med Kaptenen på "Jervis", en kapare från Liverpool till Riga med salt, men jag fick icke gå ombord, ty kaptenen trodde - oaktat jag vederlade honom - att så snart en svensk båt kom långledes, hörde den till bärgarlaget och höll på att skjuta mig, ty genom roddarnas vårdslöshet kom vår båt alldeles för nära fartyget. När jag sedan kom i land, omringades jag av norrmännen, som sade sig icke kunna leva på sin avlöning, varpå jag svarade, att jag icke kan hjälpa dem på annat sätt, än att de få arbeta på ackord. De borde emellertid framlägga sin sak för Ägaren, då han kommer hit. Under mellantiden erbjöd jag mig att låna dem pengar, om de utförde ett gott arbete, ty det var varken Ägarnas eller min mening, att de skull lida någon brist.

2 oktober (1800-10-02)

I morse voro Kronofogden Kraka och länsman här, och jag satte dem in i förhållandena med norrmännen. Redan i går hade jag hört, att de 2 herrarna kl. 3 skulle in finna sig till ett möte, jag hade med norrmännen, varvid jag icke fick låtsas om att jag visste något om avsikten med deras besök. Jag sammankallade alltså norrmännen och talade om för dem konsekvenserna av slagsmål och andra liknande förseelser under dryckenskap och lovade dem, att de icke längre skulle hava den förman, mot vilken de hade så mycket att anmärka, samt att jag skulle giva dem 4 sk per dag utöver deras 12 sk, varigenom de skulle få 16 sk per dag, till dess de kunna arbeta på ackord. Befallningsmannen talade även i Statens namn om för dem de tråkiga följderna av att försumma sina plikter under vilka omständigheter som helst. - Då jag sedan var nere i deras arbetsorter, voro de vid gott humör och arbetade bättre än någonsin förut.

10 oktober (1800-10-10)

Under hela den gångna tiden hava norrmännen varit i arbete, men aldrig mera än 6 timmar per skift. - På marknaden i Hälsingborg i tisdags köpte jag dem några gjutjärns grytor, som kommo hit i dag. - Vattnet vill fortfarande icke sjunka i det stora maskinschaktet, men det

sjunker något i de gamla gruvorna. - I går fick jag i gång pumpningen i F-gruvan medelst en löpkedja från den stora maskinen.

11 oktober (1800-10-11)

I dag på f.m. kom unge Greve Ruuth hit. På kvällen sammankallade vi alla norrmän och alla svenskar, och efter mycket diskuterande och övertalande gingo de senare med på att om måndag enligt de förras önskan en svensk arbetar tillsammans med en norrman i varje arbetsort.

12 oktober (1800-10-12)

Söndag. I morse reste Greve Ruuth hem, och jag gick och talade med folket angående måltider etc. På e.m. höll jag förhör med berörda parter angående grälet med Hartvigs hustru, som hade blivit sårad i huvudet med en kniv, enligt vad hon antog, men 2 man kunde intyga, att de hade sett den anklagade H. Berg kasta ut henne genom dörren, vilket denne även erkände sig hava gjort. Efter så noggrant förhör som möjligt lät jag honom plikta 1 Rdr och i vår närvaro bedja kvinnan om ursäkt. Jag sade till dem, att de kunde vara förvissade om, att jag skulle låta lagen hava sin gång, om det uppstod flera liknande gräl. De voro båda mycket förkrossade och gräto, då jag talade till dem.

13 oktober (1800-10-13)

I morse hade icke alla norrmännen gått i arbetet, emedan många av dem hade spelat kort, och druckit hela natten, och de även varit i slagsmål. En man hade blivit mycket illa skadad. Han hade fått ett öga igenmurat och var så mörbultad, att han spottade blod hela dagen, där han låg till sängs, vårdad av doktorn. Jag sände bud efter befallningsman för att få det inträffade behandlat enligt lagens föreskrifter.

14 oktober (1800-10-14)

I dag på e.m. kom länsmannen och skrev upp namnen på dem, som hade spelat kort, och kallade dem till det ting, som nu sitter. Dit kallade han även den man, som hade dödat en gås, tillhörande en bonde. - I dag gick ett stort skepp från Liverpool, en kapare vid namn "London", Kapten Roper, på grund här utanför, och det förefaller, som om den kommer att förlisa.

15 oktober (1800-10-15)

Norrmännen vägra fortfarande att arbeta längre än 6 timmar per skift, och vi få icke så mycket kol nu, som när vi hade våra gamla arbetare instruerande dem. Norrmännen säga till gruvfogden, att de icke vilja arbeta längre än 6 timmar.

16 oktober (1800-10-16)

I dag fingo de 2 norrmännen Lars Pintil och Anders Lovlig skriftligt avsked, den förre för att han hade slagits och druckit och den senare för att han hade dödat en gås, som tillhörde en bonde här.

17 oktober (1800-10-17)

I morse fann jag, att så gott som alla norrmännen hade gått ned kl. 4 i morse, och för de övriga hade jag givit order, att de icke skulle få några ljus, såvida de icke infunno sig till arbetet i laga tid.

18 oktober (1800-10-18)

Justsom jag i e.m. skulle fara till staden i sällskap med Kapten Roper på skeppet "London", kom Lars Pintil och anhöll enträget att få stanna kvar vid sitt arbete. Som han grät och visade alla tecken till ånger, fick han tillåtelse att arbeta till nästa avlöningsdag, men om jag hörde det minsta ofördelaktigt om honom, skulle han få sluta genast.

19 oktober (1800-10-19)

Söndag. Vattnet vill ej sjunka i maskinschaktet.

20 oktober (1800-10-20)

I dag voro alla i arbete, och många anhöllo att få låna pengar, men jag sade dem, att jag icke kunde låna dem några.

21 oktober (1800-10-21)

I dag blåsigt och regnigt väder hela dagen. Vinden sydvästlig. Hela f.m. var jag vid den stora maskinen och skötte själv fyren, varvid vattnet sjönk mycket hastigt, men medan jag var hemma och åt middag, steg det åter avsevärt. Då jag återupptog eldningen, sjönk det åter, och

nu i kväll har det sjunkit i allt ca 2 famnar. 5 man voro borta från arbetet, emedan de kommit för sent.

22 oktober (1800-10-22)

I natt och i dag ihållande storm. Vinden i morse västlig, men nu i kväll nordlig eller nordostlig. - I morse kl. 3 drev en galeas, hemmahörande i Köpenhamn och lastad med vin och konjak, i land här, och det var med stora svårigheter vi räddade besättningen, som hade hängt uppe i masten från kl. 3 till kl. 7 eller 8 i ständig fruktan för att masten skulle gå över bord vilken minut som helst. Som skutan ligger nära inpå land, kan en stor del av lasten bärgas. - Jag var nere i gruvan i dag och försökte få norrmännen att arbeta mot betalning per korg, men endast 3 av dem voro villiga härtill, kanske några flera följa deras exempel i morgon.

23 oktober (1800-10-23)

Några flera av norrmännen hava gått med på att arbeta på ackord, men endast 7 tillsammans. - I dag har stormen nästan lagt sig. Vinden V eller VSV.

24 oktober (1800-10-24)

Både i går och i dag på f.m. skötte jag fyren vid maskinen, och då sjönk vattnet mycket hastigt, men så snart jag lät 2 man samtidigt sköta eldningen, steg åter vattnet.

25 oktober (1800-10-25)

I dag voro 4 av norrmännen hemma, emedan de hade druckit brännvin i går kväll, sedan de fått ut sin avlöning. Jag gav order att icke tillåta dem att gå i arbete efter middagen, ty de tillhörde första skiftet. - Vattnet sjönk i dag som vanligt, då jag skötte eldningen själv.

27 oktober (1800-10-27)

I morse befanns vattnet vara högt i den gamla gruvan, men efter litet besvär hade vi flyttat verktygen och kunde kl. 12 börja bryta kol.

29 oktober (1800-10-29)

För till auktionen i Lerhamn, där vraken efter det engelska skeppet "London" och den tyska galeasen såldes. Jag inköpte 3 ekbjälkar, stumpen av stormasten, även en ny amerikansk furubjälke och en amerikansk ekplanka. - Först i kväll kl. 9 var arbetet i gruvan slut och vattnet i den nya maskingruvan lika högt som förut.

30 oktober (1800-10-30)

Hela dagen och ända till kl. 12 i natt var jag uppe vid den lilla maskinen, emedan de hade låtit pumpkannen sätta sig så fast i pumpröret, att jag var tvungen att lyfta alla pumprören ovanför sugröret och driva ned pumpkannen med en hammare.

31 oktober (1800-10-31)

Först kl. 10 i dag kunde vi återupptaga kolbrytningen tack vare arbetet i går vid den lilla maskinen, som förorsakade rubbningar vid de andra maskinerna. - Blåsig väder och mycket regn i kväll. Vind SSV.

1 november (1800-11-01)

I morse hade de låtit pumpkannen fastna i pumpröret, och jag måste lyfta upp pumprören som förra gången, vilket tog hela dagen, ty pumpstängerna knäcktes och jag måste driva ned pumpkannen genom vandringsstycket med hjälp av borrhänger.

- Hård sydvästlig blåst hela dagen. - Bytte ut pumpkannen vid den stora maskinen.

2 november (1800-11-02)

Söndag. Rensade duntent, de 2 horisontalorterna och maskinens cisterner.

3 november (1800-11-03)

I dag går allting mycket bra. Jag har sänkt ett litet schakt ca 190 fot norr om A-gruvan i Per Johnsons skog för att komma ned på kolet, som ligger 17 fot från dagen, och fann 10 tum rent kol. I dag satte jag karlarna att borra i botten av A-gruvan för att se, om där finnes kol och huru tjockt det är.

4 november (1800-11-04)

I dag kl. 12 knäcktes maskinens vevaxel, och nu i kväll har den ännu icke satts in. I dag fick jag 10 oxar från Fagerhult till kolhuggarna, och jag lät 2 familjer dela 1 oxe.

5 november (1800-11-05)

I dag har allt gått mycket bra.

6 november (1800-11-06)

I dag går allt ganska bra. Alla norrmän hava fått order att arbeta på ackord. Några av dem äro mycket missnöjda, men många äro villiga.

9 november (1800-11-09)

Söndag. I e.m. hade några av karlarna druckit, och en av dem, vid namn Wetterlund, slog och misshandlade en annan, varför jag skickade bud efter länsman.

10 november (1800-11-10)

I dag blåste hård VNV-ig storm, men med litet besvär fick jag ovanjordsarbetarna att hålla ut. I kväll kom länsman, som sade, att slagskämpan i morgon bittida skall skickas till det nu sittande tinget.

12 november (1800-11-12)

I kväll återkom jag från Helsingör och finner, att vattnet har sjunkit i maskingruvan och att norrmännen hade gått hem i morse utan att vänta på ljus, emedan gruvfogden kom för sent till gruvan.

13 november (1800-11-13)

Då jag i morse gick upp till gruvan, fick jag höra, att norrmannen Olof Sheiper hade dött i går, varför jag gav order att låna litet pengar till hans hustru för begravningen.

14 november (1800-11-14)

I dag anhöllo norrmännen att få mera råg, som skulle betalas genom avdrag på avlöningarna, och jag lät några av dem få ° tunna, men sade samtidigt till dem, att de icke behövde komma till mig, ty de kunde icke få mera råg än vad de betala för.

15 november (1800-11-15)

I dag på f.m. knäcktes ångmaskinens vevaxel, och jag var tvungen att låta smederna svetsa ihop 4 järnstänger för att få en ny axel.

16 november (1800-11-16)

I dag har allting gått mycket bra, och de lastade ut mera kol än förut, varigenom de höllo maskinen så gott som konstant i gång.

17 november (1800-11-17)

Söndag. Norrmannen, som hade dött i veckan, begrovs i dag, och som jag förstod, att alla skulle sätta stort värde på om jag bevistade begravningen, gjorde jag det.

18 november (1800-11-18)

Vattnet samma i den stora maskingruvan och gruvan i gång som vanligt. - På e.m. blev jag mycket sjuk i någon magsjukdom, men doktorn kom på kvällen, och jag är nu bättre. Jag hade svår värk i ena sidan under ca 3 timmar, och hade svårt att andas.

19 november (1800-11-19)

Hemma hela dagen, vågar icke gå ut i kylan.

20 november (1800-11-20)

I morse såg jag över avlöningslistan för Eleonora-gruvan och fann, att endast 4 eller 6 norrmän hade i jämförelse med de andra utfört något arbete att tala om. Med stöd av ett villkor i deras avtal bestämde jag, att de, som icke hade förtjänat så mycket som daglön, skulle nästa avlöningsdag betalas med 12 sk per dag. - Hemma hela dagen. Fick medicin av doktorn.

25 november (1800-11-25)

Sedan den 20 har jag varit så dålig, att jag endast kunnat sköta det allra viktigaste, men som jag är litet bättre i dag, hade jag länsman här och läste upp både de ordningsregler, jag skrivit, och de bestämmelser, som fastställts av Bergskollegium, för de församlade gruvarbetarna. I deras närvaro fick sedan Anders Lovlig och Michal Shultson bedja gruvfogden om förlåtelse. Detta föreföll att göra god verkan. - Vattnet är fortfarande uppe i både den stora maskingruvan och i Eleonora-gruvan.

26 november (1800-11-26)

Hemma hela dagen på grund av min förkylning. - Maskinen är ännu icke färdig, och i kväll står vattnet mycket högt i Eleonora-gruvan. - Lars Pintil och Lovlig inkallades till tinget för att svara för sina förseelser, den förre för att hava slagit och misshandlat Anders Lovlig Torstenson, den senare för att dödat en gås.

27 november (1800-11-27)

I morse kl. 3 kom maskinskötaren vid den stora maskinen och meddelade mig, att maskinen icke ville gå och att smeden var sjuk, och att han icke vågade lämna sängen. Oaktat jag själv kände mig dålig, steg jag upp, klädde mig riktigt varmt och följde med upp till maskinen, där jag visade dem, huru dåligt bultarna voro tillskruvade, varför jag lät karlarna gå över bultarna på samma sätt, som jag hade gjort med ett par stycken för att visa dem. Kl. 4 e.m. kom maskinen åter i gång. - Kallt, blåsigt väder. Vind V-S. - Kapten Ropers auktion på vad som räddats från vraket av "London" ägde rum i dag. - Herr Chapman från Helsingör är här i kväll.

28 november (1800-11-28)

I dag gingo båda maskinerna mycket bra, men vattnet har icke sjunkit mycket.

3 december (1800-12-03)

I kväll blev dunten rensad i Eleonora-gruvan för första gången sedan i fredags 8 dagar. Hava icke fått ned vattnet, så att vi kunnat arbeta, men hoppas få börja i morgon.

4 december (1800-12-04)

I dag kommo vi i gång, och maskinen gick bra.

5 december (1800-12-05)

I dag reste Mr. Heathcote och Mr. James härifrån. Häradshövdingen var här och höll ting. Han förhörde dem, som hade varit i slagsmål och några andra orosstiftare. Pintil fick böta för att hava slagit Anders Lovlig.

6 december (1800-12-06)

I morse blev axeln lagad. I går måste vi hela dagen uppfordra med hästar. - Hård nordnordostlig vind hela dagen. - Vår skuta "Neptunus" avseglade i går, och Herr Borgström följde med.

7 december (1800-12-07)

Söndag. Rensade ångpannan vid uppfodringsmaskinen och gjorde allt i ordning.

8 december (1800-12-08)

I dag på f.m. talade jag med norrmännens hustrur angående deras brödsäd, varvid jag bestämde, att betalningen för vad de taga ut under en avlöningsperiod skall erläggas genom avdrag på kontoret förstkommande avlöningsdag. Jag kunde icke hjälpa dem på annat sätt, ty männen hava de sista avlöningarna icke haft mera än 12 sk per dag, och på denna inkomst är det omöjligt att leva.

9 december (1800-12-09)

I morse gick jag ned i Eleonora-gruvan och mätte i östra och västra schaktorterna. Brottet i västra schaktorten befinner sig 15 fot öster och 21 söder om den sten, som ligger vid sidan av körvägen till Tjörrod. På den punkten slog jag ned en påle. Brottet i östra schaktorten befinner sig under en liten björk i gårdsgården omkring Anders Olsons hage. Härifrån mätte jag 143 famnar österut och 55 famnar söderut, och från den punkten, 16 famn rakt norrut, bestämde jag platsen för ett nytt schakt, som Borgström och Westerberg m.fl. åtog sig att sänka för 20 Rdr per famn från marken ned till botten, om vattenmängden icke överstiger 20 tunnor per timme.

10 december (1800-12-10)

Började avsänka det nya schaktet, men på 3 fots djup eller 6 tum nere i berg träffade vi på en vattenåder, varför en man måste ösa hela tiden.

11 december (1800-12-11)

I e.m. var jag tvungen att inställa avsänknningen, emedan vi hade 36 små tunnor vatten per timme, men som marken ligger mycket högt och vattnet kommer ut från en spricka, som går från öster till väster, kunna vi kanske avsänka utan att möta samma åder, om vi flytta schaktet ca 30 fot söderut för att se, om vattnet där rinner bort närmare Eleonora-gruvan. -
Norrmännen arbeta nu bättre än förut, men jag har svårt att få dem hålla sina kol rena. I dag hade vi 245 tunnor goda kol och 80 tunnor bottenkol.

12 december (1800-12-12)

Vackert, klart väder. Fortfarande ostlig vind med begynnande kyla. I morse funno vi, att vi hade lika mycket vatten som på förra stället, där jag hade satt ut ett schakt, varför jag fyllde igen hålet och flyttade närmare Eleonora-gruvan alldeles invid den gårdsgård, som skiljer skogen från fältet. I kväll uppträder icke mycket vatten, men om så skulle ske, hava vi icke så lång väg att driva orten från brottet i schaktorten i Eleonora-gruvan, och få sätta ned ett borrhål.

P.S. - 2 norrmän kommo i morse och beklagade sig över att de hade förlorat ° tunna korn var hos mjölnaren, varför jag gick dit. Mjölnaren sade sig förra veckan hava fått betala tunna, som de hade tagit ifrån honom, att i går endast norrmän hade varit vid kvarnen, att han icke kunde skilja dem åt, att de icke hade namn på sina säckar, att han hade sagt till dem, att de borde känna igen sina egna säckar och att om någon av misstag hade tagit säckarna, funnes väl andra säckar kvarlämnade i deras ställe, vilket dock icke varit fallet varken denna eller förra veckan. Som de synas praktisera detta system, kunde mjölnaren icke betala för säckarna, varför han föreslog, att en undersökning företogs. Jag lovade att giva order härom, och för att förhindra ett återuppreparande framdeles visade jag mjölnaren, huru han kunde skriva ut kort med samma siffra i vardera ändan av kortet. Den ena hälften av kortet överlämnades till norrmannen, och den andra hälften sattes fast vid hans säck. För att sedan få ut säcken, måste han överlämna sin hälft av kortet.

13 december (1800-12-13)

I morse var vattnet så högt i Eleonora-gruvan, att kollhuggarna icke kunde börja förrän kl. 11 f.m. - Jag skickade gruvfogden och 2 man för att söka efter den stulna spannmålen i alla arbetarebostäderna och börja med No. 1 o.s.v., men som de icke kunde finna den, gav jag var och en pengar i ersättning. Den, som hade förlorat råg, fick 16 sk, och den, som förlorat korn, fick 12 sk, och karlarna sade sig skola göra en insamling för dem med 2 sk per man för att hålla dem skadelösa. - I sänkschaktet är det ännu mycket litet vatten. I dag på f.m. skötte jag själv fyrningen vid den stora maskinen under 2 timme, varunder vattnet sjönk något över 1 famn.

14 december (1800-12-14)

Söndag. När de i dag hade fått duntent till hälften rensad, kom gruvfogden och meddelade mig, att avlösningen icke ville gå ned, oaktat det var deras tur. Han fick då order att säga till dem, att om de icke gingo ned, blevo de avskedade. Efter det beskedet gingo de ned. - 2 skutor kommo från Falkenberg för att hämta 400 tunnor kol. Jag skickade dem till staden för att få skeppningstillstånd. - Ostlig, kylig vind.

15 december (1800-12-15)

Först kl. 7 i morse var duntent rensad, så att de kunde sätta i gång maskinen, som hade stått, emedan tryckverkets pumpkanna hade släppt vattnet. Förbygger det nya sänkschaktet och fortsätter avsänkningen. - Den man, som skall bliva stallförman, kom i dag från unge Greve Ruuth. Jag visade honom stallet och instruerade honom angående utfordringen etc. En engelsk flotta seglade norrut i dag. - Milt, vind O -OSO.

16 december (1800-12-16)

I dag är allt som vanligt. Avsänkningen går mycket bra. - Vackert väder.

17 december (1800-12-17)

Var nere och gick igenom Eleonora-gruvan, där allt var bra. - De 2 skutorna för Herr Böker i Falkenberg äro färdiglastade med kol. Då Herr Böker var här, betalade han 100 Rdr i förskott på 200 Rdr för 400 tunnor, men som skutorna endast hade tagit in 340, återstod att betala 70 Rdr. En skeppspojke kom upp till mig med ett brev, som skulle innehålla 100 Rdr, men som jag då icke visste, huru mycket kol de fått och icke hade tid att själv gå med till kontoret, skickade jag Herr Marklund med pojken till kontoret, där det visade sig, att kuvertet endast innehöll 95 Rdr, man hade alltså räknat fel på 5 Rdr i Falkenberg. - I dag slutade arbetet i gruvan kl. 6, 191 tunnor goda kol hade uppfordrats. - Vackert väder hela dagen med frost på morgonen.

18 december (1800-12-18)

I dag går allt som vanligt, och avsänkningen i det nya schaktet går bra. - Vackert väder.

19 december (1800-12-19)

I dag gick jag ned till kontoret och betalade alla karlarna, varvid jag gjorde avdrag för den spannmål, de fått.

20 december (1800-12-20)

Mycket kallt hela dagen, men alla i arbete som vanligt. Vind S-SO.

21 december (1800-12-21)

Söndag. I morse gick lilla maskinens ångpanna läck, och först kl. 10 på kvällen kom den åter i gång.

22 december (1800-12-22)

I morse var det åter vackert väder, men karlarna kunde icke gå ned, emedan vattnet stod över plattformen. Då de på e.m. hade samlats för att gå ned, släppte pumpkannan vid den stora maskinen vattnet, och detta steg åter.

23 december (1800-12-23)

I går kväll kl. 10 fick jag meddelande, att bottenventilen vid den stora maskinen icke var tät, oaktat de hade tryckt ned den med våld, i tanke att det bildats is därnere, men jag upptäckte, att den satt för högt i ventilsåtet, emedan de hade satt för mycket packning omkring den. Ventilen drogs upp, och en del packning togs bort, varefter den åter sattes ned, men den var fortfarande icke riktigt bra. De fingo därför order att draga upp pumpstängerna, medan jag var till middag, varefter jag skulle avsyna ventilen, då den kommit upp, men genom ovarsamhet råkade de släppa en pumpstång ned i schaktet, varför smeden måste tillverka 2 par nya pumpstångsförbindningar. - Den lilla maskingruvan kunde icke heller vara i gång i dag till följd av vattnet. Avsänkningen går mycket bra. - Vackert, mildt väder.

24 december (1800-12-24)

I e.m. kom den stora maskinen åter i gång. Jag tog en promenad runt Anders Gunnarsons skog och ut över markerna för att se, huru vi på bästa sätt skola bliva av med allt det dagvatten, som tack vare det myckna regnandet nu står här överallt. Jag fann, att vi lätt skulle kunna få ett avloppsdike genom att följa diket längs med utsidan av Per Jonsons inhägnad eller skog och sedan därifrån rakt norrut över fältet längs diket vid Tjörreds norra inhägnad.

1801

6 januari (1801-01-06)

Sent i går kväll återkom jag från Göteborg, där jag varit för att tala med Herr Bagge i flera angelägenheter rörande Gruvan. Vägarna voro hårt tillfrusna, då jag åkte upp och frosten fortsatte från den 27 december till den 2 januari, då det regnade nästan hela dagen. Omslaget i vädret var till stor glädje för sillfiskarna i Göteborg, de fingo mycket sill, medan jag var där, och fingo bättre betalt än föregående år. En tunna färsk sill kostade 2 Rdr, saltad 5 Rdr, men vid liknande fångster tidigare år kostade färsk sill 16 sk per tunna. - Befolkningen där går i stor spänning att få veta resultatet av meningsskiljaktigheterna mellan hoven i London och S:t Petersburg, ty skulle det bliva krig, kommer detta att hårt träffa både detta land och Danmark, men alla hoppas på en allmän fred.

7 januari (1801-01-07)

Som det var helgdag i går, var ingen i arbete. På kvällen kommo norrmän och svenskar i gräl genom att några norrmän kommo in i ett hus med svenskar, som höllo på att roa sig. Här uppförde sig norrmännen mycket illa, varför de blevo utkörda, men de återkommo inom kort i sällskap med flera andra norrmän, beväpnade med käppar, klubbor m.m., och som många fiskare voro hos de svenska kolhuggarna, började nu ett allmänt slagsmål, varvid 3 fiskare och en norrman blevo mycket illa skadade. Jag kan ännu icke säga, vem som har största skulden till slagsmålet, Norrmannen ligger till sängs mycket svårt skadad och är illa därän. - Som en pumpstång vid den lilla maskinen hade knäckts av i natt, stod vattnet högt hela dagen. Jag begagnade tillfället att förhöra 4 av de svenskar, som hade uppfört sig illa i en av arbetarbostäderna, och en norrman fick plikta 2 Rdr till sjuklådan, emedan han skymfat gruvfogden, som kasserat en kolkorg för honom. - Norrmännen hade vägrat att gå i arbete emedan vattnet stod högt, men då de fingo höra, att de icke skulle få någon avlöning, om de icke arbetade, infunno de sig.

8 januari (1801-01-08)

På grund av vattnet kunde karlarna gå ned först kl. 8. - Avsänkningen fortskrider bra. Vackert, mildt väder.

9 januari (1801-01-09)

Som en följd av en order till gruvfogden, att den kolhuggare, som får 2 korgar kasserade för att hava innehållit så mycket flis eller bottenkol, att han icke fått något betalt för dem, icke får arbeta mera den dagen, kommo 4 norrmän, Anders Lovlig, Michal Shultson, Olof Frön och Abraham Fagness till mig i smedjan. And. Lovlig och Olof Frön uppträdde mycket utmanande. Den förre svor på att han skulle offra sin sista blodsdroppe, innan han lät sig behandlas på detta sätt, och att jag, som tagit hit dem, skulle dyrt, ja, med mitt liv få betala för

denna oförrätt. Smeden Åström, Swen Person och Struck hörde detta. Jag sade dem, att jag hade givit dem mycket mera än vad som hade utlovats och att kolen skola och kunna hållas rena och att jag skulle vidtaga mina mått och steg med anledning av vad Lovlig hade sagt till mig. Jag skickade ett expressbud till Kronobefallningsman Kraka med anhållan, att han skulle komma och läsa upp för dem det brev, jag fått från Herr Bagge samt antingen arresteras Lovlig och utvisa Frön eller och utvisa dem båda.

10 januari (1801-01-10)

I dag på f.m. fick jag bud, att alla norrmännen hade för avsikt att komma till mig kl. 11 för att få respengar tillbaka till Norge, men då de diskuterade frågan sins emellan, kunde de icke träffa något avgörande, varför de aldrig infunno sig. Smeden och gruvfogden hade hört så mycket, att de hade sagt sig lätt kunna komma till mitt hus på kvällen eller natten, emedan det ligger avskilt från alla andra, men smeden och gruvfogden kunde icke uppgiva några namn på dem, som sagt detta. Jag gjorde emellertid i ordning ett antal patroner, mina pistoler, muskedunder etc., för det fall att de skulle försöka närma sig mitt hus, och bad bagare Holm att sova här i natt. - Fick meddelande, att befallningsmannen var att vänta här i morgon eller senast måndag morgon.

12 januari (1801-01-12)

Då stalldrängarna i morse kl. 3 kommo upp till stallet, funno de en sko och en butelj med litet brännvin i liggande mellan vagnvägen och vårt hus, och även en lykta. Vilket ärende de nu än varit ute på, så hava de förmodligen blivit skrämnda och sprungit sin väg, varvid de lämnat dessa föremål efter sig. Leki Amundson erkänner, att skon är hans, och säger sig hava tappat den på vägen, emedan han var mycket berusad, men doktorn, som sett så mycket av deras förehavanden, tror icke på detta, utan anser, att de haft för avsikt att sätta eld på huset, (de hade hotat mig med så mycket), om de blott vågat. Som befallningsmannen ännu icke kommit, avsåg jag det tillrådligt att sätta ut en vakt både på grund av eldfaran och eventuella attentat från dem, ty stallet och höstackarna ligga alldeles öppna. Intill vidare order skall vakten tjänstgöra från kl. 10 på kvällen till kl. 5 på morgonen.

13 januari (1801-01-13)

I dag har allting gått som vanligt. Kall, ostlig vind, men ingen snö. Befallningsmannen har ännu icke hörts av. Karlarna lämna nu mycket renare kol än förut. I dag 149 tunnor gods kol och 78 bottenkol.

16 januari (1801-01-16)

I dag allt som vanligt. Skickade ett nytt expressbud till befallningsmannen, eftersom han icke kommit på den överenskomna tiden.

17 januari (1801-01-17)

I dag fick jag bud från befallningsmannen, att han kommer hit om onsdag. Detta meddelande hade kommit till länsman, ty den förre hade rest till Malmö, då mitt bud kom.

18 januari (1801-01-18)

Söndag. Kunde icke borra pumpröret i dag, ty pumpstången hade knäckts, och det var icke läns.

20 januari (1801-01-20)

I dag på f.m. avskedade jag norrmannen Christian Vold, emedan han hade stulit pinnar från de andra. Han hade tagit bort pinnen från Amond Hendricksons korg och satt dit sin egen pinne i stället.

22 januari (1801-01-22)

De 2 sista dagarna hava karlarna icke kunnat gå ned i Eleonora-gruvan, emedan dunten icke varit rensad i söndags på grund av ett felaktigt pumprör, och då vi i tisdags kväll började rensa den, fastnade tryckverkets pump tack vare allt slam, som kom med upp. - Fortfarande ingen befallningsman kommen.

24 januari (1801-01-24)

I natt sträng kyla och hård NNO-ig vind. Pumpkannen och bottenventilen i tryckverkpumpen vid lilla maskinen fröso fast, och då de voro i ordning, frös den stora pumpkannen i schaktet fast, varför jag var tvungen att sätta ned en gryta för att få draget att stiga uppåt.

25 januari (1801-01-25)

Söndag. Försökte komma till att borra vandringsstycket, men det har varit fel på maskinen tack vare kylan, så att vattnet har icke varit nere på hela dagen. - I dag kom en preussisk bark, lastad med vete, in i hamnen. Den hade i fredags gått på land, men genom att lätta på lasten hade de fått den flott, och nu i kväll har den ankrat upp här och skall åter lasta in vetet. Den är destinerad till London och ser ut att lasta ca 350 ton. Jag vet ännu icke, vad den heter.

26 januari (1801-01-26)

I dag på f.m. var det så svårt väder med kyla och snö och sydlig storm, att ingen kunde arbeta ovan jord, men på e.m. voro de åter ute. Många av norrmännens hustrur kommo till kontoret, gräto och beklagade sig över att de icke hade något att äta. Jag hjälpte några av dem, som jag visste hade stora familjer och icke kunde reda sig på vad männen fått vid sista avlöningen.

27 januari (1801-01-27)

Arbetet i gång hela dagen trots kylan.

28 januari (1801-01-28)

I dag måste pumpkannen rensas, och senare knäcktes vevstaken. Satte ned den första borrlådan i borrhålet.

29 januari (1801-01-29)

I dag på f.m. kom länsman med 2 vagnar och 8 man, och jag hade nere på kontoret de 4 man, som jag hade största anledningen att vara förargad på, nämligen Lars Pintil, Anders Lovlig, Olof Frön och Anders Wettelson. Den förste för att hava ställt till med tumult hos Swen Olsons och för flera andra, mindre föreseelser, den andre, Lovlig, för att hava fört fult språk mot mig och för att hava hotat mig med skymford, den tredje för att hava hjälpt Lars Pintil att hetsa upp karlarna hos Swen Olsons och den fjärde för att hava använt fult språk mot mig. - Efter förhöret avsågo vi det vara bäst att skicka dem till Hälsingborg och därifrån under bevakning till Helsingör. Jag sade dem, att om de 2 förstnämnda, Pintil och Lovlig, icke ville fara dit, skulle jag skicka dem till fängelset i Landskrona, tills Bergstinget hålles nästa sommar. Jag ville visa dem den nåden att få resa hem till sitt land och sade mig skola taga hand om deras hustrur och familjer och skicka hem dem, så snart värdet tillät. Om de icke hade gått med härpå, hade jag låtit länsman hålla dem i fängsligt förvar till tinget i sommar. Den förste, andre och fjärde skickade jag till Hälsingborg, den tredje frikände jag, ty det visade sig, att han delvis blivit tvingad av Pintil att gå hemifrån. Alla föreföllo att vara tacksamma över den mildhet, som visats dem. - Svår storm hela dagen. Inget arbete i gruvorna.

30 januari (1801-01-30)

Förskräckligt väder hela dagen, därför inget arbete vid gruvorna förrän på e.m. - På kvällen kom Holm och meddelade mig, att han hade måst fara hem och lämna norrmännen, emedan 2 av dem icke ville resa över till Helsingör, och när de hörde, att kommandanten icke ville

skicka dem över med våld, ville de återvända till Höganäs. Då jag fick höra detta och visste, att om de komma tillbaka hit, få vi endast besvär och högst sannolikt "uppror", redo Holm och jag genast tillbaka till staden, men vi mötte dem icke på vägen, som vi hade väntat, men hörde, att de varit på väg, men vänt.

31 januari (1801-01-31)

På morgonen gick jag till kommandanten för att tala med honom. Han var mycket förargad och sade, att detta icke avgick honom, men jag sade honom, att han antingen skulle låta dem resa, om de så önskade, eller ock avslå min ansökan om pass för dem. Härvid lugnade han sig, och sedan vi ventilerat frågan en stund, utfärdade han pass åt dem. - En förfärlig storm rasade hela dagen, och på f.m. hade taken på flera hus slitits bort. Tack vare stormen kunde inga båtar avgå, oaktat jag hade betalat en för att taga norrmännen över Sundet. På kvällen bedarrade stormen, men sjön gick hög. Jag talade med dem, vart de önskade få sina hustrur sända. Själva skulle de resa med postbåten i morgon bittida.

1 februari (1801-02-01)

På morgonen ville de icke resa, skickade bud till mig, men gingo till kommandanten och anhöllo att få fara till Höganäs. Det blåste hela dagen. Jag rådgjorde med Polheimer, och vi beslöto att skicka dem till Malmö för att förhöras eller åtminstone kvarhållas där till nästa ting.

2 februari (1801-02-02)

På morgonen skickade jag de två till fängelset i Malmö och den tredje till Helsingör. Själv reste jag till Höganäs, sedan jag skickat ett expressbud till landshövdingen i Malmö med en skrivelse.

3 februari (1801-02-03)

I dag blev det icke läns i Eleonora-gruvan förrän vid middagstiden, då arbetet i gruvan började, men det måste avbrytas kl. 6 e.m. på grund av det myckna vattnet från de stora snömängder, som smälta i det milda vädret både i går och i dag.

4 februari (1801-02-04)

I morse var det vackert och mildt väder, och det stod så mycket vatten på markerna, att det runnit ned i ett borrhål och in i A-gruvan och därifrån in i Eleonora-gruvan. Som vi icke kunde få läns, satte jag karlarna att rensa upp diken för att avleda vattnet från marken. I kväll

var hästvinden uppsatt i sänkschaktet, och de uppfordra nu vatten där, men jag har varit tvungen att själv vara med hela dagen.

5 februari (1801-02-05)

I morse kunde vi icke få ned vattnet i Eleonora-gruvan så mycket, att vi kunde använda maskinen, varför jag var nödsakad att taga bort borrhållningen och börja köra med hästvinden kl. 12. Avsänknningen går mycket bra. Holm återkom från Malmö. - Samma väder som i går. Mycket dagvatten rinner bort.

6 februari (1801-02-06)

I dag har det gått mycket bra med hästvinden. Jag gick ned till norrmännen och såg på det kol, de hade kastat utanför dörrarna, och sade till dem, att från och med nu skulle de endast få ett kärlass per vecka. Några av deras hustrur påstod, att de svulto och att jag ville svälta ut dem, men jag svarade, att om de voro missnöjda, kunde de begiva sig i väg bort härifrån.

7 februari (1801-02-07)

I natt hat det frusit litet, och vinden är nordlig. - Som det mesta vattnet i sänkschaktet kommer vid botten av förbyggnaden, avsåg jag, att det skulle löna sig att gräva oss ned på utsidan av denna och packa med hård lera, så mycket mera som det endast är 6 fot från dagen. Efter mycket besvär fick jag schaktsänkarna att åtaga sig detta arbete för 8 Rdr. - Kl. 12 kom maskinen vid Eleonora-gruvan i gång, och hästvinden stannades. Fick ned den andra borrlådan i borrhålet i A-gruvan. Som den är 24 fot lång, hava vi nu 8 famnar borrlådor i leran, som är så hård, att den kommer att motstå trycket. - En amerikansk kapten vid namn Wigom kom hit i dag. Hans fartyg hade i lördags gått på grund på "Swinebottom", lastad med kaffe, socker, te, ris och tobak. Den har totalhavererat, men en del tobak har räddats. - Gör allt klart för att borra vandringsstycket i morgon.

8 februari (1801-01-08)

Söndag. I dag är det mycket kallt med nordlig vind, men jag fick ett pumprör av gjutjärn borrarat vid maskinen. Det skall sättas ned i det stora maskinschaktet.

9 februari (1801-02-09)

Mycket kallt i dag och därför icke lätt att packa in lera bakom förbyggnaden i sänkschaktet.

12 februari (1801-02-12)

De 3 sista dagarna har det varit lika kallt som förut och nordostlig vind, men ingen snö. Det är så mycket vatten i Eleonora-gruvan, att jag är tvungen att uppfordra kol med hästvinden.

13 februari (1801-02-13)

I dag for jag till Hälsingborg för att anskaffa linskivor, hjul till vagnarna under jord, pumpkannor och bottenventiler.

15 februari (1801-02-15)

Söndag. Kom hem i dag i sällskap med Mr. Heathcote och John. Jag har gjort upp med Rektor Stoll i Hälsingborg, att John skall bo hos honom som elev.

16 februari (1801-02-16)

Som ångpannan rensades i går, var det icke läns förrän kl. 12. - Läget i landet börjar antaga en allt allvarligare karaktär. Innevånarna här kommo för att återfå den kanon, jag lånat för att saluterat konungen, då han var här i somras. - I dag vackert väder, men i går föll en hel del snö.

17 februari (1801-02-17)

I morse befanns dunten i det lilla maskinschaktet vara så full av slam, att maskinen icke arbetade normalt, och då vi försökte rensa dunten, fastnade pumpkannan i vandringsstycket. På grund härav kunde vi arbeta i gruvan endast 4 timmar. - Vackert väder hela dagen.

18 februari (1801-02-18)

Som maskinen icke kom i gång förrän mycket sent i går kväll, kunde vi icke arbeta i gruvan i dag, och i kväll är det så mycket vatten i sänkschaktet, att jag var tvungen att skicka ned en man till botten och se, om jag kan komma ned till lagret närmast över kolet, varifrån vattnet antagligen kommer.

19 februari (1801-02-19)

Eleonora-gruvan åter i gång, maskinen går bra i dag. - Mycket vatten i sänkschaktet, ca 50 tunnor i timmen.

20 februari (1801-02-20)

Vattnet steg så kraftigt i sänkschaktet, att de icke kunde hålla det nere, varför jag satte dem att borra ned till kolet. Eleonora-gruvan har gått mycket bra hela dagen. - Vackert väder, frost.

21 februari (1801-02-21)

I sänkschaktet hade de i morse borrarat igenom de 8 tum, som det fattades ned till kolet. Orten från Eleonora-gruvan till sänkschaktet skall nu drivas både natt och dag. - Vattnet står så högt i Eleonora-gruvan, att kolen måste uppfordras med hästvinden.

22 februari (1801-02-22)

Söndag. Blåsigtt väder med snö hela dagen.

23 februari (1801-02-23)

I morse var det töväder.

24 februari (1801-02-24)

Börjar sätta ned pumprören i det stora maskinschaktet.

26 februari (1801-02-26)

Alla pumprören nedsatta. Vevaxeln knäcktes vid Eleonora-gruvan.

27 februari (1801-02-27)

Pumpningen började icke förrän mycket sent i kväll, emedan en av pumpstängerna knäcktes av, då maskinen hade gjort 3 eller 4 slag.

28 februari (1801-02-28)

Kl. 12 stannades den stora maskinen för rensning av rökkanler och ångpannan.

8 mars (1801-03-08)

Söndag. Hela denna vecka har allt gått som vanligt, men vattnet sjönk mycket litet i den stora maskingruvan. I tisdags reste jag till Hälsingborg för att avlämna min son. Mr. Heathcote reste även dit. General Toll förstälde mig för Guvenören Greve von Rosen. I torsdags kom Konungen till Hälsingborg från Göteborg, och i fredags morse kom Kronprinsen av Danmark över till Hans Majestät. - Jag fick axeltappen och axeln tillverkade och kom hem på e.m.

9 mars (1801-03-09)

Vid 12-tiden i dag knäcktes åter axeln till ångmaskinen, och jag skickade efter den, som tillverkats i Hälsingborg. - Det har snöat mycket hela dagen, och i kväll är det kall, nordlig vind.

10 mars (1801-03-10)

Kallt hela dagen. Fick axeln insatt och gick ned och mätte orten, som nu är endast 30 famnar 5 fot från sänkschaktet.

11 mars (1801-03-11)

Då jag i dag höll på med tyngderna till svänghjulet, gick en häst med sin pram direkt över gamsen och föll ned i schaktet och dödades på stället.

12 mars (1801-03-12)

Återkom från Hälsingborg, där jag lämnat en order på en pumpcylander till varmvattenspumpen.

13 mars (1801-03-13)

I morse knäcktes kolvstången i den stora maskinen. - Jag hade mycket besvär med att få timmermännen att påskynda tillverkningen av vagnarna för under jord.

14 mars (1801-03-14)

I dag allt som förut, men cylinderbotten är litet otät genom att kolven föll ned på den i går.

15 mars (1801-03-15)

Söndag. I dag på f.m. kom länsman hit och kallade in vittnena i målet mot Lars Pintil och Anders Lovlig. - Hela f.m. har jag varit sysselsatt med vagnarna och vagnvägen.

17 mars (1801-03-17)

Återkom från tinget och måste åter dit om torsdag.

20 mars (1801-03-20)

Kom åter hem från tinget, som hade session den 19, till vilken vi hade inkallats. Vi äro även kallade till den 24. Hemma är allting, som det var, då jag reste, men borrhålet i den lösa leran i A-gruvan rinner ihop så mycket, att vi icke kunna taga upp den understa borrlådan, som står på "hallen". Vi skulle sedan inkläda hela hålet. Så vitt jag kan bedöma det - genom att stöta med borrhången - består "hallen" av vanlig sandsten. - I morse passerade en engelsk krigsslup, förande parlamentärflagg, på väg söderut.

21 mars (1801-03-21)

Var i dag och satte upp kranen västerut (?). Gjorde även i ordning vagnvägen. Det var så dåligt väder på f.m., att arbetet i gruvan låg nere.

22 mars (1801-03-22)

Söndag. Gjorde i dag en ritning till cylinderbotten. - Dunten rensades, m.m. - I kväll ligga 27 engelska krigsfartyg utanför Kullens fyr.

23 mars (1801-03-23)

Var nere största delen av dagen och lärde pojkarna hantera vagnarna under jord.

24 mars (1801-03-24)

Red i dag till tinget, där målet mot norrmännen förekom. Kom hem på kvällen. Alla arbeten som vanligt.

25 mars (1801-03-25)

I dag helgdag. - Rensade ångpannan vid ångmaskinen, och en ny ram till eldstadsluckan sattes in. - Den engelska flottan drog sig längre söderut och gick kl. 5 till ankars väster om Höganäs på ett avstånd av 6 eller 7 engelska mil. Folket i byn satte ut en vakt.

26 mars (1801-03-26)

Reste i dag till Hälsingborg för att träffa Excellensen Ruuth, men han hade icke kommit dit. - Dit engelska flottan ligger fortfarande kvar på samma plats, där den ankrade upp den 25. - Talade med General Toll angående de 2 karlarna i fängelset.

27 mars (1801-03-27)

Vackert, klart väder hela dagen. - Den engelska flottan ligger kvar. I går kväll fingo officerarna stränga order, att inga engelska båtar få komma i land.

28 mars (1801-03-28)

I dag reste jag till Hälsingborg för att träffa Greve E. Ruuth. Jag åt middag med honom, varunder vi talade om kolpriserna, och han var av samma mening som jag, att vi ännu icke böra höja dem. - Flottan drog sig i dag något söderut. Det främsta fartyget ankrade upp utanför "Hammermills" (dansk vapenmedja, Hammermöllen, vid Hellebaek) och det aktersta strax söder om Höganäs. - I kväll kl. 10 kom vakten in och meddelade mig, att 2 båtar lågo utanför vårt hus, jag gick ut och såg dem alldeles inpå land, endast kabellängd ut. Då jag såg, att de hade storbom, förstod jag, att de icke voro fiskare härifrån, utan antog det var engelsmän, som, huru onaturligt det än föreföll, ville fläcka sin ära genom att förstöra en kolgruva, som ännu låg i sin linda, ty vid denna tid på kvällen fanns det inget annat rimligt skäl för dem att gå i land. De ansågo den måhända vara av större värde för fienden, än den i verkligheten var (eller snarare är), men medan jag skickade bort pengarna med Mrs. S. med tjänsteflickan, hade de vänt och begåvo sig i väg. - De måste hava varit båtar från Anholt eller

någon annan hamn vid Kattegatt, ty de höllo sig utmed land för att undvika den engelskan flottan.

29 mars (1801-03-29)

Söndag. I e.m. lättade den engelska flottan ankar och formerade sig på 3 divisioner, en utanför Helsingör eller nära Kronborgs slott, den andra vid "Hammermill" och den tredje utanför Viken. Jag beordrade en man att gå vakt i natt.

30 mars (1801-03-30)

Fick vagnarna under jord i gång både åt öster och väster, men flera man äro icke i arbete, emedan den engelska flottan håller på att passera Kronborgs slott. Vid 6-tiden i morse lättade den aktre och mitteldivisionen ankar och seglade under nordvästlig vind förbi den främsta divisionen och direkt till slottet, samtidigt som denna division även lättade ankar och slöt upp i kön. Artillerifartygen höllo sig mycket nära danska landet och kastade in flera granater, vilket vi tydligt kunde se från Viken, men slagskeppen gingo nära inpå den svenska kusten. Eldgivningen upphörde efter ca 1 timme. Det första skott, jag hörde, föll en kvart över 6, och sedan sköts ganska häftigt till en kvart över 7, då endast ett och annat skott lossades. Ingen skada anställdes på någondera sidan.

31 mars (1801-03-31)

Var nere mest hela dagen för att se, huru det gick med vagnarna. Åt väster gick det mycket bra, men åt öster endast periodvis, emedan det stod mycket vatten på vagnvägen. - Börjar gräva ett dike för att leda bort vattnet från den sjö, som bildats mellan Väsby och Höganäs, och jag sade till bönderna, att jag icke kan lova dem någon ersättning för betesmark, emedan de komma att vinna mera än förlora, men för sädesfälten skola de få ersättning.

2 april (1801-04-02)

I morse kl. 10 eller strax före hörde vi en mycket häftig kanonad från Köpenhamn, och en liten skuta, som kom från Landskrona för att lasta kol, meddelade oss, att engelsmännen höllo på att anfälla Köpenhamn, men jag har ännu icke fått några säkra uppgifter, och icke heller har jag hört någon kanonad efter kl. 1 i e.m. - De 2 sista dagarna har allt gått som vanligt. Den ovannämnda skutan är lastad, men tog endast in 100 tunnor kol. - I dag på f.m. tog jag höjdskillnaden mellan havsytan och ytan av den sjö, som bildats mellan Hultabo och Långaröd, och fann, att havsytan ligger 9 fot under den senare.

19 april (1801-04-19)

Söndag. I kväll återkom jag från Filipstad, där jag har varit för att se på delarna till ångmaskinen. Cylindern, cylinderbotten och cylinderkolven är det enda, vi skulle kunna använda. All mässing och allt bly samt även många andra delar hade stulits. Vid hemkomsten fann jag, att gruvorna hade stått så gott som hela tiden, jag varit borta, emedan bottenventilen hade fastnat och de hade nödgats draga upp pumprören vid den stora maskinen, varigenom vattnet steg i Eleonora-gruvan.

20 april (1801-04-20)

I dag kommo vi åter i gång, och jag skickade efter Lundberg, som skall gräva avloppsdiket för det vatten, som står mellan Höganäs och Väsby. Han skall börja i morgon.

21 april (1801-04-21)

I dag ingenting särskilt. Vattnet i den stora maskingruvan står lägre än det gjort, sedan vi träffade på vattenådern.

22 april (1801-04-22)

I morse kom Herr Appelquist och betalade för 150 tunnor goda kol 28 sk per tunna och 150 tunnor bottenkol 8 sk i allt Rdr 112:24:-.

23 april (1801-04-23)

När jag kom hem i kväll, hörde jag, att norrmännen hade önskat tala med mig, emedan jag icke ville betala dem, som icke hade arbetat under den tid maskinen stod stilla. Då jag fick veta, att Anders Lovlig och Gulbrand Christianson icke hade varit i arbete på hela 14 dagar, gav jag dem skriftligt avsked.

24 april (1801-04-24)

I dag på f.m. kommo de 2 avskedade männen och bådo att få stanna, men jag skickade bort dem. - Vackert väder, men kallt. Olof, norrmannen, var uppe på kontoret och beklagade, att de icke vågade arbeta hela dagen, om det var fel på maskinen, men jag sade honom, att de måste arbeta hela dagen, om så var nödvändigt.

25 april (1801-04-25)

3 av de unga norrmännen önskade få resa härifrån, men jag sade till dem, att då de icke ville gå, när jag i vintras gav dem tillåtelse, fingo de icke sluta förrän deras tid var utgången.

27 april (1801-04-27)

I dag hade jag mycket besvär med Lovlig och Gulbrand Christianson, men då jag sade dem, att jag skulle sända dem till fängelset i Malmö, om de icke frivilligt begåvo sig i väg, beslöto de att resa i morgon.

30 april(1801-04-30)

I dag är allt som vanligt. Anmärkningsvärt vackert väder. "Neptunus" avseglade till Göteborg. Lånade de norrmän, som hade skött sitt arbete bra och även arbetat under den tid, jag var i Filipstad, då de andra hade vägrat. 36 sk var. - Satte i dag potatis i trädgården.

1 maj (1801-05-01)

Allt som vanligt. - Tog ned "F-et" till den stora maskinen, emedan de hade ändrat det genom att böja det på fel ställe.

2 maj (1801-05-02)

Det har regnat litet i natt. På e.m. red jag både till Görslöv och Våtamåsa, där det fanns mycket att ordna.

4 maj (1801-05-04)

Återkom från Hälsingborg, dit jag reste i går med anledning av skutan till Köpenhamn, snickare till mitt hus, utsände till bönderna och cylinderbotten, som skall gjutas. - Vackert väder.

5 maj (1801-05-05)

I dag for jag till Krapperups kvarn, där jag på auktionen på riggen till "Commerce", Kapten Roberts, inköpte ett fockmärssegel, en rulle smäckert tågvirke, några block, en spira och en patentpump.

6 maj (1801-05-06)

I dag var Kapten Tuxen här och fick en vagn goda kol som prov. Han sade sig skola köpa en stor kvantitet kol från oss och säger, att Greve Ruuth lovat honom att få kolen levererade fritt ombord för 20 danska styver per tunna, om han skriver kontrakt på några år. Till detta kunde jag icke lämna något svar.

7 maj (1801-05-07)

I dag fick jag efter långa förhör veta, att den norska gruvfogden Samuelsons hustru och änkan Skjer hade stulit en halv tunna mjöl från ryttarhustrun i Långaröd, och jag förmodar, att de icke vilja göra upp saken, utan komma att rymma härifrån.

9 maj (1801-05-09)

Norrmännen meddelade mig, att deras tid är ute, och önskade få veta, vad de nu skola göra. Jag svarade dem, att de, som önska stanna här och lova att uppföra sig väl, skola få kontrakt på ytterligare ett år, och att de, som icke vilja stanna, skola få antecknat på passen, när de önska gå, men de måste först betala, vad de äro skyldiga. - I dag passerade 17 engelska krigsfartyg Helsingör. Det var samma fartyg, som seglade söderut förra onsdagen. 3 st. ligga till ankars ca 8 eller 9 miles väster om Höganäs.

10 maj (1801-05-10)

Söndag. I dag kommo Kapten Tuxen och kommissarien vid amiralitetet i Köpenhamn hit och lämnade en försöksorder på 10 läster kol att skickas dem, och de sade sig vilja teckna kontrakt för 10 år på 100 läster per år, och om kolen visa sig bra, önska de kontrakt på samma villkor på 600 läster per år.

11 maj (1801-05-11)

Band 14 av norrmännen på ytterligare 1 år. De hade ingenting att invända, då de hörde, att jag icke ville betala dem mera än svenskarna hade.

12 maj (1801-05-12)

Reste till Kullens fyr för att inventera i Greve Ruuths namn för Gruvans räkning. Då jag kom hem, hörde jag, att de icke funnit Abraham Fagness, men att alla hamnar fått order, att om någon försöker komma över Sundet utan pass, skall han gripas.

17 maj (1801-05-17)

Söndag, återkom från Falsterbo, där jag har varit för att taga hand om fyrbelysningen. Fyrtornet är solitt uppfört av tegel och gör ett gott intryck, där det står på udden med samma namn. Skanör är stad, men en av de minsta och fattigaste jag sett, ligger 2 engelska mil från fyrtornet och är en av Sveriges äldsta städer. Skanör och Falsterbo synas tidigare hava varit en stad, vilket framgår av den stenlagda gatan från ena staden till den andra och även av funna mynt från 12-te och 13-de århundradena. Både i Falsterbo och Skanör finnas grundmurarna till ett slott eller fästning, i Skanör med dubbla vallgravar och med en stor bastion mot sjön. I Falsterbo kan man icke se, huru fästningen sett ut. Det framgår av svenska historien, att denna plats härjats under kriget mellan England och Danmark. Under 14:de århundradet hörde hela Skåne till Danmark. Här är folket mycket fattigt, och många äldre gå i träskor, men de äro stolta över att kallas borgare och vänta, att man visar dem större respekt än bönder. - Jag bodde hos borgmästaren, som är ca 57 år gammal och i sin ungdom tjänstgjort i armen. Han är en mycket intelligent man, som utan tvivel hade suttit på en bättre post, om han icke vid revolutionen år 1772 hade råkat tillhöra fel parti. Bönderna eller snarare borgarna, ty här finnes icke så många bönder, plocka bärnsten utmed kusten, ofta i stora mängder.

18 maj (1801-05-18)

I dag allt som vanligt. Avslutade inklädnaden av diket, som skall föra bort vattnet från Väsby och Hultabovången.

19 maj (1801-05-19)

I dag gjorde vi genomslag från orten, som drivits för ändamålet, till borrhålet vid nya schaktet.

20 maj (1801-05-20)

Allt som vanligt. Börja göra den nya gruvan i ordning, hava fått en stor del förberett samt satt ut den norra huvudorten från orten till borrhålet. Bottenventilen i den mindre pumpsatsen vid den stora maskinen har släppt vattnet och sitter så hårt fast, att vi icke kunna få upp den. - Skrev till Kapten Tuxen, Herr Bagge och Herr Bruhn.

21 maj (1801-05-21)

I dag lyftes pumprören upp en pumplängd, och bottenventilen byttes ut. Kol uppforderades vid den nya gruvan, och kl. 12 i natt avslutades schaktsänkningen.

22 maj (1801-05-22)

I e.m. dogo 2 av hästarna under jord, den ena var i god kondition, men något måste hava brustit invärtes, den andra var utsliten.

24 maj (1801-05-24)

Pingstdagen. Red till lantgården.

25 maj (1801-05-25)

Helgdag, men borrade en pumpstövel vid maskinen för att sätta in den i varmvattenspumpen vid den stora maskinen. Kunde icke få något annat utträttat än att linskvorna av gjutjärn sattes upp vid maskinen. - Förskräckligt varmt.

26 maj (1801-05-26)

Fortfarande mycket varmt. Kan icke få någon snickare till de sista arbetena på mitt hus, ty alla äro så upptagna. - Alla arbeten som vanligt. De sista dagarna hava karlarna varit nere i den nya gruvan och sänkt sulan.

27 maj (1801-05-27)

I natt svårt åskväder, men litet regn, som marken är i stort behov av. - I morse fastnade pumpkannan vid maskinen, men på e.m. var den åter i gång.

28 maj (1801-05-28)

I dag hava vi fått mycket regn, varför det är utsikt till goda skördar både på ängar och sädesfält. - Alla arbeten som vanligt. - Var på Sven Larssons bröllop.

29-30 maj(1801-05-29/1801-05-30)

Mycket vackert väder. Sysselsatt med att sätta fast linskivan för att spara linan, som nu slites på rullen.

1 juni (1801-06-01)

Träffade avtal med smeden att tillverka ångpannan och samtidigt driva fram allt övrigt arbete för ett belopp av 410 Rdr sm. Han började i e.m. - I dag anställde jag en snickare till mitt hus.

2 juni (1801-06-02)

Snickaren, som jag anställde i går, har hängt upp ytterdörren och håller nu på med fönsterna. - Alla arbeten som vanligt. Skickade i dag en skjuta till staden för att hämta de 3 snickare, som jag anställde i söndags. De skola hava 32 sk per dag eller detsamma, som Greve Ruuth betalar i staden, men de ville icke lägga golvet för mindre än 44 sk per dussin Göteborgsplank.

3 juni (1801-06-03)

I morse började snickarna arbeta, men fingo icke stort mera utfört än att göra i ordning sina hyvelbänkar m.m. - Mycket vackert väder och ganska varmt.

4 juni (1801-06-04)

Var i dag tvungen att köra kol i små vagnar från den nya gruvan till Eleonora-gruvan för att lasta den danska galeasen. - Pannan sprang läck, vilket uppehöll oss till kl. 5 e.m.

6 juni (1801-06-06)

Allt som vanligt. Alla gruvor i arbete. Vackert väder.

12 juni (1801-06-12)

Återkom i dag från Köpenhamn, där jag haft överläggningar med krigskommissarien angående kol. I måndags den 8 blåste hårt vind VNV, som på tisdagen övergick till storm. I går var det så kallt på vägen mellan Köpenhamn och Helsingör, att jag frös i min tjocka vinteröverrock. - Tåta regn - och hagelskurar. - I Köpenhamn vidtogs alla försvarsåtgärder mot engelsmännen. - Under resan från Hälsingborg, där jag hade ätit middag med Greve Ruuth, fann jag både träd och sädesax förtorkade, rågen vit och utan korn i axen, varför jag

tror, att det varit någon skarp luft, som kommit all växtlighet att förtorka, ty t.o.m. den härdiga eken ser ut som den gör i september månad. - Vid min hemkomst fann jag, att ångpannan vid den lilla maskinen hade spruckit i onsdags den 10, men de hade hållit på natt och dag med att reparera och beräknat vara färdiga i dag, ty i morgon är Böndag. - Under stormen i torsdags natt slet 3 fartyg ute på redde sina kablar och drevo i land.

13 juni (1801-06-13)

Helgdag. Skriver till Herr Bagge, Herr Petersen i Helsingör och Kapten Roper i Liverpool.

14 juni (1801-06-14)

Söndag. I dag ganska vackert, men kallt. Vi bliva icke färdiga att sätta i gång den lilla maskinen förrän kl. 9 i kväll.

15 juni (1801-06-15)

Vattnet i den stora maskinen står lika högt som vanligt, och det var icke läns i Eleonora-gruvan förrän i kväll, då dunten skall rensas, men den nya gruvan fick jag i gång i morse. Vädret kallt med en genomträngande vind NV. All växtlighet synes stå stilla.

16 juni (1801-06-16)

I dag kom Hans Excellens Greve Ruuth hit från Hälsingborg och uppehöll sig till kl. 7 i kväll vid sin jakt, som drivit i land under sista stormen.

17 juni (1801-06-17)

Reste till Hälsingborg och såg dem sätta fast rören på cylinderbotten på rätta platserna. Av bärgarlaget lånade jag några stora block för att försöka taga flott de strandade skutorna, ty jag hade i går lovat Greve Ruuth taga hans skuta från revet, ty han hade ingen, som kunde göra det. - Alla arbeten som vanligt.

18 juni (1801-06-18)

Hela dagen har det blåst en kall, genomträngande vind NV, och all vegetation synes hava avstannat. - I tisdags började vi tillverka tegel, men som leran är alldeles för fet, kommer den att förorsaka oss mycket besvär.

19 juni (1801-06-19)

Sedan jag i morse hade gått igenom den nya gruvan, gick jag även igenom Eleonora och fann, att några arbetsorter i dessa gruvor snart komma att mötas. - Bättre väder i dag än förut.

20 juni (1801-06-20)

Börjar få Greve Ruuths skuta på rullarna. 15 man.

21 juni (1810-06-21)

Söndag. Alla arbeten som vanligt. Något varmare, men blåsigt. - Fick Greve Ruuths jakt halvvägs ut från revet, men måste lämna den där tills i morgon. 22 man.

22 juni (1801-06-22)

I dag mottog jag ett brev från Hans Excellens Greve Ruuth med begäran, att jag skulle komma in till staden, men jag kunde icke resa omedelbart på grund av skutan. 17 man.

23 juni (1801-06-23)

Återkom från Hälsingborg och gick ombord på skutan, som vi efter 2 timmar lyckades få fri från rullarna i för och akter, men mittskepps stod den fortfarande fast. Just som vi sedan skulle få den flott, gingo karlarna utom 6 hem och lämnade oss i sticket. Jag lade ut ett varpankare på lovartsidan och försökte hala skutan runt, men utan resultat, ty taljan akterut var för klen, och karlarna orkade icke hala. Klockan 12 på natten, lämnade vi den. - Mycket regnigt väder och frisk sydvästlig vind.

24 juni (1801-06-24)

I dag är det mycket vackert väder. Jag gick ombord och fick närapå runt skutan, men lovartsidan kom upp på en stor sten, som vi icke kunde svänga henne fri från, och som det var lågt vatten, stod hon på grund med både för och akter. Kl. 12 gick jag i land för att vänta till kl. 4, då vattnet hade stigit något. Oaktat jag med hjälp av varpankaret fick henne att svänga över litet åt babord och tog en treskuren talja till vinschen från ett ankare, som jag hade stuckit ut rätt förut, lyckades vi icke komma fri från stenen. Jag gick i land kl. 10 på kvällen.

25 juni (1801-06-25)

I morse förde jag över 2 stora båtar till skutan och sänkte dem, en på var sida om aktern. Över båtarna lades en spira, som surrades fast, varefter båtarna östes läns. Genom att sedan hala in på linan rätt förut fingo vi fast henne flott på 10 minuter. Med ett varpankare förhalade vi henne sedan till ankarplatsen i hamnen. - Vackert väder hela dagen. - Arbetet kostade i löner och traktering 68 Rdr 41 sk. - Alla arbeten som vanligt.

27 juni (1801-06-27)

Hård storm VNV hela dagen. Vid Eleonora-gruvan gick spärrmuttern till linskivan sönder, varför Swen Olson skall göra modellen till en ny av gjutjärn.

28 juni (1801-06-28)

Söndag. Fortfarande storm. Rensa dunten i Eleonora, där även horisontalorterna äro fulla av slam. Det finnes icke mera vatten där, än att vi uppfordra det med tunnorna samtidigt med slammet.

29 juni (1801-06-29)

I dag var det icke så mycket vatten i dunten, att det stod upp över hålen i sugröret, varför vi måste köra med hästvinden hela dagen. - Samma hårda vind som i går.

30 juni (1801-06-30)

Avreste till Köpenhamn i sällskap med smeden för att prova våra kol i Statens ankarsmedja.

6 juli (1801-07-06)

Kom hem via Hälsingborg och fann, att botten till ångpannan vid ångmaskinen var alldeles uppfrätt, varför smeden måste mejsla bort den och sätta in en ny botten. Under hela veckan har det icke varit mera vatten, än att vi kunnat uppfordra det med hästvinden. - I går seglade 150 engelska handelsfartyg söderut under konvoj från London, och i dag kommo flera fartyg, som jag förmodar äro från Shields. - I Köpenhamn hade jag mycket besvär med mitt pass, emedan jag icke kände till att de fordrade flera upplysningar nu än tidigare.

7 juli (1801-07-07)

I morse brusto bärlinorna till den lilla pumpsatsen vid den stora maskinen, och pumprören föllo ned till botten. Det blev därför nödvändigt att endast låta den stora pumpsatsen vara i gång. Det är så litet vatten i Eleonora-gruvan, att vi icke uppfordrat något sedan i söndags, och jag förmodar, att vi skola hava tillräckligt med utrymme där i morgon kväll. Alla övriga arbeten fortgå som vanligt. - I borrhålet i Väsby är materialet så löst och sandigt, att hålet rinner ihop från botten och 8 - 10 fot uppåt, men vi fortsätta att borra i förhoppning, att det skall sluta rinna. - Landshövding af Forselles var här i dag och avreste efter middagen till Hälsingborg.

8 juli (1801-07-08)

Allt som i går. Vi hade nästan flott-tagit jakten från Flensburg, då vattnet sjönk och avbröt arbetet.

9 juli (1801-07-09)

I e.m. släppte bottenventilen vid den stora maskinen vattnet, varför den genast måste bytas ut.

11 juli (1801-07-11)

Genom att den stora maskinen stod så länge natten mellan den 9 och i går, var det i morse så högt vatten i Eleonora-gruvan, att vi icke kunde arbeta där i dag, oaktat vi med tunnor och hästvinden hade uppfordrat vatten hela natten och i dag. - Träffade på en liten förkastning i den nya gruvan vid brottet i den norra huvudorten, där jag var nere och mätte i morse. - Unge Herr Suell från Malmö och Professor Tengwall från Lund voro här i dag.

14 juli (1801-07-14)

I dag kom skutan "Frimodig" hit från Kristinehamn med cylindern och pumprör. Den hade även med sig en slags vagn att forsla cylindern på, vilken kostade 100 Rdr, det mest oskälige pris jag varit med om.

15 juli (1801-07-15)

Fick i land några pumprör och en del smidesjärn samt ovannämnda vagn. - Mycket vackert väder med ostlig vind.

16 juli (1801-07-16)

I dag lossades ytterligare en del pumprör. I kväll fick gruvfogden väga ut ljus till kolhuggarna, ty de skola själva hålla sig med ljus, och i stället få sk mera per korg. Gruvfogden kom hem från hästmarknaden, där han enligt order hade inköpt 7 hästar att användas under jord.

17 juli (1801-07-17)

I dag fick jag upp de sista pumprören ur skutan och fick även upp cylindern på bryggan.

18 juli (1801-07-18)

I dag på f.m. fick jag upp cylindern till gruvan och tog ned den från den vagn, på vilken den hade lastats. Den väger 3 T 3 Cwt, engelskt mått.

20 juli (1801-07-20)

I dag sysselsatta med tillverkningen av en bottenventil och en uttagaslucka för pumpkannan. Försöker blanda upp talgen, vi fått från Köpenhamn, med något för att göra den användbar. Jag försökte blanda den först med lun och sedan med spanskt fett, men utan resultat.

21 juli (1801-07-21)

Försökte få upp lufttrummorna, som befinna sig under vatten, för att sedan flytta pumprören till schaktets västra sida, men det befanns vara omöjligt, ty de sutto så hårt fast i schakttimret, men i morgon skall jag försöka med de nya pumprören på östra sidan om de befintliga rören. - "Neptunus" lastar i dag för Nidingarnas fyr.

24 juli (1801-07-24)

I dag voro Hans Excellens Ruuth och flera herrar här hela dagen. Jag var nere i gruvan med 4 av dem. - De nya pumprören kommo i gång i e.m.

29 juli (1801-07-29)

Sedan den 24 har ingenting särskilt hänt. Allt går som vanligt. Ganska vackert väder. Vattnet sjunker nu litet i den stora maskingruvan.

30 juli (1801-07-30)

Bytte ut pumpkannorna i de båda pumpsatserna vid den stora maskinen och satte in ett nytt "horsefoot"-rör av koppar, varefter maskinen gick mycket bra. - Alla norrmännen utom 3 voro hemma i dag och synas förbereda sig för att rymma.

31 juli (1801-07-31)

I dag voro endast 4 norrmän i arbete. I kväll fingo alla order att överlämna sina gamla pass till mig, ty de skulle icke få några pengar, förrän jag hade dem i min hand. Jag visste nämligen, att några av norrmännen tänkte rymma härifrån. Som ingen av dem ville lämna ifrån sig sitt pass, tog jag ett par man med mig och hämtade passen med våld. - Började i dag fylla tegelugnen.

22 augusti (1801-08-22)

Allt sedan den 4 i denna månad, då jag reste till Hälsingborg för att bevista Ägarnas sammanträde, som avhölls den 5, har denna dagbok legat därstädes. - Det viktigaste att omtala sedan sist är, att vi måste sätta in en ny cylinderbotten till den stora maskinen och att 6 norrmän hava rymt, och jag är rädd för att några till skola följa exemplet.

23 augusti (1801-08-23)

Söndag. Det är överenskommet, att Sven Svenson från Långaröd skall komma hit som maskinskötare vid Mikaelsmässan, och nästa söndag skall han anställas för ett år från den tiden.

28 augusti (1801-08-28)

I dag måste båda pumpkannorna och bottenventilerna bytas ut vid den stora maskinen. Snickarna äro ännu icke färdiga i rummen i mitt hus, men jag har hört, att Konungen icke kommer till staden före lördag om ens då, varför vi icke kunna vänta honom här före tisdag.

29 augusti (1801-08-29)

Söndag. När vi i dag skulle börja med matsalen, visade det sig, att 2 rullar tapeter hade stulits under natten, varför vi icke kunde bliva färdiga. Kl. 12 anställde jag efterforskningar, men utan resultat. Jag hittade en bunt tapetremsor, som kastats över stängslet, men jag har icke lyckats få reda på någonting angående de 2 stora rullarna. - Det har regnat litet efter en lång period av torrt väder, varunder skörden blivit bärgad.

30 augusti (1801-08-30)

Det har regnat litet och ser i kväll ut att bliva mera regn. - Smeden håller på med ångpannan. Vattnet i den stora maskingruvan står lika högt som förut. Gav order att byta ut pumpkannan och rensa ångpannan i morgon.

31 augusti (1801-08-31)

I dag full storm. Vinden västlig. - Rensade både ångpannan och rökkanalerna vid den stora maskinen, som sattes i gång i kväll. Börjar flytta över en del till mitt nya hus.

3 september (1801-09-03)

I e.m. voro deras Majestäter Konungen och Drottningen här och besågo Gruvan. De åkte på vagnvägen från den nya gruvan och kommo sedan hem till mig, där te serverades, varefter de avreste till Hälsingborg.

4 september (1801-09-04)

Reste till Hälsingborg för att tala med Greve Ruuth och de övriga Ägarna.

5 september (1801-09-05)

Återkom och fann, att allt gått som vanligt.

6 september (1801-09-06)

Söndag. I kväll kommo alla Ägarna hit för att delta i ett sammanträde i morgon.

7 september (1801-09-07)

I dag gingo vi över hela anläggningen för att se, var borringar företogs. Det framlades ett förslag att transportera skiffereller flis ned till sjön för att få en brygga eller kaj från stranden ut till 10 fots vatten.

8 september (1801-09-08)

I dag voro vi alla strängt upptagna med frågor rörande arbetarna och nödvändigheten av underhandlingar med dem. I kväll kallade jag upp dem en och en och förhörde mig, om de hade några klagomål att framföra, men ingen sade sig hava några skäl härtill.

9 september (1801-09-09)

Skrev ut de beslut, som hade fattats. Protokollet finnes på kontoret.

10 september (1801-09-10)

I morse reste Ägarna, Landshövdingen af Forselles och Herr Bagge till Göteborg, Excellensen Ruuth till Hälsingborg.

12 september (1801-09-12)

I dag på f.m. rymde 4 norrmän, men som jag genast fick meddelande härom, red jag efter dem och återförde dem hit. När jag hann upp de 2 första, Hans och Olof Hodvet, i sällskap med den enes hustru och en kvinna, som bor tillsammans med den andre, voro de mycket oförskämda och sade sig icke vilja återvända, och en av kvinnorna sade, att de skulle hellre slå läger här på stället än vända tillbaka. Då karlarna gingo fram mot mig, som satt till häst, lade jag handen på min sabel och anmodade dem att hålla sig på avstånd och vända om hem, i det jag tyst svor på att jag antingen skulle döda dem eller de mig hellre än att jag släppte dem. Då jag allvarligt sade detta till dem, beslöto de att gå tillbaka i sällskap med de 3 man, jag hade med mig och som skulle ansvara för dem, till dess jag kom hem. Själv red jag efter de 2 andra, som jag hann upp ca 1 engelsk mil längre bort på vägen mot Hälsingborg. De voro mycket berusade, men jag tog dem med mig hem och satte in dem i ett rum under bevakning, till dess de nyktrat till, då jag skall taga in dem på kontoret för att höra, vad de hade att anföra till sitt försvar, men kl. 5 e.m. mottog jag ett expressbrev, att jag skulle resa till staden för att tala med Generalguvenören och Hans Excellens Greve E. Ruuth.

13 september (1801-09-13)

Söndag. Återkom i kväll från staden och beordrade, att de män, som hade rymt i går, skulle i morgon kl. 6 föras upp till mig på kontoret, där även alla män vid Gruvan skulle möta upp. - I morse avreste Hans Excellens till Marsvinsholm.

14 september (1801-09-14)

När jag i närvaro av alla fogdarna hade förhört rymmarna, Hans Hovdet, Olof Hovdet, Erich Tak och Olof Lorenzson, gav jag order att lägga dem över en tunna och giva dem 15 prygelslag. Därefter skulle de utvisas från Höganäs. Denna dom gick genast i verkställighet. - Som många av svenskarna voro mycket bedrövade och gråtande hoppades, att jag icke skulle straffa dem på samma sätt, sade jag dem, att jag aldrig kände min plikt så tung, som när jag behövde utdela straff, men om de uppförde sig som norrmännen hade gjort, skulle de säkerligen få samma straff.

15 september (1801-09-15)

I morse gick jag upp till gruvorna kl. 6, och oaktat jag hade sagt till karlarna i går, att om de icke voro vid gruvan före kl. 5, skulle de få gå sysslolösa den dagen, fann jag, att endast 3 man hade kommit kl. 5. Jag skickade därför hem hästarna. Kl. 11 kommo de till kontoret och frågade, om jag ville bevilja dem ett samtal, och enligt tidigare givna bestämmelser lät jag 4 av dem komma upp. De uttalade en önskan, att jag skulle låta dem få infinna sig till arbetet kl. 6 på morgonen och att de icke skulle bestraffas, om de försovo sig. Jag svarade, att tiden var fastställd till kl. 4, men att de hade en halv timme på sig att komma utan att få plikta, men icke längre. De övriga, som stodo på trappan och hörde allt detta, sade, att de icke ville komma på den utsatta tiden, och då jag frågade dem: "Säga ni så med en mun?" svarade de alla "ja"! - Jag sade då genast, att det är en sammansvärjning och att om de icke i morgon bittida komma i arbete på den fastställda tiden, skulle jag sätta dem alla i arrest och genast skicka efter länsman. Detta skrämde dem, och efter en halv timmes rådplägning sinsemellan kommo de tillbaka och undrade, om jag icke kunde tillåta dem att få komma, så snart de kunde, och att de skulle försöka komma kl. 4, men att de icke skulle få plikta, om de försovo sig. Jag svarade dem: "Nej tiden kan icke ändras." - Efter ytterligare några ord samtyckte de, och jag gav dem, som bo långt från gruvan, till-låtelse att få komma kl. 5 utan att plikta, såvida de icke gjorde det till en vana.

16 september (1801-09-16)

I morse voro de alla i arbete med undantag av 2 man, som kommo för sent till gruvan, och i båda gruvorna slutade arbetet vid 5-tiden på e.m. - På f.m. beklagade sig 2 man, Nyström och Lindahl, över att avdrag hade gjorts på deras sista avlöning, emedan de hade stannat hemma, men att Björklund hade varit hemma utan att få plikta. Vid förhör härom intygade gruvfogden, att Björklund blivit sjuk i gruvan och varit tvungen att gå upp. - Skrev till Mr. Heathcote, Mr. Roper, min bror och Herr Bagge.

17 september (1801-09-17)

I kväll kom den lilla maskinen åter i gång, efter en grundlig reparation av ångpannan etc. Den nya ångpannebotten är färdig. - Murare Nordberg, hans lärling och hantlangare skola en halv dag hjälpa till med att placera den lilla ångpannan.

18 september (1801-09-18)

I dag på f.m. bytte jag ut båda bottenventilerna i den stora maskingruvan, men jag vet icke, om det är snyftkranen eller uttagsluckan, som är otät, eller om de båda bottenventilerna icke sitta riktigt rätt i sina säten, ty även dessa äro otäta. - I e.m. seglade en engelsk handelsflotta söderut under konvoj, och 6 svenska galärer foro norrut mot Kattegatt. Frisk ostlig vind.

19 september (1801-09-19)

I morse kommo flera man för sent, varför de skickades hem igen.

20 september (1801-09-20)

Söndag. Skrev till Excellens Ruuth.

21 september (1801-09-21)

Återkom från staden, dit jag blivit kallad genom ett meddelande i lördags, att gjutningen av pumprören icke pågick, men jag rådgjorde mig med och visade Veis (?), huru rören skulle formas upp. När jag kom hem, fick jag höra, att en arbetare vid namn Nyström i ett anfall av sinnesförvirring försökt taga sitt liv, varför de hade vaktat honom hela natten. Då jag kom till hans bostad, hade han gått ut, men jag skickade bud efter honom att komma och tala med mig, han förefaller förnuftig och talar nästan lika klart, som han brukar, men ser mycket nedstämd ut. Jag hade honom att dricka varm vassla och försökta komma i svettning.

22 september (1801-09-22)

Det regnade mycket häftigt hela natten och i dag på morgonen. På e.m. sattes timmermännen från staden att tillverka ramar för borrhålet, för vilka jag godkände ett pris av 24 sk per styck. Kl. 2 e.m. kom Nyström ned till smedjan i sällskap med 2 kamrater. Han talade mycket virrigt, varför jag följde honom hem, satte hans fötter i varmt vatten och lät honom sedan gå till sängs, varefter jag lade ett stenkrus fyllt med varmt vatten vid hans fötter och stannade kvar, till dess han hade somnat. Jag gav order, att de skulle skicka efter doktorn för att

åderlåta honom, och då jag kom tillbaka på kvällen, satt en man och utförde åderlåtningen, ty doktorn hade icke varit hemma. Blodet var så tjockt och stelnat, att det endast med stor svårighet ville rinna.

23 september (1801-09-23)

Började i morse förbygga för borrhålet vid Hultabo och satte ned en längd plankor på botten. Försökte träffa avtal med förmannen för timmermännen från staden att utföra timmermansarbetet vid den stora maskinen, men när jag visat honom, vad det gällde, begärde han 200 Rdr, men jag vill icke betala mera än 30 Rdr. - Nyström är mycket bättre i dag.

24 september (1801-09-24)

Som hästskötaren Wickman varit sjuk de 2 sista dagarna, måste jag skicka Truls till stallet. - Träffade avtal med karlarna i borrhålsschaktet att sänka för 4 Rdr per famn, så länge gruset fortsätter och vattnet icke stiger alltför mycket.

25 september (1801-09-25)

Flera av karlarna voro mycket missnöjda över att jag dragit av 12 sk per man, därför att de hade stannat hemma i stället för att gå i arbete.

26 september (1801-09-26)

I kväll kl. 6, då klockan ringde, avled vår schakttimmerman Anders Månson i rötfeber, som han hade legat i de sista 14 dagarna. Han var en förtjänstfull och redlig man, och jag har aldrig träffat någon, som varit så tillförlitlig i sitt arbete. Han blev under dessa 4 år allt mera användbar. Han var visserligen litet långsam, men har aldrig givit anledning till någon anmärkning, vad arbete han än fick sig ålagt. Han efterlämnar hustru och 3 små barn och är den förste svensk, som dött här, sedan jag började.

27 september (1801-09-27)

Söndag. I e.m. sammankallade jag dem, som skola städjas, och gav dem enligt sedvänja litet traktering, men jag ansåg bäst att uppskjuta formaliteterna till i morgon.

28 september (1801-09-28)

I dag på f.m. förnyade jag kontrakten med alla utom 4, och 6 eller 8 flera än förut gingo in i sjukkassan.

29 september (1801-09-29)

Anders Månson begrovs i kväll. - I dag kommo 2 glasblåsare hit.

30 september (1801-09-30)

I dag satte jag ned en pump i borrhålet vid Hultabo och diskuterade frågan angående ett glasbruk med glasblåsarna.

1 oktober (1801-10-01)

I dag på f.m. skickade jag tillbaka de 2 glasblåsarna till Göteborg. Kl. 5 kom pumpen i gång i borrhålsschaktet. - Anmärkningsvärt vackert väder.

2 oktober (1801-10-02)

Den vattenränna, som går genom sandbanken vid sjön och förbi vårt gamla hus, blev inklädd med plank, ty den har ständigt runnit ihop. - Mycket vackert väder.

3 oktober (1801-10-03)

I kväll insattes ytterligare 6 fot förbyggnad, och timmerramen vilar nu på blå, sandig lera på ett djup av 4 famnar 2 fot i borrhålsschaktet. - Mycket vackert väder.

4 oktober (1801-10-04)

Söndag. Red i dag till staden för att se på pumprören. Lämnade en ritning på ångskåpet, förbindelseröret och de kolonner, på vilka cylindern skall stå, ävenså en ritning på pumpkannor och bottenventiler. - Mycket vackert väder. Vind SV.

5 oktober (1801-10-05)

Fortsätta avsänkningen av borrhålsschaktet vid Hultabo. Träffade på flera enstaka bitar av bra kol, liggande i den sandiga leran på botten. Både leran och kolet är uppblandat med mäger, som efter alla tecken att döma sköljts upp av havet, ty hela denna mark har utan tvivel i forna tider legat under vatten.

6 oktober (1801-10-06)

I morse var det 14 famn ned till vattnet i den stora maskingruvan. Bottenventilen är bra, men jag tror snarare, att det är något fel på snyftkranen eller uttagsluckan. Fortfarande mycket vackert väder. Vind SSV.

7 oktober (1801-10-07)

I dag på f.m. byttes den stora pumpkannan ut i maskingruvan. Regulatorn sattes åt höger, såsom den hade suttit förut, men den fick stå för mycket öppen.

8 oktober (1801-10-08)

I e.m. red jag till Våtamåsa och såg på lantbruket. Många kolhuggare, som hade varit på marknaden, voro icke i arbete i dag.

9 oktober (1801-10-09)

I dag kommo 14 av de nya karlarna från Småland, och de sade, att de övriga anställda skulle infinna sig inom kort. - Som vi fått ned pumprör i borrhålsschaktet, började vi borra för att se, huru långt ned det är till "hallen", men efter 3 fot träffade vi på lös granit. Jag flyttade då hålet och borrade på ett annat ställe i schaktet ned till 14 fots djup, där vi träffade på samma lösa granit. Jag beordrade ytterligare 4 man hit om måndag, så att schaktsänkningen kan gå natt och dag.

10 oktober (1801-10-10)

I dag på f.m. kom Bengt Swenson från Görslöv hit i sällskap med sin styvfar och anställdes som hästskötare med 14 sk per dag.

11 oktober (1801-10-11)

Söndag. I dag på f.m. var jag i Väsby prästgård, där de firade vad man kallar guldbrylllop. Vid slutet av 25 års äktenskap firas vad som kallas silverbrylllop, och då båda kontahenterna hava levat tillsammans i 50 år, kallas det guldbrylllop.

12 oktober (1801-10-12)

I dag på e.m. ankommo hit Kapten Östergren med 6 glasblåsare eller buteljmakare, och Mrs. Hilden med dotter, vilka skola bo hos min fru, återstående 4 man från Småland kommo i kväll. Glasblåsarna skola sättas till vad arbete jag kan hava för dem ovan jord, till dess Ägarna sammanträda här i Höganäs den 1 november, då det skall avgöras, om här skall byggas ett glasbruk eller icke. - John har hela natten och i dag varit mycket sjuk i någon slags feber.

13 oktober (1801-10-13)

Inkvarterade de 6 glasblåsarna. - John är fortfarande mycket dålig och har legat till sängs hela dagen.

14 oktober (1801-10-14)

I e.m. var John mycket dålig, men i kväll är febern icke så hög.

15 oktober (1801-10-15)

I dag på f.m. blåste och regnade det så hårt, att ingen av gruvorna kunde vara i gång, och inget arbete kunde utföras ovan jord, men på e.m. voro daglönarna åter i arbete. - John är i kväll sämre än förut. På e.m. var hans röst litet förändrad, hans läppar torra och tungan söndersprucken och hård.

16 oktober (1801-10-16)

I dag mycket regn, men allt folket i arbete. Regnet fördröjer ångpannebygget. I kväll är luften så dålig i sänkschaktet vid Hultabo, att ljusen icke vilja brinna. - John har ännu icke kommit i svettning, något som man önskar vid en feber.

17 oktober (1801-10-17)

I morse gick injektorventilen vid den stora maskinen sönder, och vi måste svarva en ny att sätta in, vilket uppehöll maskinen hela dagen. - John har varit mycket bättre hela dagen och synes nu kunna sova.

18 oktober (1801-10-18)

Söndag. I dag har det regnat ganska mycket hela dagen. - John är fortfarande mycket svag, men har ingen feber.

19 oktober (1801-10-19)

I e.m. mottog jag ett brev från Hans Excellens Greve Ruuth och ett från Bergshauptman Polheimer. Den senare meddelar, att de i lördags hade försökt att gjuta ett pumprör, men misslyckats, vilket Veis påstår bero på att de använt en träspindel i gjutkärnan, och han vill icke göra ett nytt försök utan en spindel av järn, som han hört mig tala om. Han måste därför vänta, tills jag kan komma in till staden. Då jag sålunda icke på länge kan få några nya pumprör från Hälsingborg, lät jag smederna göra en pumpkanna färdig att sätta ned på varje bottenventil för att få tätt vid nedre ändan av vandringsstycket, ty antingen är det snyftkranarna eller uttagsluckorna eller ock båda, som äro otäta, och jag kan icke komma åt dem utan att draga upp pumprören. Jag ämnar resa till Hälsingborg i morgon, om jag är frisk, ty i kväll känner jag mig ej så kry. - John är litet bättre i dag. - Träffade avtal med Nordberg att avsluta allt mureriarbete vid det nya sänkschaktet för en summa av 95 Rdr. - De tyska tidningarna bekräfta i dag den sista nyheten, att fredsvillkoren mellan England och Frankrike undertecknats den 1 oktober i London.

20 oktober (1801-10-20)

I dag gick jag och rensade ångpannan vid den stora maskinen och satte ned pumpkannorna i de båda pumpsatserna samt lagade injektorventilen, som läckte. - Kraftigt regn hela dagen. Vind NV.

23 oktober (1801-10-23)

Återkom från staden, dit jag rest den 21 för att giva råd angående gjutningen. Den 22 på kvällen kom Hans Excellens Greve Ruuth till Hälsingborg, och vi beslöt att sätta ned en av pumpsatserna från Filipstad och skjuta upp sammanträdet till den 9 november.

24 oktober (1801-10-24)

I natt kommo de ned på "hallen" i sänkschaktet vid Hultabo, och satte i dag ett rör att borra genom. I höjd med vattnet lades en plattform att stå på.

25 oktober (1801-10-25)

Söndag. I dag sade Skeppare Peter Anderson, att han hade order från Excellensen Ruuth att lasta in Helsings kol, men som jag visste, att han hade fått denna order genom en felaktig rapport, sade jag honom, att det icke var hans tur och att han därför icke kunde få last, förrän jag hade talat med Hans Excellens. Jag skickade nu ett expressbrev till honom.

26 oktober (1801-10-26)

Började i dag borra i sänkschaktet vid Hultabo. - Mottog ett expressbrev från Hans Excellens, att jag hade rätt angående skepparens lastningstur.

27 oktober (1801-10-27)

I morse kl. 4 gick jag till gruvan och fann, att mycket få voro nere, oaktat nattvakten hade kallat i rätt tid. Jag sade därför till dem, att om de voro så sena en gång till, skulle de få gå hem igen och dessutom få 12 sk avdrag. - Mycket kallt. Vind VNV.

28 oktober (1801-10-28)

I dag stakade jag ut ett borrhål i skogen norr om den nya gruvan för att få se, huru djupt flötsen ligger på andra sidan den stora förkastningen. Jag var nere och mätte in förkastningen. - Kallt och hård nordvästlig vind.

29 oktober (1801-10-29)

I morse mycket kallt och vinden nordlig. - I gruvan var man icke klar att uppfordra kol, ty kolhuggarna hade icke kilat loss något.

30 oktober (1801-10-30)

I morse och för övrigt hela dagen var det mycket blåsigt väder med regn. Vind VSV. Alla arbeten som vanligt. I Eleonora äro de nu så långt inne, att jag i dag satte i gång med att lägga ut vagnvägen under jord för att sedan flytta kranen 3 pelare längre åt väster. (?)

2 november (1801-11-02)

I morse återkom jag från Hälsingborg, dit jag rest i lördags e.m. för att se på gjutningen. Veis sade, att jag säkert skulle få de båda ångskåpen för förbindelserören färdiga nästa torsdag. - I går storm och regn. Vind SV. - Kl. 8 lättade de 2 svenska fregatterna ankar på Helsingörs redd för att segla till Medelhavet, och sjörövarna, under befäl av Amiral Cederström. I kväll regn och ostlig vind. - I kväll kl. 6 stannades den stora maskinen, ty den nya cylindern skall sättas in. I e.m. äro Kronvalls folk i arbete.

3 november (1801-11-03)

På f.m. kl. 10 började plötsligt den värsta storm, jag varit med om i Sverige. Vinden kastade om från ost till nord, och det blåste utan uppehåll till mellan 6 och 7 på kvällen med omväxlande hagel, snö och regn, och det var mycket svårt att gå på marken. Inga av Kronvalls folk i arbete. Det nya stallet höll på att blåsa omkull, men jag lyckades stötta upp det. Av de 4 små skutorna i hamnen drevo 3 i land, och den fjärde förlorade masten. En stor bark drev i land.

4 november (1801-11-04)

Vackert väder hela dagen med litet frost. Tog ut den gamla cylindern och träffade avtal med karlarna att gräva upp marken för att lägga ned tvärbjälkar under cylindern. Kronvall hade i dag 3 man i arbete, men han var icke här själv.

5 november (1801-11-05)

Fick grunden färdig och tvärbjälkarna lagda, på vilka bärpelarna till cylindern skola stå. Underlagsbjälkar och träramar äro klara för flyttning av cylindern i morgon. - Hård nordlig vind hela dagen med omväxlande regn, snö och hagel.

6 november (1801-11-06)

Vackert väder hela dagen. Då jag kom för att sätta på ventilluckan, var den otät, varför jag måste skicka Hultman till staden för att få en ny lucka gjuten. Då jag lyft upp cylindern, brast en av krokarna i blocket, varför detta måste förses med en ny krok.

7 november (1801-11-07)

Då jag i morse avsynade den krok, som smederna gjorde i går kväll, visade den sig vara så dålig, att man icke kan lita på den, varför jag måste låta dem göra ytterligare en krok. Hultman återkom och hade med sig ventilluckan och det lilla ångröret med 2 hål, men sade, att förbindelseröret hade totalt misslyckats i gjutningen och att ångskåpet skulle gjutas i dag. Hissade upp cylindern så högt, att blocken sitta block till block, och satte ångpannan på sin plats.

8 november (1801-11-08)

Söndag. I dag sattes cylindern på sina bärpelare och för övrigt gjordes vad arbeten vi kunde.

9 november (1801-11-09)

Herr Bagge och Excellensen Ruuth kommo hit.

12 november (1801-11-12)

Hans Excellens Greve Ruuth och Herr Bagge avreste till Hälsingborg. - Jag har ännu icke kunnat få i gång maskinen, ty det är mycket besvärligt att få ned pumprören.

14 november (1801-11-14)

Efter att hava varit uppe hela natten fick jag i morse i gång maskinen med en ångpanna, och nu måste jag resa till Hälsingborg för att träffa Greve Ruuth och Herr Bagge, vilken senare varit i Köpenhamn i sällskap med en glasblåsare för att försöka få litet piplera på det 7 års kontrakt vi hade tecknat, då vi beslöto att snarast möjligt bygga ett glasbruk för tillverkning av flaskor.

15 november (1801-11-15)

Söndag. Återkom från staden och fann, att inloppsröret och injektorhylsan hade blåst bort från cylindern, varför jag stannade maskinen, ty jag hade skickat efter förbindelseröret, som göts i går, och började göra den andra ångpannan klar. - Vackert väder, men det ser ut att bliva regn. Vind SO.

17 november (1801-11-17)

Kl. 10 borrade vi igenom Grevinnan Ruuths kol vid Hultabo. Det var 21 tum mellan sandstenslagren, men tack vare borrarnas försumlighet kan jag icke exakt bestämma kolets tjocklek. Jag hade sagt åt dem att passa på, när de kommo igenom det sandstenslager, de borrade i och som jag förmodade låg över kolet, men de hade borrarat igenom utan att kalla på mig. Av allt att döma är det emellertid samma tjocklek här som i B-gruvan.

24 november (1801-11-24)

Hela denna tid hava vi försökt olika sätt att få den nya ångpannan tät. Först försökte vi täta med papper och blyvitt, men förgäves. Sedan murade vi en tegelmur över den, men oaktat vi blevo uppehållna, medan muren torkade, visade den sig icke vara effektiv. Den bästa metoden har jag funnit vara att kasta in hästgödsel i ångpannan. Under hela denna tid har jag icke varit i säng en hel natt. - I kväll snöfall. Vind ONO.

25 november (1801-11-25)

Maskinen har gått ganska bra, men vi hava så litet goda kol, och de sämre kolen är så gamla, att de knappast vilja brinna. Försöka därför taga goda kol på stiget i B-gruvan.

28 november (1801-11-28)

Arbetade hela dagen med att få i gång den lilla maskinen. I går togo vi upp pumprören, och i kväll voro de åter nere, men antingen hava de icke skruvat till ventilluckan eller också sitter snyftkranen löst, ty jag kan icke få pumpen att taga vatten, men nu har jag satt en pumpkanna ovanför ventilen. Mottog ett meddelande från Hans Excellens Greve Ruuth, att han önskar träffa mig i staden i morgon.

29 november (1801-11-29)

Söndag. Åtetkom från Hälsingborg och finner, att maskinen har gått mycket bra, men vattnet sjunker fortfarande mycket långsamt.

1 december (1801-12-01)

Det är något fel med bottenventilen vid den lilla maskinen, men vi äro icke i stånd att få upp den.

2 december (1801-12-02)

I kväll hård blåst från NNV. För att få bättre kol till maskinen måste jag bättra på vägen från maskingruvan till A-gruvan och på den köra upp kol till maskinen.

3 december (1801-12-03)

I morse kom skepparen på briggen "Beth & Susan", Kaptен George Paterson från Arbroth upp till mig för att meddela, att han råkat ut för olyckan att driva i land med sitt fartyg i natt. Jag gick med honom ombord, och vi försökte få det flott och hade även fått det flyttat något, men som vattnet sjönk, måste vi giva upp.

4 december (1801-12-04)

I dag var jag åter tvungen att draga upp pumprören vid den lilla maskinen, emedan vi icke kunna få upp bottenventilen. Kaptен Patersons fartyg blev flott, sedan han lättat en liten del av sin last av lin.

5 december (1801-12-05)

I dag stakade jag ut platsen för glasbruket och lagergården. - Mycket vackert väder. Fortfarande vind SSO.

6 december (1801-12-06)

Söndag. Mycket rått väder hela dagen. Talade med Kaptен Paterson angående skeppning av kalksten från Skottland, vilket han påstår endast kostar något mera än att gå i barlast. Jag sade honom, att han kan få kol och kanske senare även takpannor härifrån till St. Petersburg. - Maskinien har gått bra hela dagen.

7 december (1801-12-07)

I dag börja vi gräva grunden till glasbruket. - Rått väder med i kväll vind V - VNV.

8 december (1801-12-08)

I dag utbyttes den västra pumpkannen i den stora maskingruvan. Bottenventilen vid den lilla maskinen föreföll att vara mycket dålig i morse, men då den kom upp, var det inget fel på den. Då den åter sattes ned, gick emellertid pumpningen lika dåligt, varför vi i kväll dragit upp den

igen och satt på ett nytt ventilsåte, men utan resultat. Det ser därför ut, som om det är något fel på antingen ventilluckan eller på snyftkranen. - I morse fick jag höra, att 5 eller 6 av smålänningarna hade varit över i Danmark i tydlig avsikt att rymma dit. Jag har därför i kväll skickat i väg 4 av mina mest tillförlitliga män, som under förevändning att vilja rymma skola söka upp den man, som förde smålänningarna över Sundet, och då de funnit honom, skola 2 av dem ackordera med båtskepparen och de andra 2 icke säga någonting. Då alla 4 komma till båten, skola de 2, som tegat och som jag avser, att de skola uppträda som vittnen, säga: "Nej, vi vilja icke följa med er nu, men vi skola försöka att komma efter." De andra 2 skola då resa över och återvända så snart som möjligt.

10 december (1801-12-10)

For till Hälsingborg med anledning av gjutningen av pumprören och kom just som de höllo på att gjuta sugröret.

11 december (1801-12-11)

Återkom från staden och finner, att vattnet har sjunkit ca 12 tum i gruvschakten.

12 december (1801-12-12)

I e.m. utbyttes både den stora och den västra pumpkannan samt bottenventilen i mellersta pumpsatsen.

13 december (1801-12-13)

I natt snöade det mycket och även något i dag. - Vattnet sjunker mycket långsamt i den gamla gruvan.

14 december (1801-12-14)

I borrhålet vid Hultabo träffade vi på Fru Bagges flöts på ett djup av 34 famnar, men borrhade endast 9 tum, ty vi funno flis. - I e.m. avseglade Kapten Paterson till Arbroth. - Stadigt, vinterlikt väder.

15 december (1801-12-15)

I dag på f.m. borrade vi 11 tum och togo upp borrstängerna efter varje 3 eller 4 tum rent kol, därefter 12 tum i flis och kol, men tydligen icke mycket lerhaltig flis, eftersom vi fingo upp mycket litet härav i borrhålen. Tillsammans med 9 tum rent kol enligt ovan hava vi sålunda 21 tum rent kol och 12 tum flis. - Vädret mycket kallt med snö- och hagelbyar. I morse västlig vind, i kväll nordlig.

16 december (1801-12-16)

Vackertinterväder, men tidvis en kall, tät dimma. Borrade i dag 10 tum, men kunde icke finna någon skillnad från de 12 tum, som borrades i går. - Stakade ut ett borrhål på en linje från den stora maskingruvan och över borrhål No. 22 vid Hultabo samt började sänka ned till "hallen". Detta hål kommer att ligga ca 350 famnar från borrhål No. 22. Om kolet ligger regelbundet, kommer det sålunda att i det nya hålet vara 50 famnar ned till Fru Bagges flöts. I borrhålet mellan den nya gruvan och Måarp hava vi funnit blålera med lösa stenar i.

17 december (1801-12-17)

I dag borrade vi 18 tum i samma material som i går, men de sista 3 tummen hade litet ljusare färg. - Börja draga upp pumprören vid den lilla maskinen, men till följd av den starka kylan brusto krokarna i båda blocken, varför jag var tvungen att åter låta dem sätta in en pumpkanna ovanför ventilen.

18 december (1801-12-18)

I natt och i dag hava pumprören åter tagits upp vid den lilla maskinen, men medan jag var borta vid borrhålet, hade karlarna satt ned pumprören igen utan att täta uttagsluckan, varför det hela icke var mycket bättre än förut. I borrhål No. 22 borrade vi 12 tum i samma material som i går, mörk lerhaltig flis uppblandad med kol, men vi kunna icke finna någon av de tunna flötser, som borde ligga under. - I kväll sträng kyla.

19 december (1801-12-19)

Mycket snö i natt, men icke fullt så kallt som i går. Vattnet börjar sjunka snabbt i det övre schaktet.

20 december (1801-12-20)

I morse hade 3 av karlarna gått i komplott för att rymma, men jag fick tag i dem och förhörde dem. Det framgick, att en av dem vid namn Shjelander var upphovsmannen, och jag lät honom betala tillbaka sin städja och sina respengar med 12 sk till var och en av de män, som

hade återfört honom hem. Därefter avskedade jag honom. Jag hade ämnat sätta honom på trähästen, men några av karlarna bådo, att han skulle slippa. Detta var dock endast en fint från min sida för att visa dem, vilket svårt brott det är att rymma. - Förskräckligt väder med snöstorm hela dagen.

25 december (1801-12-25)

De sista 4 dagarna har det varit mycket kallt och fallit så mycket snö varje dag, att jag icke kunnat hålla vagnvägen klar för körning av kol till maskinen, men både i går och i dag borde vi hava kört. Jag måste därför låta karlarna bryta pelare för att få litet goda kol att blanda med den stybb, vi måste elda med. Hela denna tid har vattnet varit uppe, men i den nya gruvan är halva schaktbotten nästan torr.

26 december (1801-12-26)

I dag är det åter mycket sträng vinter. Vid den lilla maskinen måste pumpkannen bytas ut var 3:e eller 4:e timme, och i kväll har vattnet stigit några tum, emedan pumprören äro otäta antingen vid uttagsluckan eller vid snyftkranen.

27 december (1801-12-27)

Söndag. I morse hade vattnet stigit ännu högre i Eleonora-gruvan, varför jag gick dit och lät draga upp pumprören, var närvarande hela tiden. - Mycket blåsigt med snö.

28 december (1801-12-28)

Kl. 11 f.m. kom den lilla maskinen i gång, men snyftkranen var så otät, att allt vattnet gick igenom den, men nu är den alldeles tät, och även uttagsluckan är tillskruvad. I kväll har vattnet sjunkit 5 tum. - Då vi skulle försöka byta ut bottenventilen i den östra pumpsatsen vid den stora maskinen, brast bygeln i den extra-ventil, som hade satts ned över den befintliga ventilen, varför vi icke kunde få upp den förra.